

Nemzetközi versenyek bírói testülete, technikai küldöttei, hivatalos állatorvosai, pályaépítői, szervezői és versenyzői számára.

Tartalomjegyzék

BEVEZETŐ.....	3
I. RÉSZ: NEMZETKÖZI VERSENYEK SZERVEZÉSE.....	4
1. VERSENYNAPTÁR – 112. CIKKELY.....	4
2. VERSENYKIÍRÁS	4
3. FEI ILLETÉKEK.....	4
4. FEI SZABÁLYZATOK, SZABÁLYOK ÉS A JOGI RENDSZER.....	5
5. A BÍRÓI TESTÜLET JELENLÉTE.....	5
6. HIVATALOS SZEMÉLYEK KINEVEZÉSE.....	5
7. A VERSENY HELYSZÍNÉNEK ELRENDEZÉSE.....	6
8. GYAKORLÓ ÉS MELEGÍTŐPÁLYÁK.....	6
9. ISTÁLLÓK (Lásd: ÁLLATORVOSI SZABÁLYZAT, azon belül is különösen a 1008. Cikkely).....	7
10. MEGHÍVÁSOK ÉS KÖLTSÉGEK.....	7
11. SZÁLLÁS.....	7
12. SZÁLLÍTÁS.....	8
13. NEVEZÉSEK (509. cikkely), MINŐSÜLÉSEK (5. fejezet) ÉS REGISZTRÁCIÓ (500.2.4 cikkely)	8
14. IDŐBEOSZTÁS.....	8
15. KOMMUNIKÁCIÓ A VERSENYZŐKKEL	10
16. LOVASOK KÉPVISELŐJÉNEK KINEVEZÉSE.....	10
17. LOVAK SZÁMA.....	11
18. PROGRAMFÜZET.....	11
19. NEMZETI CSAPATOK SORSOLÁSA (513.3. CIKELY).....	11
20. LOVASOK INDULÁSI SORRENDJÉNEK MEGHATÁROZÁSA.....	11
21. ÁLLATORVOSI VIZSGÁLAT, LÓSZEMLE, ÚTLEVÉL ELLENŐRZÉS.....	12
22. DOPPING KONTROL PROGRAM (EADCMP).....	13
23. SAJTÓ.....	13
24. A VERSENY ÉRTÉKELÉSE.....	13
25. JELENTÉSEK A FEI-NEK.....	14
26. EGÉSZSÉGÜGYI BIZTOSÍTÁS.....	14
1. FEJEZET – TECHNIKAI SZEMPONTOK.....	16
1. TALAJ.....	16
2. PÁLYA.....	16
3. BÓDÉK HIVATALOS SZEMÉLYEKNEK.....	17
4. PONTOZÓ IRODA, AZ EREDMÉNYEK SZÁMÍTÁSA.....	18
5. BEMELEGÍTŐ PÁLYA, GYAKORLÓ PÁLYÁK, SZOKTATÁSI IDŐ.....	18
2. FEJEZET – ADMINISZTRATÍV SZERVEZÉS ÉS A SZABÁLYOK ELLENŐRZÉSE.....	19
1. HIVATALOS SZEMÉLYEK.....	19
2. DOKUMENTUMOK.....	19
3. DÍJLOVAGLÓ PROGRAMOK VÁLASZTÁSA, IDŐBEOSZTÁS, ÉS AZ INDULÁSI IDŐKÖZ.....	19
4. A NÉGYSZÖG VÉDELME.....	20
5. ORVOS, ÁLLATORVOS, PATKOLÓKOVÁCS, MENTŐ.....	21
6. KOMMUNIKÁCIÓ.....	21

7.CSENGŐ ÉS STOPPERÓRA.....	21
8.RUHÁZAT ÉS FELSZERELÉS.....	21
9.MELEGÍTŐ STEWARD ÉS A BEENGEDŐ PÁLYASZOLGÁLAT.....	22
10.TESZTLOVAS (nem kötelező).....	22
11.EREDMÉNYJELZŐ TÁBLA.....	22
12.AZ EREDMÉNYEK KIHIRDETÉSE.....	22
13.ÚTMUTATÁS A SZABÁLYOK ALKALMAZÁSÁHOZ.....	22
III. RÉSZ: TEREPVIZSGA.....	24
1. FEJEZET – TECHNIKAI SZEMPONTOK.....	24
1.A PÁLYA TECHNIKAI ÁTVÉTELE ÉS MEGNYITÁSA.....	24
2.TECHNIKAI SZEMPONTOK	25
2.1.Melegítőpálya.....	25
2.2 Jelzések.....	25
3.KOCKÁZAT KEZELÉSI ÚTMUTATÓ – TEREPAKADÁLYOK.....	27
2. FEJEZET – ADMINISZTRATÍV SZABÁLYOK ÉS SZERVEZÉS.....	27
1.HIVATALOS SZEMÉLYEK.....	27
2.DOKUMENTÁCIÓ.....	28
3.A FELSZERELÉS ELLENŐRZÉSE.....	29
4.IDŐMÉRÉS.....	29
5.EREDMÉNYSZÁMÍTÓ IRODA.....	29
6.AZ EREDMÉNYEK KIHIRDETÉSE.....	29
7.ELLENŐRZÉS ÉS KOMMUNIKÁCIÓ.....	30
8.ÜGYELETES SZOLGÁLATOK.....	31
9.A KÖZÖNSÉG ELLÁTÁSA.....	32
10.A TEREPI VERSENY FŐPRÓBÁJA.....	32
11.ÚTMUTATÁS A SZABÁLYOK ALKALMAZÁSÁHOZ.....	32
IV. RÉSZ: DÍJUGRATÓ VIZSGA.....	36
1. FEJEZET – TECHNIKAI SZEMPONTOK	36
1.PÁLYA TERÜLETE.....	36
2.PÁLYA.....	36
3.AKADÁLYOK.....	36
4.JELZÉSEK.....	37
5.TARTALÉK ANYAGOK.....	37
6.BÍRÓI TORONY.....	37
7.A PÁLYA ÁTVÉTELE.....	37
1.HIVATALOS SZEMÉLYEK.....	38
2.PÁLYARAJZ.....	38
3.PÁLYANÉZÉS	38
4.IDŐMÉRÉS.....	38
5.FOTÓZÁS	38
6.CSENGŐ ÉS MEGÁLLÍTÓ FIGYELMEZTETÉS.....	38
7.BELOVAGLÁS A PÁLYÁRA.....	39
8.ORVOSOK, ÁLLATOROVOSOK, KOVÁCSOK, MENTŐK ÉS LÓMENTŐK	39
9.AZ EREDMÉNYEK BEMONDÁSA ÉS KIADÁSA.....	39
10. A BÍRÓI TESTÜLET.....	39
11.MELEGÍTŐ CHIEF STEWARD.....	39
12.INDULÁS SORREND.....	39
13.ÚTMUTATÁS A SZABÁLYOK ALKALMAZÁSÁHOZ.....	39
V. RÉSZ.....	41
II MELLÉKLET - FEI TD JELENTÉS.....	46
Annex III – ÚTMUTATÓ A FEGYELMI MEGHALLGATÁSHOZ.....	49
1. hivatkozások az általános szabályzatban.....	52

MILITARY MEMORANDUM

2. A kérdések kezelésének módja	52
3. A meghallgatás előkészítése és formája.....	52
4. A meghallgatás menete.....	52
5. fellebbezés (162. cikkely).....	53
VI Melléklet – Munkalap példányok.....	49
6. Megjegyzések.....	53
VI MELLÉKLET – MUNKALAP PÉLDÁNYOK.....	58
IX MELLÉKLET – SÚLYOS BALESETEK.....	76
XII MELLÉKLET- TECHNIKAI ÉRTEKEZLET A VERSENYZŐKNEK.....	89
XIII. MELLÉKLET AKADÁLYBÍRÓK ELIGAZÍTÁSA.....	90
XIV. MELLÉKLET – AZ EREDMÉNYEK KIHIRDETÉSE.....	92

BEVEZETŐ

- A. A Memorandum nem szabályzat; a FEI Lovastusa Bizottságának szakmai irányításával azzal a céllal jött létre, hogy a Nemzetközi Versenyek Szervező Bizottságai, Hivatalos Személyei, Felelős Személyei és Versenyzői számára a Lovastusa Versenyek szervezésével és lebonyolításával kapcsolatos részleteket tisztázza.
- B. A Memorandumban lévő bármely ellentmondás vagy nem koherens leírás esetén a hatályban lévő Lovastusa Szabályzat érvényes.
- C. Egy Nemzetközi Verseny szervezése összetett feladat: nélkülözhetetlen a hozzáértő Szervező Bizottság, amely minden feltételt biztosít a verseny zökkenőmentes lebonyolításához. A FEI Hivatalos Személyeknek (Bírói Testület, Állatorvosi Bizottság, Technikai Küldött, Pályaépítő, Chief Steward) pontosan meghatározott szerepük van. Ugyanakkor a verseny sikerének és szabályosságának szempontjából feltétlenül fontos, hogy a FEI Hivatalos Személyek és a Szervező Bizottság (SzB) teljes összhangban tevékenykedjenek.
- D. A Memorandum témái a lehető legszorosabban követik a Lovastusa Szabályzat pontjait. A Szabályzatban egyértelműen tárgyalt kérdésekre nem tér ki, ugyanakkor bizonyos szabályok értelmezéséhez útmutatást ad.
- E. A Memorandumot a FEI Alapszabályával, Általános Szabályzatával, a Lovastusa Szabályzattal, a Díjugrató Szabályzattal, a Díjlovagló Szabályzattal, az Állatorvosi Szabályzattal, valamint a lovakra vonatkozó dopping szabályzattal (EADCMRs) együtt kell értelmezni. A FEI honlapon megjelent változások rendszeres ellenőrzése elengedhetetlen.
- F. A szabályzatok nem térnek ki minden eshetőségre. Előre nem tervezett, vagy kivételes esetekben a Bírói Testület (vagy a Fellebbviteli Bizottság) dolga, hogy a TD-vel konzultálva döntést hozzon, a sport szellemiség figyelembevételével, és a lehető legjobban közelítve a FEI Általános Szabályzat és a Lovastusa Szabályzat céljaihoz.
- G. A Szabályzatokat minden esetben szigorúan be kell tartani, minden FEI hivatalos versenyen el kell érni a minimálisan meghatározott színvonalat. A Memorandum tartalmaz jó néhány ajánlást a „legjobb megoldásokra”, amelyeket a négycsillagos versenyeken, és a jelentősebb Bajnokságokon kell alkalmazni.
- H. A FEI ugyanakkor tisztában van azzal, hogy az új és/vagy alacsonyabb kategóriájú versenyeken nincs mindig lehetőség minden tekintetben a legjobb megoldásokat alkalmazni (a költségek, vagy egyéb gátló tényezők miatt). Az elsődleges szempont minden Hivatalos Személy és a SzB számára a lovak biztonsága, és a lovak jóléte kell, hogy legyen, e két szempont után rögtön a fair play biztosítása következik.
- I. A FEI honlapján további értékes információk találhatóak, pl. Útmutató a Lovastusa Pályaépítéshez, Kockázatkezelési dokumentum, Stewardok Kézikönyve stb....

I. RÉSZ: NEMZETKÖZI VERSENYEK SZERVEZÉSE

1. VERSENYNAPTÁR – 112. CIKKELY

- a) Nemzetközi Lovastusa Verseny rendezéséhez minden esetben a rendező ország Lovas Szövetségének kell engedélyt kérni a FEI-től. A kérelemnek tartalmaznia kell a verseny helyszínét, időpontját, és kategóriáit (azaz, 1,2,3, 4 vagy 5 csillagos, junior vagy fiatal lovas stb. ...), **rövid vagy hosszú (CCI) formátumát**.
- b) **Magasabb szintű, 4* vagy 5*** versenyeket legkésőbb a tervezett verseny időpontját megelőző év október 1-ig be kell jelenteni. Nyomatékosan ajánlott minél hamarabb bejelenteni a versenyt (a FEI nem ró ki versenynaptárral kapcsolatos díjat abban az esetben, ha november 1-ig megváltoztatják a verseny időpontját, vagy törlik a versenynaptárból). A késve érkező jelentkezéseket egyénileg bírálják el, de minden érdekelt ország szövetségének beleegyezése kell a verseny engedélyezéséhez. Az **ötcsillagos** versenyekkel kapcsolatban lásd Lovastusa Szabályzat E Melléklet.
- c) A Nemzeti Szövetségtől kapott kérelem alapján a verseny megjelenik a FEI hivatalos versenynaptárában, de a verseny időpontját és kategóriáját csak a novemberi Bűró ülés után erősíti meg, és fogadja el a FEI.
- d) **Alacsonyabb szintű, 1, 2 és 3** csillagos versenyek (az Általános Szabályzatban CIM-ként besorolt versenyek) esetén szintén ajánlott a fenti eljárás betartása, de ilyen versenyeket a FEI engedélyével bármikor. **de legkésőbb a verseny előtt 4 héttel** be lehet tenni a FEI Hivatalos Versenynaptárába.

2. VERSENYKIÍRÁS

- a) **A Versenykiírás (Schedule) feltételeit a FEI-nek kell elküldeni jóváhagyásra, CCI1*-Intro, rövid és hosszú CCI2* és CCI3* versenyszámok esetén legkésőbb a verseny időpontja előtt 4 héttel, rövid vagy hosszú CCI4* és CCI5* versenyszám esetén legkésőbb 10 héttel a (de lehetőleg sokkal korábban!).**
- b) Minden Nemzetközi Verseny esetén a kiírást, és minden tudnivalót, rendelkezést és megjegyzést a FEI hivatalos nyelven, angolul kell leírni, vagy elmondani a rendező ország hivatalos nyelvén kívül. Kivéve, ha minden résztvevő azonos nyelven beszél.
- c) A FEI honlapján további hasznos információkhoz juthatnak a szervezők.

3. FEI ILLETÉKEK

A SzB a következőket köteles kifizetni:

- a) versenynaptár díj, akkor, amikor a verseny már hivatalosan szerepel a FEI Versenynaptárában;
- b) a FEI-nek fizetendő illeték a felajánlott pénzdíjak alapján;
- c) hozzájárulási díj az EADCMR programhoz.
- d) 4* és 5*-os versenyeken fizetni kell a TD díját.
- e) A befizetendő díjak mindenkor mértékét a FEI évente közzéteszi a honlapján, emellett elérhető kell, hogy legyen Nemzeti Szövetségeknél is.

MILITARY MEMORANDUM

4. FEI SZABÁLYZATOK, SZABÁLYOK ÉS A JOGI RENDSZER

- a) A FEI meghatározza mindazokat a technikai és adminisztratív szabályokat, amelyek érvényesek minden Nemzetközi Lovastusa Versenyre.
- b) A Szervezőknek tudatában kell lenniük azzal, hogy létezik egy jól felépített jogi rendszer a Nemzetközi Versenyeken felmerülő kifogások és panaszok megoldására. Ezt a FEI Általános Szabályzat VIII. fejezete határozza meg.
- c) A versenyzők (és szervezők) valamint a jogi rendszer közötti legfontosabb közvetítő közeg a Bírói Testület, amely teljes körű felelősséggel rendelkezik a bíráskodást illetően. A Bírói Testület feladatait az Általános Szabályzat (159. cikkely), valamint a Lovastusa Szabályzat (515. cikkely) rögzíti.
- d) Lovastusa versenyeken, ha a Bírói Testület tagjai szerint egy ügyben megbeszélés és szavazás útján kell döntenet, a szokások szerint egyszerű többségi titkos szavazással döntenek.

5. A BÍRÓI TESTÜLET JELENLÉTE

- a) Lovastusa Versenyeken (**hosszú vagy rövid**) a Bírói Testület - attól függően, melyik esemény van korábban - egy órával az első lószemle, vagy egy órával az első díjlovas start előtt kezd meg, és fél órával a végeredmény kihirdetése után fejezi be a bírói tevékenységét. (Lovastusa Szabályzat 515.1).
- b) A Bírói Testület első hivatalos feladata Lovastusa Versenyeken (**hosszú vagy rövid**) a tereppálya megtekintése és átvétele.
- c) A bírói tevékenység a végeredmények nyilvánosságra hozatala után 30 perccel fejeződik be. (Ezen időtartam a harminc per alatt helyesen benyújtott esteleges panaszok és kifogások esetén a probléma korrekt megoldásához szükséges bármilyen hosszú időtartamra kitolódhat.)
- d) **Rövid** versenyszámokban az utolsó szám gyakran a terepverseny, ezen merül fel a legtöbb olyan kérdés, amellyel kapcsolatban a Bírói Testületnek és a TD-nek döntenie kell.
- e) Ezért, hogy a versenyt a szabályoknak megfelelően rendben be lehessen fejezni, a Bírói Testület minden tagjának (akár CIC, akár CCI verseny), a helyszínen kell maradnia a bírói tevékenység végéig.

6. HIVATALOS SZEMÉLYEK KINEVEZÉSE

- a) A Bírói Testület tagjait, a TD-t, a Pályaépítőt, Állatorvos Küldött(ek)-et, és a Chief Stewardot a FEI Lovastusa Szabályzatának (513. cikkely) megfelelően kell kinevezni. **A hivatalos személyek meghívása előtt a SzB-nak át kell tanulmányoznia az érvényben lévő FEI Szabályzatokat, mert vannak megkötések a hivatalos személyek kijelölésével kapcsolatban, a kategória besorolásuk szerint.**
 - **Bírói Testület összetétele**
 - **Versenyen szükséges TD-k száma**
 - **TD asszisztensekre vonatkozó követelmények**

Különösen oda kell figyelni arra, hogy olyan Hivatalos Személyek kerüljenek kinevezésre, akik egységes csapatot képesek alkotni, és akikkel a SzB hatékonyan tud együtt dolgozni. Ezen belül nem lehet eléggé kihangsúlyozni a steward csapat szerepét.

7. A VERSENY HELYSZÍNÉNEK ELRENDEZÉSE

- a) A versenyhelyszín elrendezése során nem csak a pályákra, az istállók területére, valamint a gyakorló pályákra kell figyelemmel lenni, de gondolni kell a lovak mozgására, a gyalogos nézőkre és a területen mozgó járművekre is.
- b) Ki kell jelölni azokat a területeket, ahol a lovak mozoghatnak – azaz olyan csatornákat, amelyeken a lovak az istállótól a kijelölt gyakorló pályákra, a versenypályákra, az terep startjához, céljától stb. tudnak menni. A nézők biztonsága miatt ne keveredjen a nézők és a lovak útvonala.
- c) Szintén gondoskodni kell pl. a lóápolók kijutásáról a melegítő pályákhoz, a terep startjához és céljához, legfőképp a terepverseny napján.
- d) Ezen felül meg kell oldani, hogy az ügyeletes járművekkel (mentő, állatorvos, pályaszolgálat) minden pályára, és a terep minden akadályához oda lehessen jutni.

8. GYAKORLÓ ÉS MELEGÍTŐPÁLYÁK

- a) A Szabályzat szerint megfelelő területet kell biztosítani. A rendelkezésre álló területek nagysága természetesen versenyhelyszínenként változik. **Biztosítani kell olyan területet is, ahol a lovakat kézen vezetve lehet legeltetni.**
- b) A terepszakasz előtt díjugrató típusú és rögzített akadályok is szükségesek a melegítőpályára. Emellett ki kell jelölni olyan területet is, ahol galoppozni lehet a lovakkal. Ennek helyéről a Pályatervező és a TD ad tanácsot a SzB-nak.
- c) A SzB-nak szem előtt kell tartania, hogy a versenyhelyszínen elhelyezett lovastusa lovak számára biztosítani kell, hogy terepen sétálhassanak, és idomító, ugró edzést is kaphassanak.
- d) **Megjegyzés:** a verseny ideje alatt (és három nappal előtte) csak az a személy lovagolhatja a lovat munkában, aki versenyzik vele. A lóápoló jártathatja, hosszú száron lovagolhatja. Tisztázni és alkalmazni kell a különbséget a „lovaglás munkában” (az idomítottsági állapot és az ugró teljesítmény fenntartása, vagy javítása) és a „jártatás” (a kondíció fenntartása) között.
- e) A FEI Chief Steward felel a stewardok közti munkamegosztásért, és a gyakorló és melegítő pályák felügyeletéért az idevonatkozó Szabályok, Útmutatások, Steward Kézikönyv stb. alapján.
- f) Nem szükséges minden ló minden egyes mozdulatát figyelniük a stewardoknak, főleg nem, amikor sétálnak, galoppoznak stb. Viszont véletlenszerű ellenőrzésekkel elejét kell venni a szabálytalanságoknak.
- g) A melegítő négyszögek számát a Memorandum II. részében tárgyaljuk.
- h) Általában a stewardok elérhetősége szerint szokás kijelölni egy bizonyos időtartamot, amikor a gyakorló akadályokon lehet ugratni. A SzB-nak arra kell törekednie, hogy a kijelölt idő elég legyen a versenyzők számára – pl. kétszer egy nap, másfél – két óra a díjlovaglás előtt és közben; és legalább 30 perccel a díjugrató vizsga előtt.
- i) Szintén ajánlott néhány cavaletti és kis X kihelyezése a gimnasztikázáshoz, közel, de elkülönítve a normál bemelegítő akadályokhoz.

MILITARY MEMORANDUM

- j) Hozzászoktatás a díjlovagló négyszöghöz. Annak érdekében, hogy a díjlovaglás megkezdése előtt a lovak hozzászokjanak a díjlovaglás helyszínéhez, a SzB kijelölhet egy olyan időszávot, amikor a lovasok és/vagy loápolók lóháton, vagy a lovat kézen vezetve lépésben körbesétálhatnak a díjlovagló négyszög körül. Négyévszakos talaj esetén a SzB arra is engedélyt adhat, hogy a lovakat (kizárólag a versenyen induló lovas) a díjlovagló négyszögon kívül, vagy akár belül is lovagolja idomítás céljából.

KIVÉTELES ESETEK (536. CIKKELY)

Kivételes esetekben a Bírői Testület – a ló és a sportág érdekeit szem előtt tartva - engedélyezheti a lovasnak, hogy „tiltott” területen lovagoljon. Ilyen kivételes eset lehet:

- a) A díjlovagló négyszög, ha az – nem szokványosan – fedeles lovardában van.
- b) A díjugrató pálya, a versenyzők felvonulása során.
- c) A Bírői Testületnek minden esetben minden versenyző számára egyenlő elbánást kell biztosítani.

9. ISTÁLLÓK (Lásd: ÁLLATORVOSI SZABÁLYZAT, azon belül is különösen a 1008. Cikkely)**10. MEGHÍVÁSOK ÉS KÖLTSÉGEK**

- a) Minden meghívást a Nemzeti Szövetségnek küld (nem egyéni versenyzőknek) a rendező ország Szövetsége.
- b) A FEI Lovastusa Szabályzat és Általános Szabályzat tárgyalja a meghívásokra és költségekre vonatkozó szabályokat.
- c) A Szabályzatok kimondják, hogy minden versenyzőnek ugyanolyan költséget kell számolni, de a SzB a külföldi versenyzőknek, azaz azoknak, akiknek más országból kell a verseny helyszínére utazni, megállapíthat más költségeket, mint a hazai versenyzőknek.

11. SZÁLLÁS

- a) A loápolókat az istálló közvetlen közelében kell elhelyezni. Bajnokságon a szállást a SzB biztosítja; a legtöbb egyéb versenyen a lovasok saját lakókocsiban, vagy a lószállítóban alszanak, ilyenkor a tengeren túlról érkező versenyzők loápolóinak kell szállás biztosítani. A szállásra vonatkozó rendelkezéseket bele kell írni a kiírásba. **Biztosítani kell megfelelő mennyiségű vízcsapot és elektromos csatlakozást a várható számú kamionnak.**
- b) A loápolók akár egy hétig is a verseny helyszínén laknak: ezért biztosítani kell számukra zuhanyzót, WC-t, reggeli, ebéd és vacsora lehetőséget rugalmas időbeosztással.
- c) **Hosszú és rövid versenyszámokban induló** versenyzők általában maguknak intézik a szállást (ami lehet saját lakókocsi, vagy a lószállító is), de a SzB-nak segíteni kell a külföldi versenyzők számára szállást rendelni. Bajnokságokon a SzB feladata a versenyzők a szállásának intézése –a részleteket lásd a FEI Szabályzatokban felnőtt, junior, fiatal lovas és **póni** bajnokságokra.
- d) A SzB-nek kell gondoskodni a TD, a Bírői Testület, az Állatorvos Küldött(ek) elhelyezéséről és étkeztetéséről, és rendelkeznie kell a Pályaépítő és más Hivatalos Személyek ellátásáról. A Hivatalos Személyek magánházaiknál, vagy hotelban helyezhetők el.

12. SZÁLLÍTÁS

A SzB felelős a TD, a Bírői Testület és az Állatorvos Küldöttek szállításáért, és gondoskodnia kell a többi Hivatalos Személy szállításáról is.

A TD felelős a szállásokkal, lószállással, ellátással és szállítással kapcsolatos ügyek elrendezéséért.

13. NEVEZÉSEK (509. cikkely), MINŐSÜLÉSEK (5. fejezet) ÉS REGISZTRÁCIÓ (500.2.4 cikkely)

Nevezések csak a nemzeti szövetségektől fogadhatók el **a FEI nevezési rendszeren keresztül.**

- a) A TD, vagy az általa kijelölt személy ellenőrzi, **hogy minden résztvevőt helyesen neveztek-e a FEI nevezési rendszerébe, ez biztosítja, hogy csak a megfelelő minősüléssel és engedéllyel rendelkező, FEI-nél regisztrált lovak és lovasok induljanak a versenyen.**
- b) Minden lovas Nemzeti Szövetsége felelős azért, hogy a lovasok időben megkapják az igazoló dokumentumokat; a titkárságnak meg kell győződnie arról, hogy a végleges nevezéssel ezek az igazoló dokumentumok is elkészülnek, és így a TD számára elérhetővé válnak.
- c) Minden FEI Bajnokságra és Játékokra a FEI közvetlenül a Nemzeti Szövetségekkel intézi a nevezéseket.
- d) Pónik azzal a feltétellel indulhatnak **lovak számára kiírt FEI lovastusa versenyszámban**, hogy mind a ló, mind a lovas a Szabályzatban előírtaknak megfelelően minősültek.

14. IDŐBEOSZTÁS

A SzB a TD-vel egyeztetve részletes időbeosztást alakít ki a verseny teljes időtartamára. A következőket kell meghatározni:

1. Azt az időpontot, amikor legkorábban lovak érkehetnek a versenyhelyszín istállójába.
2. Első lóvizsgálat, amelyet a kijelölt állatorvos a lovak érkezésekor hajt végre.
3. Tereppálya bemutató: a Bírői Testület, a TD és a Pályatervező részvételével (a pálya hivatalos megnyitása előtt legalább egy nappal).
4. Hivatalos technikai értekezlet a versenyzőknek (ha van, csapatvezetőknek), ahol mindenről részletes tájékoztatást kapnak a TD-től és a SzB-től. A Bírői Testületnek is jelen kell lennie. Csapatverseny esetén itt - vagy korábban, a csapatvezetők számára tartott értekezleten - lehet kisorsolni a résztvevő nemzetek indulási sorrendjét (lásd XII. melléklet).
5. A tereppálya hivatalos megnyitásának időpontja a csapatvezetők és a versenyzők számára, a TD és a Pályatervező általános felügyelete mellett.
6. Miután a terep nyitva áll, a versenyzők bármely, a tereppályával kapcsolatos felvetésükkel fordulhatnak közvetlenül a TD-hez, vagy a Lovasok Képviselőjéhez, aki szintén a TD-t értesíti a felmerült probléma további kezelésére.
7. A pálya megnyitása a közönség számára – milyen intézkedéseket kell tenni kedvezőtlen időjárási viszonyok esetén (pl., ha nagyon vizes a talaj).

MILITARY MEMORANDUM

8. A Bírői Testület megbeszélése az Állatorvosi Bizottsággal/**Küldöttel**, ahol megtárgyalják a lóútvevelekkel kapcsolatos esetleges problémákat, szabálytalanságokat.
9. A Bírői Testület megbeszélése az Állatorvosi Bizottsággal/**Küldöttel** és a TD-vel, az első lószemle végrehajtásának módjáról, és az egyéb, közérdeklődésre számot tartó kérdések megbeszélése.
10. Első lószemle (**kötelező hosszú formátumú versenyszámokban**) a Bírői Testület és az Állatorvos Küldött részvételével. A lószemle tekinthető a verseny hivatalos kezdési időpontjának. Ne feledjük, ha egy lovas két lovat hoz a versenyre, amelyek közül csak eggyel akar indulni, akkor az „Indulók bejelentésekor” választhat, hogy melyik lóval indul, feltéve, hogy mindkét ló megfelelt az első lószemlén.
11. Csapatverseny esetén – az indulók bejelentése (a csapatok összeállítása, és a csapattagok sorrendje) a csapatvezetők által, a TD, a SzB, a Bírői Testület és a Lovasok Képviselőjének jelenlétében.
12. Tesztlovas bírálata a Bírői Testület által (rendszerint 20-30 perccel az első induló előtt).
13. A díjlovagló részfeladat időpontja, amely elhúzódhat két, egymást követő napra az indulók számtól függően; egy nap nem lehet több (50+/-10% (55) indulónál. Lovastusa Szabályzat 543.2.
14. Lovasok gyűlése (minden lovas számára, aki részt akar venni) a TD és a Bírői Testület részvételével, a terep nap előtti este. A gyűlés feladata, hogy informálja a lovasokat a terepszakaszokon bekövetkezett bármilyen késői változtatásról az időjárás körülmények miatt, vagy bármely olyan kérdéssel, amelyet a TD és a Bírői Testület fontosnak tart közölni a versenyzőkkel, mielőtt megkezdik a terep részfeladatot.
15. A terep részfeladat kezdete – betartva minden versenyző között szükséges időközt. A négyperces időköz jól bevált, de ha kevés versenyző van, ötperces időköz is lehet hagyni. A négyperces időköz **hosszú formátumú versenyszámokban** csak akkor lehet csökkenteni, ha nagyon tapasztalt a kontroll csapat **és jól belátható az egész pálya, kockázatkezelési okok miatt. A többi versenyszámban legfeljebb 2 perc 30 mp-re lehet csökkenteni az időközt.**
16. Második lószemle (kondíció vizsga) ugyanazon Hivatalos Személyeknek a részvételével, **akik az első lószemlén is jelen voltak.**
17. **Rövid CCI versenyeken nem kötelező a Lószemle, azonban a Lovastusa Szabályzat ide vonatkozó rendelkezéseinek (524.2. cikkely) meg kell felelni.**
18. A díjugrató pálya átvétele a Bírői Testület, a TD és a Pályaépítő részvételével.
19. Hivatalos pályabemutató az előírásoknak megfelelően felöltözött lovasok részvételével.
20. A díjugrató vizsga kezdete.
21. A végeredmények hivatalos közzététele.
22. Díjátadási ceremónia.
23. Alternatívák a **rövid versenyszámok** időbeosztásában. Míg a **hosszú versenyszámokban** a verseny részfeladatainak sorrendje meghatározott, a **rövid versenyszámokban** a SzB-nak vannak egyéb lehetőségei is. Ezeket és az ezekhez kapcsolódó feltételeket) egyértelműen meghatározza a Szabályzat, de röviden összefoglalva:
 - A díjugratás lehet a terepverseny előtt vagy után (502.1.3. Cikkely);

- A lószemle lehet sokkal rövidebb és egyszerűbb, ha a díjugartás részfeladat megelőzi a terep részfeladatot (Lovastusa Szabályzat 524.2.3. cikkely; Állatorvosi Szabályzat 1044.5 és 1044.6 cikkely);

A XI. melléklet tartalmaz egy-egy időbeosztás példát háromnapos versenyre csapatversennyel, és egynapos versenyre.

15. KOMMUNIKÁCIÓ A VERSENYZŐKKEL

Lásd még: Lovastusa Szabályzat F Melléklet

A versenyzők sokat tehetnek a verseny zökkenőmentes lebonyolítása érdekében. A versenyzők nyilvánvalóan elsősorban saját érdekeit tartják szem előtt, de tapasztalataikkal sokat segíthetnek. Ezért mindenkinek (versenyzők, Hivatalos Személyek, és a SzB) egyformán érdeke, hogy jó legyen a kommunikáció a versenyzőkkel (és a csapatvezetőkkel).

a) A verseny előtt

A versenykiírást, és néhány esetben a szállásról, lószállásról, takarmányról, lóápolókról, közlekedési eszközökről, a szállások közötti távolságról, az istállókról, a gyakorló pályákról, a versenypályákról, és minden egyéb fontos dologról szóló információt el kell küldeni a Nemzeti Szövetségeknek, amelyek eljuttatják ezeket a versenyzőknek.

b) Érkezés a verseny helyszínére

Minden versenyző számára össze kell állítani egy információs csomagot, **vagy a verseny honlapján kell közzétenni ezeket**, amely tartalmazza a verseny részletes technikai tudnivalóit, (lásd a III. fejezetben: Dokumentáció hivatalos személyek számára). Át kell adni a karszalagokat és belépőket, étkezési jegyeket, meghívókat, a lovak azonosító számát stb.

c) A verseny ideje alatt

Ki kell helyezni egy hivatalos üzenőfalat, rendszerint az istállóban, ahová a hivatalos közleményeket ki lehet tűzni: egy másikat ki lehet helyezni egy nagyobb forgalmú helyre (pl. a versenyiroda mellé). A levélfiókos rendszer nagyon kényelmes a csapatvezetőknek szánt információk eljuttatására. **Erre a célra a verseny honlapját is lehet használni, vagy létre nyithat egy versenyzői WhatsApp csoportot a SzB.**

Az első hivatalos kontaktus a versenyzők és a Hivatalos Személyek, valamint a SzB között a technikai értekezlet; azért nagyon fontos, hogy ez jól előkészített legyen – lásd XII. melléklet.

A kötelező „lovasok gyűlése” a terepverseny előtti este kiváló lehetőséget ad a versenyzők, a Hivatalos személyek és a SzB közötti kommunikációra. Ilyen találkozót már csütörtök estére is lehet szervezni, ahol a tereppálya akadályaival kapcsolatos korai kérdésekkel lehet foglalkozni.

A lovasok képviselője (lásd 16. pont) sokat segíthet az információáramlásban mindkét irányba. Egyértelműen az a feladata, hogy a lovasok észrevételeit, ötleteit a hivatalos személyek felé közvetítse.

16. LOVASOK KÉPVISELŐJÉNEK KINEVEZÉSE

- Minden versenyen, minden kategória esetén (a bajnokságok kivételével) hivatalosan ki kell nevezni a Lovasok Képviselőjét, akinek az a feladata, hogy kapcsolatot teremtsen a lovasok és a Bírói Testület, valamint a TD között, és ha lehetséges, javítsa a felek közötti kommunikációt. A Lovasok Képviselőjének kell minden fontos, a lovasokat érintő kérdésben képviselni a versenyzőket, minden nap találkoznia kell a TD-vel és/vagy a Bírói Testülettel, hogy megbeszéljék a felmerült ügyeket pl. az akadályokkal, a kordonozással, a talajjal kapcsolatban. Rövid időtartamú versenyeken (pl. az egy nap alatt zajló CIC-n) nincs értelme kinevezni Lovasok Képviselőjét. Ebben az esetben a SzB

MILITARY MEMORANDUM

és a Hivatalos Személyek feladata, hogy lovasok észrevételeire még inkább odafigyeljenek.

- b) A Lovasok Képviselőjét a SzB, és a Bírói Testület/ TD jelöli ki. A Lovasok Képviselője egy olyan, a versenyen induló tapasztalt és érett lovas lehet, aki elfogadja a tisztségét.
- c) Olyan versenyeken, ahol nagy az induló létszám, és pl. két kategória van, érdemes mindkét kategóriára kinevezni egy-egy képviselőt (pl. egyet a CCI*** és egyet a CCI**).
- d) Bajnokságokon a lovasokat a csapatvezetők képviselik.

17. LOVAK SZÁMA

A szervezőknek azonosító számot kell kiadni minden versenyre érkező ló számára. Az azonosító számot ezután a lovaknak minden esetben hordaniuk kell, ha elhagyják az istállót. A számot helyettesíteni lehet a startszámmal.

- a) Olyan versenyen, ahol csak egyéni versenyzők indulnak, az azonosító szám és a startszám meg kell, hogy egyezzen. (Az azonosító szám verseny egész időtartama alatti megtartásának az-az előnye, hogy a verseny során könnyebb beazonosítani a lovat, elkerülhetők az esetleges félreértések.)
- b) Csapatverseny esetén a SzB döntésére van bízva, hogy a startlista meghatározása után kiad-e új számokat az indulóknak, vagy egyszerűen a terep részfeladatra adnak új, startlista szerinti számot a lovasnak.

Csapatversenyen a szám megváltoztatásának az-az előnye, hogy a nézők és a Hivatalos Személyek könnyebben be tudják azonosítani a díjlovaglásban és terepen induló lovakat, feltéve persze, hogy egy részletes startlista készült az indulókról.

18. PROGRAMFÜZET

Programfüzetet lehet kiadni a verseny rövid leírásával, minimálisan a következő tartalommal:

- A lovagolandó díjlovagló feladatok.
A terep hossza, irama és alapideje
A terep terve rajzokkal és az akadályok leírásával
- A díjugratás akadályainak száma és az iram
- Rövid leírás a hibapontok kiszámításáról
- A lovasok, lovak, tulajdonosok neve és nemzetisége, és a lóval kapcsolatos olyan információk, amelyek számot tarthatnak a közönség érdeklődésére (kor, szín, nem, fajta, tenyésztő ország, korábbi eredmények, származás stb.)

Mivel a programfüzetet jó előre ki kell nyomtatni, nem lehet a versenyzőket indulási sorrendben feltüntetni, ha egyéni és csapat indulók is vannak. Ezért lehetőség szerint ki kell adni a startlistát, amint készen áll.

19. NEMZETI CSAPATOK SORSOLÁSA (513.3. CIKELY)

- a) Hivatalos, vagy nem hivatalos csapatverseny esetén a sorsolás nyilvános. Legtöbbször a hivatalos technikai értekezlet a legjobb alkalom erre.
- b) A sorsolás meghatározza a nemzetek indulási sorrendjét az első és a második lószemlén, és a csapatokon belül a lovasok sorrendjét. Meghatározza azt is, hogy az egyéni indulókat hány lovasonként tehetik be a startlistába a csapatvezetők.

20. LOVASOK INDULÁSI SORRENDJÉNEK MEGHATÁROZÁSA

20.1 Olyan versenyen, ahol csapatok is indulnak

- a) A startlista összeállítása az indulók bejelentése után történik, az összes csapatvezető jelenlétében, akiknek meg kell határozniuk a lovasaik sorrendjét a csapaton belül, a Szabályzat szerint. A Bírói Testületnek szintén jelen kell lenni.
- b) A startlista összeállítása nagyon gondos előkészítést igényel, úgy kell végrehajtani, hogy az eredményt bizalommal elfogadják a résztvevők. Nagyon fontos, hogy az eredmények és a startlista már betöltött pozíciói azonnal láthatóak legyenek minden jelenlévő számára. Egy kis gyakorlás nagyon hasznos lehet.
- c) Általában két emberre van szükség azon kívül, aki az eljárást vezeti (ez általában a TD); a versenyirodának is jelen kell lennie, hogy azonnal össze tudják állítani a startlistát.
- d) **A csapatverseny résztvevőinek a díjlovaglás és a terep startlistákon egy blokkban kell szerepelniük. Az egyéni Versenyzőknek külön blokkban kell megjeleníteniük a startlistán, lehetőleg a csapatban indulók előtt, vagy a Szervező Bizottság döntése értelmében a csapatban indulók után. Ezt az információt közzé kell tenni a Versenykiírásban. (Lovastusa Szabályzat 504.1.2.)**

20.2. Olyan versenyen, ahol csak egyéni indulók vannak

Ebben az esetben a SzB már korábban, a TD javaslata alapján összeállíthatja a startlistát, amelyet a programfüzetben leközölhet.

21. ÁLLATORVOSI VIZSGÁLAT, LÓSZEMLE, ÚTLEVÉL ELLENŐRZÉS

21.1. Általános szabályok

Ezeket az eljárásokat részletesen tárgyalja az Állatorvosi Szabályzat **III. Fejezet 1003. 1031. 1032. cikkelye.**

Az eljárások célja:

- a) a lovak azonosítása a FEI passport alapján;
- b) a védőoltások meglétének ellenőrzése;
- c) a ló általános egészségi állapotának meghatározása, és annak kijelentése, hogy a ló bemehet az istállóba más lovak közé, és
- d) annak ellenőrzése, hogy a ló erőnléte megfelelő ahhoz, hogy részt vegyen a versenyen, vagy folytassa azt.

Az itt olvasható rövid leírás és az I. sz. melléklet segít a SzB-nak az előkészületi munkákban és lebonyolításban.

21.2 Első állatorvosi vizsgálat

Amikor a lovak megérkeznek, a lehető leghamarabb sor kerül erre, de mindenképpen azelőtt, hogy a lovat az istállóba engednék. Az Állatorvos Küldött, vagy az ő helyettese végzi. Megtörténik a ló azonosítása az útlevél alapján, valamint az útlevél adatainak, az előírt védőoltásoknak, és az egyéb részletek érvényességének ellenőrzése. A ló általános egészségi állapotát is vizsgálják, valamint, hogy nem szenved-e fertőző betegségben.

Minden lónak, amelyik az istálló területére bemegy, át kell esnie az állatorvosi vizsgálaton, függetlenül attól, hogy versenyzik-e vagy sem.

21.3. Második állatorvosi vizsgálat

Erre terep részfeladat végén kerül sor, ellenőrzésképpen, hogy a ló visszanyerte erejét az erős megterhelés után és a saját lábán vissza tud menni az istállóba. A Kezelő Állatorvos végzi **a FEI Állatorvosi Szabályzat 1044. cikkelye alapján.**

21.4. Első és harmadik lószemle (lásd I. melléklet)

Kondícióvizsga. Az I. melléklet részletesen tárgyalja a személyek elhelyezkedésével, a kialakítandó felvezető résszel kapcsolatos tudnivalókat **hosszú (CCI-L)** versenyre vonatkozóan. A **rövid formátumú** versenyeken hasonlóképpen lehet a lószemlét

MILITARY MEMORANDUM

végrehajtani, de bizonyos változtatások megengedettek (Lovastusa Szabályzat 524.2.3. cikkely és Állatorvosi Szabályzat 1044. cikkely.)

22. DOPPING KONTROL PROGRAM (EADCMP)

A SzB-nak, a bírónak, a TD-nek tisztában kell lenniük a FEI Állatorvosi Szabályzatával, és a dopping kontrol eljárással.

a) Az EADCMP az Állatorvosi Szabályzat értelmében (VII. fejezet) minden FEI nemzetközi versenyt érint. A FEI jelöli ki a tesztelő állatorvosokat, akinek az a feladatuk, hogy begyűjtsék a versenyen a lovaktól az EADCMP mintákat. A tesztelő állatorvosok kilétét nem hozzák nyilvánosságra, hogy a megőrzik a tesztelés bizalmasságát, ebben a kérdésben nincs konzultáció a SzB-gal.

b) A SzB köteles megfelelő helyet biztosítani a lovak EADCMP teszteléséhez – lásd Állatorvosi Szabályzat 1008.2. Ez egy, vagy két nyugodt, tiszta istállót (boxot) jelent.

c) A tesztelő állatorvosnak jelentenie kell a jelenlétét és fel kell vennie a kapcsolatot az Állatorvos Küldöttel és a TD-vel. A tesztelő állatorvos véletlenszerűen választ ki lovakat a bírói testület elnökével konzultálva: a bírói testület is javasolhatja bizonyos lovak szűrőpróbaszerű vizsgálatát.

d) A lovakat a verseny teljes ideje alatt lehet tesztelni. A bírói testület kérésére bármikor lehet célzottan tesztelni egy-egy lovat, amit valamelyik Állatorvos Küldött hajt végre. Azonban a Bírói Testületnek normál körülmények közt tartózkodnia kell az ilyen fajta teszteléstől. Nem szabad elfeledni, hogy a SzB-nak minden esetben kell EADCMP hozzájárulást fizetni a FEI-nek, függetlenül attól, hogy a volt-e tesztelés a versenyen.

e) Ne feledjük, hogy ha egy lovat halálos baleset ér a versenyen, a FEI megköveteli, hogy a lótól EADCMP mintát vegyenek.

23. SAJTÓ

- a) A nagyobb versenyek sajtóval kapcsolatos követelményei a FEI-nél beszerezhetőek, amely a Lovas Újságírók Nemzetközi Szövetségével együtt egy nagyon hasznos útmutatót dolgozott ki. Lásd VIII. Melléklet – Média Útmutató
- b) Ki kell jelölni egy PR vezetőt, aki a sajtó tájékoztatásához szükséges személyzetet toboroz.
- c) Ellátást, és a lehető legjobb technikai eszközöket (WIFI, vezeték nélküli internet stb.) kell biztosítani az újságíróknak a cikkek megírásához. A sajtót mindig tájékoztatni kell az előzetes és a végleges eredmények közötti különbségről.
- d) A fotósoknak szintén speciális felszerelésekre van szükségük. El kell őket látni egy megkülönböztető mellénnyel, vagy karszalaggal, hogy a Hivatalos Személyek segíthessék a munkájukat, anélkül, hogy megzavarnák a versenyt, a lovakat, vagy a lovasokat.

Internet hozzáférés: erősen javasolt külön wifi hozzáférést biztosítani csak a hivatalos személyeknek és külön csak a versenyzőknek.

24. A VERSENY ÉRTÉKELÉSE

Kívánatos, hogy a TD a verseny végén kezdeményezzen egy értékelést a versenyigazgatóval/szervezővel, a bírói testülettel, a TD, a pályatervező, az állatorvos küldött és a lovasok képviselőjének részvételével, ahol nyíltan átbeszélhetik a versenyt, kiemelhetik az erősségeket, és azt, hogy miben kell még javulni a szervezést és lebonyolítást illetően.

E találkozónak nyitottnak, konstruktívnak és pozitív kicsengésűnek kell lennie, hogy kiderüljenek azok a leghasznosabb javaslatok, amelyek a jövőben tovább tudnak javítani a versenyen.

Tárgyalni kell a verseny szervezésére vonatkozó általános dolgokat, az egyes részfeladatokhoz kapcsolódó szervezési feladatokat, a részfeladatok nehézségi fokát (díjlovaglás, terep, díjugratás), a Bírói Testület és a legfontosabb (FEI és egyéb) hivatalos személyek tevékenységére vonatkozó megállapításokat, a versenyzők, lóápolók, tulajdonosok számára nyújtott lehetőségeket.

Ezen a találkozón jelen kell lennie a Versenyigazgatónak/Szervezőknek, a Bírói Testületnek, a TD-nek, a Pályatervezőnek, az Állatorvos Küldöttnek, és a Lovasok Képviselőjének.

A találkozó ne legyen hosszabb 30-40 percnél, a végkövetkeztetéseket bele kell írni a TD jelentésébe.

25. JELENTÉSEK A FEI-NEK

Annak érdekében, hogy a FEI hatékonyan nyomon tudja követni a szabályai szerint zajló versenyeket, jelentéseket kell írni:

- a) TD jelentés – példának lásd II. Melléklet (ellenőrizni kell a FEI honlapon a legfrissebb verziót). Ez egy teljes, átfogó jelentés a FEI Lovastusa Osztályának, melynek tartalmaznia kell az eséseket/bukásokat, büntetéseket és egyéb felmerült ügyeket.
- b) Állatorvos Küldött **és tesztelő állatorvos** jelentésre. Technikai jellegű jelentés a FEI Állatorvosi Osztályának.
- c) Chief Steward jelentése. Technikai jellegű jelentés a stewardok működésének feltételeiről.
- d) A főbíró jelentése. (lásd IX. melléklet). Jelentés minden olyan dologról, amelyet a Bírói Testület elnöke fontosnak ítél meg. **Súlyos** baleset esetén kötelező jelentést írnia a főbírónak.
- e) **Lovasok képviselőjének jelentése.**

26. EGÉSZSÉGÜGYI BIZTOSÍTÁS

1. **Egész idő alatt, amíg ló vagy lovas van a helyszínen:**

- helyi, telefonon értesíthető orvos vagy mentőszolgálat
 - legalább egy engedéllyel rendelkező Kezelő Állatorvos 24 órás ügyeletben
 - az ugró gyakorló időpontokban elérhetőnek kell lennie az egészségügyi szolgálatnak
- Az ugró gyakorlást telefonos összeköttetéssel kell felügyelni a mentőszolgálattal.

2. **Díjlovaglás részfeladat**

- A helyszínen jelen van egy orvos, egy mentőautó és egy kezelő állatorvos.

3. **Terep részfeladat**

A terep egészségügyi biztosítását a helyi mentőszolgálattal együttműködve kell kidolgozni, különös tekintettel a speciálisan képzett, pl. baleseti ellátásban képzett személyzet elérhetőségére. Az ilyen csoportoknak általában megvan a saját szervezeti felépítése és felszerelése, valamint az ügyeleti rendszere a vészhelyzeti evakuációra. A cél az, hogy pontosan és gyorsan lehessen kezelni a verseny során előforduló baleseteket, főképp azokat, amelyeket sürgősségi ellátást igényelnek.

4. **Díjugratás részfeladat**

- A helyszínen jelen van egy orvos, egy mentőautó és egy kezelő állatorvos.

5. **Orvosi vizsgálat lóról esés után**

Minden Versenyzőt, aki a Verseny területén lévő gyakorlás, vagy a versenyés közben lóról esik, vagy lóval bukik, a Verseny Hivatalos Vezető Orvosának meg kell vizsgálnia, **MIELŐTT** további részfeladatban vagy Versenyszámban indulna, vagy elhagyná a versenyhelyszínt. (Lovastusa Szabályzat 523.3. cikkely).

MILITARY MEMORANDUM

Az a lovas, aki a terepet feladja, kizárták vagy megállították, köteles a lovát bemutatni a kezelő állatorvosnak, vagy a kijelölt állatorvosnak, mielőtt elhagyja a versenyhelyszínt.

II. RÉSZ: DÍJLOVAGLÁS

1. FEJEZET – TECHNIKAI SZEMPONTOK

1. TALAJ

- a) A díjlovagló négyszög 20 x 60 m, tökéletesen sík és sima felszínű.
- b) Ajánlott a homok, vagy a négyévszakos talaj, amelyet kifejezetten a díjlovaglás igényei szerint alakítottak ki. A jól ápolt, megfelelőképpen tömör gyeppel is kiváló talaj lehet (kb. 15 cm jó talajba vetett, rendszeresen öntözött, hengerezett és nyírt gyeppel). Sok esetben a legeltetett gyeppel is megteszi, feltéve, hogy sík, és a verseny előtt ápolják (hengerezett, nyírt, szükség esetén öntözött).
- c) Bármilyen a talaj (homok, négyévszakos, vagy gyeppel), nagyon fontos, hogy ne gyűjtse össze az esővizet a környékéről, és hogy jó vízelvezető legyen.
- d) A gyeppel pályát verseny közben úgy kell karbantartani, hogy el kell távolítani, és ki kell pótolni a kifordult füves földcsomókat. A homokok pályát el kell egyengetni, fel kell fogasolni, és újra be kell jelölni, különösen a középvonalat, és az átlókat, kb. minden 8. versenyző után. A négyévszakos talajok állapotát speciális eszközökkel kell fenntartani.
- e) A trágyát mindenfajta talajról rendszeresen le kell szedni.

2. PÁLYA

2.1. Elrendezés

Ne legyen túl közel kommunikációs útvonalhoz, díjugrató pályához, parkolóhoz, árusokhoz, büfékhöz, egyéb zajforráshoz.

2.2. Tájéolás

Lehetőség szerint úgy kell tájékolni, hogy a bírónak (a négyszög végén ülőknek) ne süssön a szemükbe a Nap. Ezen kívül a várható eső beesésének irányát is figyelembe lehet venni.

2.3. Méretek

- a) A 60 x 20 m méter a négyszög kerítés belső szélein kell mérni.
- b) Az előírt minimum 10 méteres távolságot a közönségtől a négyszög kerítés külső szélétől kell mérni.
- c) Ha nagy tömegű közönség várható, jobb, ha 10 méternél nagyobb távolságot próbálnak kialakítani a szervezők a nézők és a négyszög között.
- d) A díjlovagló négyszög közvetlen közelében csak a bírók bódéi, és lehetőség szerint a pontozó iroda, valamint egy kisebb körbezárt televíziós közvetítő terület legyen (lásd 2.6).

2.4. Kerítés

- a) A kerítés magassága kb. 30 cm, a kerítésnek stabilnak kell lenni, ne tudja feldönteni a szél.
- b) Ha nincs állandó kerítése a négyszögnek, 2 méter hosszú lécekből összeállított hordozható elemekből is fel lehet építeni. A kerítést le kell festeni fehérre. Figyelni kell arra, hogy ne tudjon beleakadni a ló lába.
- c) Az „A” betűnél bejáratot kell hagyni. Ez a kerítés közepén lévő két méteres része (amit a steward mozgat, hogy a ló be tudjon menni, és ki tudjon jönni a négyszögből) de megoldható mozgatható sorompóval, vagy kordonnal is. A négyszöget zárva kell tartani minden lovas tesztje alatt és a tesztek között, és csak a C bíró jelzésére lehet kinyitni.

2.5. Jelzések

MILITARY MEMORANDUM

- a) A Szabályzatnak megfelelően a betűket a rövid- és a hosszúfalon egyaránt a kerítésen kívül, kb. **50 cm-re** a kerítéstől kell elhelyezni. Az a jó megoldás, ha fehér alapon feketék a betűk, négyoldalú, vagy háromoldalú formán, hogy minden irányból jól láthatóak legyenek.
- b) A betűk alját szilárdan rögzíteni kell, vagy olyan nehéznek kell lenniük, hogy a szél ne tudja felborítani őket, és magasabbnak kell lenniük a kerítésnél.
- c) Annak érdekében, hogy a lovasok és a bírók pontosan lássák a betűk pontos helyét a négyszögben, a kerítés belső oldalán piros ragasztószalaggal, vagy felfestéssel kell jelölni ezeket a pontokat.
- d) A középvonalat jelölni kell, és a programtól függően jelölni lehet a **D, L, X, I és G** pontokat. Ez utóbbiakat a talajon húzott kb. 2 méter hosszú csíkkal, oly módon, hogy az ne zavarja a lovat
- e) A középvonalat és a középvonal pontjait füves pályán legjobban fűnyíróval lehet jelölni, homokos pályán pedig kis hengerrel, vagy gereblyével (a fűnyíró, vagy a henger normál szélességében). Homokos pályán minden 8. versenyző után célszerű újra jelölni a pályát. Néhány négyévszakos talaj nem alkalmas a jelölésre, ezért ezeken nem lehet kijelölni a középvonalat, és a középvonal pontjait.

2.6. A négyszög környezete

- a) Ellenőrizzük le, hogy a négyszög közvetlen környezetében nincs semmi, ami zavarhatná a versenyzőket (pl. hangosbeszélő, bokrok, zászlók, virágok, molinó, amit a szél csapkodhat). Nincs meghatározva a Szabályzatban, hogy a négyszögtől milyen távolságra lehet virágdekorációt tenni, – ez függ a virág típusától, magasságától – de nem lehetnek a betűknél közelebb (0,5 m), lehetőleg távolabb kell lenniük.
- b) Fontos, hogy arra kell törekedni, hogy minden induló ugyanolyan körülmények között versenyezzen.
- c) Néhány szervezőnek bevált módszere, hogy a díjlovaglás alatt halk, nyugodt zenét játszanak a hangfalakon – ez jól tompítja az egyéb háttérzajokat, nagy segítség lehet a lovaknak; nem lehet szöveg a zenében, és a hangereje a díjlovaglás teljes időtartama alatt egyforma kell, hogy legyen.
- d) TV kamerákkal, ha szükséges, 15 méternél közelebb lehet menni a négyszöghöz, de a TD-nek kell meggyőződnie arról, hogy a kamera nem zavarja a lovakat, és az operatőrnek meg kell értenie, hogy a programok közben a lehető legnyugodtabban viselkedjen, mozogjon. A kameráknak **minden** versenyző esetében ugyanazon a helyen kell állniuk.

3. BÓDÉK HIVATALOS SZEMÉLYEKNEK

- a) Minden bírói bódét a négyszög szintje felett kb. 50 cm-el fel kell emelni (két lépcső), és **minimum 3**, maximum 5 méterre kell elhelyezni a kerítéstől, annak érdekében, hogy a bírók jól belássák az egész négyszöget.
- b) A vezetőbíró bódéját pontosan a rövidfal közepére kell elhelyezni C-nél úgy, hogy pontosan a C-A vonalra nézzen. A bódénak elég nagyoknak kell lennie ahhoz, hogy a bíró, az írnok, és egy asszisztens elférjen benne. Az asszisztens feladata lehet a pontok számítógépre írása, a feladatolvasás, és/vagy az ellenkezések idejének mérése.
- c) Ezen kívül egy, vagy két bódéra van szükség (lásd **543.3.** cikkely), mindegyiknek elég nagyoknak kell lennie ahhoz, hogy a bíró, az írnok és az asszisztens kényelmesen elférjenek. Ezeket a következő helyeken lehet elhelyezni:
 1. A rövidfalon, a főbíró bódéjától jobbra, vagy balra, a hosszúfal meghosszabbításától 2,5 méterrel beljebb (**M-nél, vagy H-nál**).
 2. Egy a hosszúfal közepénél **B**, vagy **E** mellett, 5-10 méterre a hosszúfaltól. Lásd lejjebb: hogyan látják be a bírók a négyszöget.
- d) Ideális esetben a következőképpen helyezkednek el a bódék:

Három bódé: C, H & B, vagy C, M & E

Két bódé: C & B, vagy C & E

- A bódék elhelyezkedéséről a TD dönt, a SzB-gal konzultálva. Azonban néha egy-egy verseny adottságai olyanok, hogy nem lehet bódét elhelyezni a hosszúfal mentén, ebben az esetben minden bódé a rövidfalon lehet: **C, M** és/vagy **H**.
- Nagyon fontos ellenőrizni, hogy minden bíró belátja az egész négyszöget a helyéről. Ajánlatos a bódékat oldalsó ablakkal is ellátni, vagy ha ez nem lehetséges, a **H és M** bódékat kicsit befelé elfordítani, és a **B/E** bódékat 10 méterig távolabb kell vinni a négyszögtől. Célszerű, ha a bódé ajtaját belülről lehet nyitni és csukni.
- e) A bírók és segítségeik kényelme miatt biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy hozzáférjenek valamilyen mosdóhoz; ha ez valamilyen hordozható típus, a közönséget **nem** lehet odaengedni.
- f) Ha a bíró a hosszúfalon ül, valamilyen gyors rádiós kommunikációs eszközre is szüksége lesz, hogy a vezetőbíróval tudja tartani a kapcsolatot (kiabálás, integetés nem ajánlott!).

4. PONTOZÓ IRODA, AZ EREDMÉNYEK SZÁMÍTÁSA

a) A pontozó iroda helye

A pontozó iroda legjobb helye a bírói bódék mögött 5 méterrel van; mindenesetre elég közel kell lennie a bírókhoz, hogy minden ló után gyorsan össze tudják szedni a pontozó lapokat.

b) Pontozás módszere

Az alábbi példa egy 230 pontos program pontozásának módszere (minden feladatra 0-10 pontot kap a lovas). Minden pontozólapot ellenőriznie kell másnak is.

Minden eredményt egy tizedesjegy pontosságra kell kerekíteni a teszt hibapontjainak számításakor. Az x,x5-től felfelé, x,x5 alatt lefelé kell kerekíteni.

544.2.1	Jó pontok = (bírónkénti jó pontok – levonások)	H	C	M
.	Összpontszám bírónként	127	138	144
	hibák levonásával (pl. 2 hiba = 6 pont) *	6	6	6
		121	132	138
544.2.2	Bírónkénti százalék (összpontszám ÷ a teszt maximális jó pontjai x 100)			
.	(121 ÷ 230 x 100 = 52,61%) (132 ÷ 230 x 100 = 57,39%) (138 ÷ 230 x 100 = 60,00%) két tizedesjegyre kerekítve	52,61	57,39	60,00
544.2.3	Versenyző százaléka (jó pontok átlaga ÷ a teszt maximális jó pontjai x 100)			
	((121+132+138) ÷ 3) ÷ 230 x 100 két tizedesjegyre kerekítve	56,67		
544.2.4	Hibapontok = (100 – versenyző százaléka)			
.	(100-56,67) egy tizedesjegyre kerekítve	43,3		

Megjegyzés: a programtévesztésért járó hibapontok:

Első: 2 hibapont

Második: további 4 hibapont (összesen 6)

Harmadik: kizárás

4* bajnokságokon és magasabb szintű versenyeken video felvételes lehetőséget kell biztosítani, amellyel az ugrásváltások visszanezhetők a díjlovaglás napján.

5. BEMELEGÍTŐ PÁLYA, GYAKORLÓ PÁLYÁK, SZOKTATÁSI IDŐ

- a) A bemelegítő pályát úgy kell elhelyezni, hogy kényelmes távolságra legyen a verseny négyszögtől, de ne zavarja a versenyzőket. Elég nagyoknak kell lennie ahhoz, hogy

MILITARY MEMORANDUM

egyszerre több ló is tudjon melegíteni. Ki kell jelölni egy képzett stewardot a melegítő felügyeletére.

- b) Két, betűkkel ellátott gyakorló négyszöget (20 x 60m) kell kijelölni, amit a versenyzők rendelkezésére kell bocsátani két nappal a díjlovaglás időpontja előtt. A gyakorló négyszögeket nem fontos teljesen körbe keríteni, de a sarkokat, és a betűket ki kell helyezni.
- c) A verseny napján a verseny négyszög közelében fenn kell tartani egy gyakorló négyszöget a következő indulónak. Ennek lehetőleg ugyanolyan legyen a talaja, mint a verseny négyszögnek.
- d) A javasolt időköz a versenyzők között lehetővé teszi, hogy 1-2 percig szabadon körbelovagolják a lovasok a négyszöget a feladat lelovaglása előtt. Fontos, hogy a beengedő steward minden lovast azonos időtartamban engedjen a négyszög köré, akkor is, ha a következő induló előtt szünet van, így tehát minden versenyzőt azonos elbánás illessen meg.
- e) Főképp azokon a versenyeken, ahol sok fiatal ló indul, gyakran sokat segít, ha odaengedik a lovakat a négyszög köré a díjlovaglás megkezdése előtt az 535.6.1 cikkelynek megfelelően, így hozzászokhatnak a verseny hangulatához. Például, a díjlovaglás napján 7,30-8,00-ig kézen sétáltatva, vagy lovon ülve megmutathatják a versenyzők a lovaiknak a négyszög közvetlen környékének területét. Ilyenkor nem lehet „dolgozni” a lovakkal.

2. FEJEZET – ADMINISZTRATÍV SZERVEZÉS ÉS A SZABÁLYOK ELLENŐRZÉSE

1. HIVATALOS SZEMÉLYEK

Ki kell jelölni a megfelelő számú Hivatalos Személyt:

- a) 1 Díjlovagló Chief Steward, ő felel mindenért, ami a díjlovaglással kapcsolatos. Annyi segítő stewardot kell mellé tenni, ahányra szüksége van, többek között olyanokat, akik ügyelnek a pályákra, és egy valakit, aki nyitja és csukja a négyszög bejáratát.
- b) 1 írnok mindhárom bíró mellé. Az írnokkal szemben támasztott követelmény, hogy írni és beszélni tud **a teszt hivatalos nyelvé**n,
- c) 1 hivatalos eredményszámító az eredmény kiszámításához, annyi segítséggel, ahányra szüksége lehet. Kellenek még futárok, akik a pontozólapokat szedik be a bíróktól és az eredményszámító irodához viszik,
- d) 1 steward a felszerelések ellenőrzéséhez: - felszerelés ellenőr.
- e) 1 steward a melegítőpályára (ez is lehet a felszerelés ellenőr).
- f) 1 sajtós (kapcsolattartás a sajtóval)
- g) Plusz 1 személy bírónként a pontok számológépes rögzítéséhez (ha szükséges).
- h) 1, vagy több bemondó.

2. DOKUMENTUMOK

Minden bíró számára a következőket kell előkészíteni:

- a) Angolul ír pontozó lapot minden versenyzőhöz, feltüntetve a bíró, a lovas, a ló nevét és startszámát, a versenyző nemzetiségét. Ha lehetséges, mindezeket az információkat akkor kell a lapra feltenni, mielőtt a bírónak odaadják (pl. előre kinyomtatott öntapadós címkével).
- b) 1 üres, angolul megírt pontozó lapot, a bíró saját használatára.
- c) Az eredményszámítónak eredményszámító lapokra van szüksége, a startlista, és az indulási időpontok feltüntetésével.

3. DÍJLOVAGLÓ PROGRAMOK VÁLASZTÁSA, IDŐBEOSZTÁS, ÉS AZ INDULÁSI IDŐKÖZ

3.1 DÍJLOVAGLÓ PROGRAMOK VÁLASZTÁSA

a) A díjlovagló feladatok egymásra épülnek, úgy vannak kialakítva, hogy a ló és a lovas díjlovaglásban mutatott teljesítményét javítsák. A Lovastusa Szabályzat A.3 Mellékletében

meghatározott kereteken belül a SzB választja ki a lovagolandó díjlovagló feladatokat, a verseny szintjének megfelelően. **A díjlovagló programot az elfogadott Versenykiírásban fel kell tüntetni.** A jelenleg érvényes feladatok a FEI honlapján elérhetőek.

3.2 IDŐBEOSZTÁS

- A bírók szempontjából az a legjobb, ha 7-9 lovas van egy-egy blokkban, 10-20 perces szünettel a blokkok között, plusz egy és egynegyed óra ebédszünet.
- A szünetek időtartamának meghatározásakor figyelembe kell venni a négyszög karbantartásához szükséges időt is. Az időbeosztásnak figyelembe kell venni a klimatikus viszonyokat is, pl. a forróságot a déli órákban stb. Ajánlatos a versenyzőket nagyjából egyforma nagyságú csoportokra osztani, hogy ne maradjon például egy kisebb blokk a nap végére.
- Ideális esetben maximum 50 ló indul egy nap a díjlovaglásban. Ha azonban SzB 55 lovat vár az eseményre, ennyit is el lehet bírálni egy nap. Kivételes esetben maximum még 10% lovat lehet elbírálni egy nap alatt, ehhez azonban a SzB, a TD és a Bírói Testület beleegyezése szükséges a verseny érdekében.
- Ha a versenyzők száma egy-egy versenyen nagyon nagy, a díjlovaglás lebonyolításához két és fél, vagy három napra is szükség lehet. Ez elfogadható, de lehetőség szerint kerülendő. Meg kell azt is fontolni, hogy az indulókat inkább két kategóriában bírálják el, nagyjából egyenlő számú indulóval mindkét kategóriában (lásd a Lovastusa Szabályzat 513.9. plusz hivatalos személyek).
- Ha kevés az induló, engedélyezett hosszabb szüneteket beiktatni a lovasok csoportjai közé. Azonban a legtöbb bíró jobban szereti, ha a lovasok között csak a normál szünetek vannak.
- A Bírói Testülettel minden esetben kell konzultálni az időbeosztást illetően, mivel az egyes bírók eltérő dolgokat részesíthetnek előnyben.

3.3 Indulási időköz

Az indulások közötti idő a lovagolandó program hosszától függ:

Feladat	Időtartam	Ajánlott időköz a startok között
CCI 1*	Kb. 4 perc 30 mp	6 perc
CCI2* A program	Kb. 4 perc 45 mp	6 perc
CCI2* B program	Kb. 4 perc 45 mp	6 perc
CCI3* A program	Kb. 4 perc 45 mp	7 perc
CCI3* B program	Kb. 4 perc 45 mp	7 perc
CCI4* A program	Kb. 4 perc 45 mp	7 perc
CCI4* B program	Kb. 4 perc	5 perc 30 mp.
CCI5* A program	Kb. 4 perc 45 mp	8 perc
CCI5* B program	Kb. 5 perc	8 perc

Az ajánlott időközök az alapján vannak kiszámítva, hogy kb. 1 percig járhatja körbe a ló a négyszöget, mielőtt a csengő megszólal.

Sok induló esetén érdemes megbeszélni a bírói testülettel, hogy felváltva legyenek 6 és 7 perces vagy 7 és 8 perces időközök a lovasok között. A stewardoknak, lovasoknak és bíróknak együtt kell működniük, hogy az időbeosztás tartható legyen, és hogy minden lovasnak egyforma idő álljon rendelkezésre ahhoz, hogy körbelovagolja a négyszöget.

4. A NÉGYSZÖG VÉDELME

Meg kell tenni a szükséges intézkedéseket, hogy a közönség, a fotósok stb. ne léphessenek a négyszög körüli 15 méteres zónába a SzB, a TD és a Bírói Testület engedélye nélkül.

MILITARY MEMORANDUM

5. ORVOS, ÁLLATORVOS, PATKOLÓKOVÁCS, MENTŐ

Ellenőrizni kell, hogy a jelenlétükről intézkedett-e a SzB, és hogy a verseny kezdetekor jelen vannak-e a számukra kijelölt helyen, amit a verseny átfogó tervén **kötelező** feltüntetni.

6. KOMMUNKIÁCIÓ

- a) A díjlovaglás során lényeges, hogy a fontosabb Hivatalos Személyeknek legyen rádiós adó-vevő készülékük, vagy valami hasonló gyors és hatékony kommunikációs eszközük, amivel könnyen tudnak kommunikálni. Akiknek feltehetően szükségük lesz ilyenre: a vezetőbíró, TD, melegítőpálya steward, eredményszámító iroda, Állatorvos Küldött, istállószolgalat, sajtóiroda, bemondó, szervezők, versenyiroda.
- b) Ha B, vagy E bíró is van, gondoskodni kell arról, hogy nekik is legyen valamilyen gyors kommunikációs eszközük a többi bíróval (C és H, vagy M) – a saját csatornára beállított adó-vevő jó megoldás.

7. CSENGŐ ÉS STOPPERÓRA

- a) Biztosítani kell a vezetőbíró számára egy jól hallható, könnyen felismerhető hangú csengőt, vagy más hangos figyelmeztető eszközt.
- b) Ha egymás mellett két verseny négyszög van, fontos, hogy a csengők hangja különböző legyen.
- c) A bíró asszisztensének legyen stopperórája, amivel az ellenkezések stb. időtartamát tudja mérni.
- d) Ha a csengő elektronikus, az esetleges meghibásodásból fakadó kellemetlenség elkerülése miatt óvatosságból legyen kézi csengő is a bírónál.
- e) Ha a 45 másodperces visszaszámlálás nincs kijelezve, a díjlovagló részfeladat megkezdése előtt döntenie kell a Bírói Testületnek arról, hogy hogyan alkalmazzák a 45 mp-es szabályt oly módon, hogy az a lovasok felé méltányos legyen.

8. RUHÁZAT ÉS FELSZERELÉS

A ruházatnak és a felszerelésnek meg kell felelnie a Lovastusa Szabályzat 538. és 539. cikkelyében rögzítetteknek.

A lovastusa díjlovaglás részfeladatra a FEI Díjlovagló Szabályzat, a lovastusa díjugratás részfeladatra pedig a FEI Díjugartó Szabályzat vonatkozik, kivéve, ahol a FEI Lovastusa Szabályzat másképp rendelkezik. Lovastusa szabályzatok lásd: <http://inside.fei.org/fei/regulations/eventing> és FAQ on use of Tack, Equipment & Dress in Eventing a FEI honlapján.

- a) Bemelegítés közben a lovas bármely olyan felszerelést használhat, amely a gyakorló pályákon engedélyezett, nem csak azokat, amelyek a díjlovagló négyszögben engedélyezettek. Nagyon fontos, hogy a felszerelést ellenőrző steward alaposan ismerje a Szabályzatot.
- b) A Felszerelés ellenőrző steward a program lovaglása előtt néhány alkalmas másodpercben ellenőrzi minden lovas öltözékét (kesztyű, sarkantyú stb.) és felszerelését (főképp a zablát) a FEI Szabályzatainak megfelelően.
- c) Egyedül a versenyző felelős a ruházataért és a felszerelésért. Ez azt jelenti, hogy ha egy versenyző nem megfelelő ruhában, vagy felszereléssel versenyzik, az ilyenkor szokásos szankcióknak teszi ki magát, még akkor is, ha a steward előzőleg ellenőrizte a felszerelését. A steward azért van ott, hogy segítséget, tanácsot adjon a helyes ruházattal és felszereléssel kapcsolatban: **de a felelősség egyedül a lovasé.**
- d) Ha a versenyző úgy kívánja, a kantárt és a zablát közvetlenül a program lelovaglása után is lehet ellenőrizni; ha úgy ítéli meg az ellenőr, hogy nem szabályos, akkor a Szabályzatnak megfelelően a lovast ki **kell** zárni a versenyből.
- e) Pálcát csak a bemelegítéshez lehet használni, addig lehet a lovasnál, amíg be nem lép a **versenynégyszög körüli területre.**

9. MELEGÍTŐ STEWARD ÉS A BEENGEDŐ PÁLYASZOLGÁLAT

- Biztosítani kell valamilyen eszközt a hivatalos időmérésre, hogy a steward időben be tudja hívni a lovast a melegítő pályáról a 10 perces/végső melegítő területre, és a négyszög területére.
- A négyszöget nem szabad kinyitni a vezetőbíró csengetése előtt, és újra be kell zárni, ha a versenyző belovagolt a négyszögbe.
- A négyszöget a program végén, a versenyző leköszönése után lehet kinyitni, és mihelyt elhagyta a négyszöget, azonnal újra be kell zárni.

10. TESZTLOVAS (nem kötelező)

- 15-20 perccel az első versenyző indulása előtt, és csak a díjlovaglás első napján, egy nem versenyző ló/lovassal párosulva lelovagolhatja a bírót. Ideális esetben olyan páros mutatja be, akik az adott szinten rendszeresen versenyeznek. Ez sokkal nagyobb segítség a bírónak, mint egy díjló lepontozása.
- A próbának számos célja van: lehetővé teszi, hogy a bírót a bíráló bármely aspektusát megbeszéljék. Lehetőséget teremt a TD és a SzB számára, hogy ellenőrizzék, hogy minden bírót bódében megfelelőek a beállítások, és minden a helyén van, mire az első lovas indul; segíti az elektromos eredményjelző beállításában is, ha ilyet használnak.

11. EREDMÉNYJELZŐ TÁBLA

- Biztosítani kell egy információs táblát, ahol fel van tüntetve minden versenyző startszáma, neve, nemzetisége, a startlista, és a kapott pontok: ezt a verseny során állandóan frissíteni kell.
- Annak érdekében, hogy a díjlovaglás még érdekesebb legyen a nézők számára, javasolt minden bírót minden egyes, feladatanként adott pontszámát megmutatni a program lelovaglása közben (számítógépes vagy egyéb kijelzős rendszerrel). Arra oda lehet figyelni (bár nem túl lényeges), hogy a kijelzők ne legyenek a bírókkal szemben, mert zavarhatják őket. Minden esetben elfogadható, ha a bírók látják és hallják a versenyző összes jó pontjainak, és végső hibapontjainak a számát.

12. AZ EREDMÉNYEK KIHIRDETÉSE

A díjlovagló feladatok eredményét minden egyes ló után a lehető leghamarabb ki kell hirdetni, az eredmény bemondásával, és a hivatalos eredményjelző táblára való kiírásával. A sajtónak, a közönségnek és a versenyzőknek rendszeres időközönként ki kell nyomtatni az eredménylistát. Az eredménylistán fel lehet tüntetni a bírónként adott összes jó pontokat, bármilyen levonást, pl. a program tévesztéséért, a végső hibapontok számát, és a helyezést – valamint fel lehet tüntetni a bírónkénti helyezéseket is.

13. ÚTMUTATÁS A SZABÁLYOK ALKALMAZÁSÁHOZ

13.1 Sánta lovak – Lovastusa Szabályzat 526.1 D cikkely és 2020. Díjlovagló Szabályzat 430.7.

Sántaság: kifejezett sántaság esetén a vezetőbíró közli a versenyzővel, hogy ki van zárva.

- Ha a vezetőbíró szerint a ló kifejezetten sánta, csengővel meg kell állítania a programot, és azonnal, gyorsan meg kell beszélni a Bírói Testület tagjaival az esetet. A végső döntés a vezetőbíróé, ami ellen fellebbezésnek helye nincs.
- Ha úgy döntenek, hogy a ló folytathatja a programot, a versenyzőt arra kell utasítani, hogy annak a feladatnak az elejétől kezdje újra, amelyet megszakítottak.
- Ha a verseny során a Bírói Testület nem biztos abban, hogy a ló teljesen rendben van, de az állapota nem olyan rossz, hogy azonnal kizárják, megkérhetik az Állatorvos Küldöttet, hogy a program befejezése után vizsgálja meg a lovat, és a vizsgálat eredményéről számoljon be a testületnek. Ez alapján el kell döntenie, hogy a ló folytathatja-e a versenyt, vagy sem.
- Az 524. 3. cikkely felhatalmazza a bírót, hogy ha szükséges, kizárják a lovat a versenyből. Az eredménylistán „kizárva a díjlovaglás után” kifejezést kell szerepeltetni.

MILITARY MEMORANDUM

- e) Ne feledjük, hogy **rövid versenyszámban**, ahol nem biztos, hogy van első lószemle, ez az első alkalom, amikor a Bírói Testület meg tudja vizsgálni a lovat. Ezért a SzB-nak fel kell készülnie az 524.3. szabály alkalmazására.

13.2. Programtévesztés – 2020. FEI Díjlovagló Szabályzat 430.3

Ha a vezetőbíró, vagy a Bírói Testület valamelyik tagja programtévesztést észlel, a program lelovaglását követően azonnal informálnia kell a bíró társait. Ha mindannyian egyetértenek, saját pontozólapukon **mind** feltüntetik a hibát. Ha nem értenek mind egyet, egyik papíron sem lehet beírni a hibát, a versenyző javára születik döntés. Megjegyzés: Fontos a gyors rádiós kommunikáció a **B**, vagy **E** és a többi bíró között.

További részletek a díjlovagló programmal kapcsolatban a Díjlovagló Szabályzat 430.3 cikkelyében olvashatók, lásd: <https://inside.fei.org/fei/disc/dressage/rules>.

13.3. Vérzés a lovon

A lovon megjelenő vérzést minden esetben egyedileg kell vizsgálnia a Bírói Testületnek. Lásd Lovastusa Szabályzat 526.4.

III. RÉSZ: TEREPVIZSGA

Az alábbi fejezet a leghosszabb formájú terepvizsga szerint íródott.

1. FEJEZET – TECHNIKAI SZEMPONTOK

1. A PÁLYA TECHNIKAI ÁTVÉTELE ÉS MEGNYITÁSA

1.1 A TD első pályanézése

A TD hetekkel, vagy még inkább hónapokkal a verseny időpontja előtt nézi meg először a pályát. A TD tanácsot adhat, és elfogadja a pályatervező (CD) terveit a következő szempontok alapján:

- A pálya útvonala és szintkülönbségei
- Az akadályok elhelyezkedése
- A kötelező fordulók/ellenőrző/megállító pontok
- A pálya hossza
- Az akadályok száma, mérete, felépítése
- Az összetett és sorozatban lévő akadályok összes speciális jellemzője
- A talaj minősége
- Intézkedések, amelyekkel a közönséget kellő távolságban lehet tartani az akadályoktól, útvonalaktól.
- **Fotósokra vonatkozó intézkedések: a fotósok a versenypályán csak a TD engedélyével készíthetnek képeket, az ő feladata, hogy figyeljen rá, hogy a fotósok ne zavarják a lovakat.**
- Az akadályok és az alternatívák tervezett kizászlózása, számozása, betűkkel ellátása, és bírálata.

1.2 A TD második pályanézése.

A pályát másodszor 6 héttel - 1 hónappal a verseny időpontja előtt nézi meg a TD, amikor az akadályok már csaknem teljesen készen vannak. Ekkor a TD minden, általa szükségesnek ítélt változtatást végrehajt.

1.3. A TD utolsó pályanézése

- a) A TD utoljára a Bírői Testület szemléje előtti napon nézi meg a pályát a CD-vel közösen, amikor már mindennek készen kell lennie, kivéve az utolsó pillanatokra hagyott dekorációkat. Ekkor személyesen végzi el terep méréseit.
- b) a TD-nek és a CD-nek ellenőrizniük kell:
 - Az akadályokon korábban kért változtatásokat végrehajtását.
 - Az akadályok és a kötelező fordulópontok kizászlózását.
 - A start és a cél technikai részleteit, az információs rendszer működését stb.
 - A pálya jelzéseit (nyilak, irányjelző zászlók stb.)
- c) A TD és a CD kivételes esetben megkérheti a SzB-t, hogy bocsásson a rendelkezésére egy vagy két, a versenyen nem induló ló/lovas párost, amely a jelenlétükben ugratja meg a terep egyes akadályait.

1.4. A bírői testület pályanézése

A bírői testület a TD és a CD részvételével megtekinti a pályát legkésőbb a pálya hivatalos megnyitása előtti napon. A bírői testület feladata, hogy átvegyék a pályát, vagy megtegyék a javaslatot a szükséges változtatásokra, a TD-vel konzultálva. Ekkor a pálya már végső formájában kell, hogy legyen: számok, betűk és zászlók a helyükön, kötelező fordulók, kordonok stb.

1.5 Technikai értekezlet a versenyzők számára (CCI-L, vagy több napon lebonyolított S-n)

- a) A technikai értekezletet közvetlenül a terep bemutatója előtt kell tartani. Az értekezletet hivatalos FEI nyelven kell tartani.

MILITARY MEMORANDUM

- b) A Bírók, a **Chief Steward** és más Hivatalos Személyek a versenyzők rendelkezésére állnak. Ez az első alkalom a Hivatalos Személyek és a versenyzők találkozására, azért megadhatja az egész verseny alaphangulatát. Jól elő kell készíteni.
- c) Ajánlatos rövidre fogni az értekezletet. Vannak azonban olyan ügyek, amiben dönteni kell, pl. a hivatalos kommunikációs csatornákról, a Lovasok Képviselőjének/Képviselőinek személyéről stb.
- d) A technikai értekezlet jó alkalom a nemzetek indulási sorrendjének sorsolására (ha szükséges). A technikai értekezlet lebonyolításához a XII. melléklet ad javaslatokat, útmutatást.

1.6. A tereppálya szakaszainak hivatalos megnyitása a versenyzők számára

- a) A tereppályát az „indulók bejelentése” (végleges nevezés) előtt kell megnyitni; a TD és a CD is jelen vannak a terep bemutatón, nem kell végigsétálniuk a terepet a versenyzőkkel, de legyenek elérhetőek a kérdések megválaszolására.
- b) A tereppályát pontosan olyan állapotban kell bemutatni, mint ahogyan a versenyen lesz; ezután már csak kivételes esetekben, a Bírói Testület engedélyével lehet változtatni a pályán.
- c) A tereppályát csak gyalog nézhetik meg a lovasok.
- d) A lovasokat arra kell biztatni, hogy a tereppályával kapcsolatos bármely megjegyzésükkel forduljanak bizalommal a Lovasok Képviselőjéhez, vagy adott esetben a Csapatvezetőjükhöz.

2. TECHNIKAI SZEMPONTOK

2.1. Melegítőpálya

- a) A melegítőpályát a start közelében kell elhelyezni.
- b) Nézőket nem lehet a melegítőbe engedni, ezért megfelelően körbe kell zárni, lehetőleg beléptető rendszerrel és elég stewarddal, aki kívül tartják a közönséget.
- c) Elég tágasnak kell lennie a versenyzők, csapatvezetők, lovászok és lovak számára. Míg normál körülmények közt várhatóan 3 vagy 4 ló van egyszerre a melegítőben, ha pl. a pályán megállítják a versenyt és fennakadás van, be kell engedni többet is.
- d) Jelen kell lennie egy kezelőállatorvosnak és egy patkolókovácsnak.
- e) Bőséges vízellátást (lehetőleg vezetékes vizet) és jeget kell biztosítani. A természetes/mesterséges beálló nagyon hasznos. Forróság esetén fontos, hogy legyen.
- f) Elég hely kell, hogy legyen a lovaknak arra, hogy rövid, gyors verseny iramú galoppot tudjanak menni, kell hely két vagy három a versenyszám méretének, nehézségi fokának, megfelelő melegítő akadálynak és egy vagy két díjugartó típusú akadálynak.
- g) Ha a fő melegítő pálya, ahol rögzített akadályok vannak, távolabb helyezkedik el a starttól, az is elfogadható, ha a start előtti végső melegítőrészben már csak díjugartó típusú akadályok vannak.

2.2 Jelzések

- a) A start és a cél jobboldalon piros, baloldalon fehér zászlóval, és „START”, „CÉL” táblával jelzett.
- b) Az akadályok számozása legyen egyértelmű.
- c) Az akadály határait jelző zászlókat úgy kell elhelyezni, hogy a versenyző az akadály teljes szélességét kénytelen legyen megugrani. Ehhez néhány esetben két pár zászlóra van szükség, vagy esetleg az egy párat el lehet helyezni az akadály hátsó részén is.
- d) Ellenőrizni kell, hogy a „fekete zászlós” akadályok jelzései egyértelműek (fekete csíkkal).
- e) Minden zászlónak olyan magasnak kell lenni, hogy az akadálybíró számára egyértelmű legyen, hogy a zászló melyik oldalán ugrott a ló. Ez különösképpen keskeny frontú akadályoknál és sarkoknál fontos.
- f) A kötelező kapukat piros és fehér zászlóval kell jelezni úgy, hogy távolabbról is jól láthatóak legyenek, és időrendi sorrendben kell számmal, betűvel ellátni őket.

- g) Ha irányjelző nyilakat, jelzéseket (lehetőleg sárgák) használunk, szintén legyenek jól láthatóak.
- h) Ellenőrizni kell, hogy a határoló és irányjelző zászlók jól rögzítettek a talajban.

2.2 Kordonozás

- a) Annak érdekében, hogy a közönség ne tudjon túl közel állni az akadályokhoz, és hogy ne álljanak az akadály elé, vagy mögé, az akadály előtt és mögött bizonyos távolságra mindkét oldalon kordont kell vonni a pálya nyomvonalára mellé, (madzag, rúd, vagy palánk). Olyan helyszíneken, ahol várhatóan nagy tömeg gyűlik össze, nagyobbak, vagy folyamatosnak kell lennie az elzárt területnek, egyik akadálytól a másikig. Az akadály körüli területet úgy kell lezárni, hogy a lovasnak legyen elég helye az akadály meglovaglásához.
- b) A biztonság kedvéért úgy kell kialakítani a kordont, hogy ha a ló belerohan, ne érje súlyos sérülés, és a közönség se sérüljön pl. a repkedő kerítés elemektől. Példák arra, hogyan lehet ezt elkerülni: használjunk olyan madzagot, szalagot, ami nagyobb erőhatásra szétszakad; úgy erősítsük az oszlopokhoz a madzagot, hogy nagyobb erőhatásra kilazuljon (egyszer tekerjük körül az oszlopokon, ne csomózzuk); az ideiglenesen kihelyezett oszlopok ne legyenek túl távol egymástól stb. Ha a madzag nem tud elszakadni, nem szabad fához, vagy valamilyen fixen rögzített tartóhoz kötni. Fém oszlopokat semmi esetre sem szabad használni.

2.3 Talaj

- a) A pályát amennyire lehet, az eredeti állapotában kell hagyni. Azonban a lyukakat ki kell tömni, a köveket, gyökereket stb. el kell távolítani (ha ez nem lehetséges, le kell festeni őket fehérre) és a belógó faágakat, amelyek zavarhatják a lovat, vagy a lovast, vissza kell vágni.
- b) Jó, ha van egy adag homok vagy sóder az akadályok mellett, amit a talaj minőségének megőrzéséhez lehet használni, a terepverseny egész ideje alatt
- c) Az akadály elugrási és landolás részén lehet, hogy meg kell erősíteni a talajt, hogy a verseny során ne romoljon az állaga, és lehetőleg az utolsó versenyzőnek is ugyanolyan legyen, mint az elsőnek.

2.4 Terep start és cél

- a) A terep start és célvonalát jobbról piros, balról fehér zászló, és a „START”, „CÉL” táblák jelzik.
- b) Start boxot kell felállítani.
- c) Ellenőrizni kell az utolsó akadály távolságát a célvonalától (nem lehet kevesebb 20 m-nél, és több 50 m-nél. Lovastusa Szabályzat 546.3).

2.5 Állatorvosi vizsgálat a terep végén

- a) Hűtő területet kell elhelyezni, ideálisan a célvonal mögött 100-120 méterre. Nem csak az állatorvosnak kell hely a lovak vizsgálatához, hanem a lovaknak is kell hely, hogy le lehessen mosni, hűteni őket, és tudjanak sétálni, mielőtt az állatorvos megerősíti, hogy visszamehetnek az istállóba.
- b) Sok vízre, jégre van szükség, és el kell keríteni a területet a közönség távoltartásához.
- c) A lóápolók és a SzB szempontjából is nagyon kényelmes, ha terep végén lévő a hűtő terület és a melegítő egymáshoz közel vannak. Ebben az esetben fontos elkülöníteni a két területet, hogy a terepre készülő lovak ne keveredjenek azokkal, amelyek már befejezték a pályát.

2.6 Akadályok – általános ellenőrzés

Lásd még: **Tereppálya irányelvek hivatalos személyek számára.**

- a) Ellenőrizni kell, hogy van-e elég típusú akadály: meredek, oxer, nagy iramból ugorható akadály, benk, felugró, leugró, nyitott víz, árok (normál, és trakhéni), összetett akadályok (kettes, hármas stb.), akadály emelkedőn, lejtőn stb.

MILITARY MEMORANDUM

- b) Kerülni kell az olyan akadályokat, amelyek állaga egy bizonyos számú versenyző után romlik (egyszerűbbé, vagy bonyolultabbá kell építeni), vagy amelyeken egy korábbi versenyző áthaladása változtatni tud.
- c) Ellenőrizni kell az akadályok szilárdságát.
- d) Ellenőrizni kell, hogy ha a ló felbukik, vagy bele tud keveredni egy akadályba, akkor azt könnyen szét lehet-e szedni (pl. könnyű nylon madzaggal van összekötözve, ami szükség esetén egyszerűen szétvágható).
- e) Ellenőrizni kell, hogy a zárt akadályoknak (mint pl. a juh-ketrec) van-e olyan kijáratuk, amin ugrás nélkül ki lehet menni (ha a ló ellenszegül a kiugrásnál).
- f) Ellenőrizni kell, hogy az akadály méretei megfelelnek-e a Szabályzatnak, figyelembe véve egy átlagos ló elugrási pontját.
- g) Kerülni kell a veszélyes akadályokat (lásd a 3. pontot lejjebb).
- h) Ellenőrizni kell, hogy az engedélyezett biztonsági eszközök (547.2.4) a hivatalos útmutató szerint vannak felszerelve.
- i) Ellenőrizni kell, hogy a több elemből álló, egy feladatot jelentő akadályok (benk, lépcső stb.) egy akadályként vannak-e számozva és betűzve, így a ló ellenszegülése esetén az egész akadályt újra ugrathatja a versenyző, ha akarja.

2.7 Tartalék anyagok

Az akadályok közelében, vagy egy központi tároló helyen el kell helyezni olyan eszközöket, anyagokat, amelyekkel gyorsan megjavíthatók az akadályok.

3. KOCKÁZAT KEZELÉSI ÚTMUTATÓ – TEREPAKADÁLYOK

A lovas és a ló biztonsága egyre fontosabb szerepet játszik a sportág fejlődésében és gazdasági életképességében. Ezt nem lehet eléggé hangsúlyozni.

A FEI kockázatkezelési eljárásrendjének céljai között szerepel az ilyen jellegű kockázatok lefedése. A FEI elkötelezett amellett, hogy mindenfajta változást azonnal közzé tegyen a kommunikációs csatornáin keresztül.

Lásd még: *Terep irányelvek hivatalos személyek részére.*

2. FEJEZET – ADMINISZTRATÍV SZABÁLYOK ÉS SZERVEZÉS

1. HIVATALOS SZEMÉLYEK

- a) 1 steward (plusz a segítője) felelős az egész terep részfeladat lebonyolításáért.
- b) 1 pályairnok/steward felelős az egész tereppályáért
- c) 1-1 szektor-steward felelős a terep minden egyes szektoráért
- d) 1-1 starter és időmérő a tereppálya startjánál. Ne feledjük, hogy az egyes startok tényleges idejét mindig hitelesíteni kell egy második személynek is.
- e) Egy időmérő csoport terep céljában, a versenyzők idejének mérésre, a szükséges eszközökkel ellátva. Ne feledjük, hogy a célba érkezés idejét mindig hitelesíteni kell egy második személynek is.
- f) Stewardok a felszerelések ellenőrzésére a terep startjánál.
- g) Legalább 1-1 akadálybíró (de inkább 2) a tereppálya minden akadályához (az akadály típusától függően). Elegendő pályaszolgálat az akadályok talajának fenntartásához és az akadályok javításához.
- h) **A keskeny frontú akadályokat videózni kell, a felvételeket meg kell őrizni, hogy a Bírói Testület a kérdéses eseteket vissza tudja nézni.**
- i) Ne feledjük, hogy az akadálybírók megfelelő eligazítása nélkülözhetetlen a terepverseny sikeres és szabályos lebonyolításához, úgy, hogy az megfeleljen az lovasok és a Hivatalos Személyek elvárásainak is. Lásd XIII. melléklet 2.3. pont.
- j) Az összetett akadályoknál stewardok segíthetnek az akadálybíróknak a nézők távoltartásában.
- k) 1 **akadálybíró** és egy segítő minden Megállító Pontnál.

- l) 1-1 steward a tereppálya összes kötelező kapujánál.

A TD-nek meg kell győződnie arról, hogy az akadálybírók és a Hivatalos Személyek mindegyike el van látva a megfelelő papírokkal és eszközökkel, és megkapták a megfelelő utasításokat és eligazítást. Nem szabad megfélemlíteni arról, hogy elmagyarázzuk, mi a teendő kivételes esetekben; lovas megállítása, bajban lévő lovas segítése stb.

A kapcsolattartásért, kommunikációért, eredményszámításért, eredményközlésért, az akadályok javításáért, orvosi és állatorvosi szolgálatért és a közönség ellenőrzéséért felelős Hivatalos Személyek kijelölése mindig az adott verseny igényeinek és nagyságának megfelelően történik. Lásd később.

2. DOKUMENTÁCIÓ

2.1 Hivatalos személyeknek

Mappával kell ellátni:

- a) a TD-t,
- b) a Bírói Testület minden tagját,
- c) a Chief Stewardot,
- d) az Állatorvosi Bizottságot,
- e) a verseny **Egészségügyi szolgálat vezetőjét**,
- f) a tereppálya kontroll vezetőjét

A mappának minimum a következőket kell tartalmaznia:

- A verseny területének átfogó térképét, külön kiemelve az általános, orvosi és állatorvosi ügyelet helyszínét
- A tereppálya részletes térképét a megállító pontok feltüntetésével.
- A tereppálya akadályainak rajza.
- Minden kötelező áthaladási kapu számozott helyét.
- A kommunikációs tervet.

2.2 Versenyzők számára

- a) A versenyzők érkezéskor az általuk kért információt többségét megkapják, többek között a fent felsorolt, Hivatalos Személyeknek átadandó információkat (kivéve a kommunikációs tervet).
- b) Minden új, vagy megváltozott információról, amely a versenyzők megérkezése és a terep startja között felmerül, azonnal értesíteni kell a versenyzőket.

Például:

- A lovas startszáma (amely a startlista meghatározásakor derül ki)
- A terep start időpontjai (amit lehet, hogy csak a díjlovaglás végeztével lehet véglegesíteni)
- A tereppálya hosszának és alapidejének megerősítése (ha a pályát későn kordonozzák, vagy mérik ki)
- Bármilyen okból felmerült, utolsó pillanatban megtett változtatás (pl. az időjárás viszonyok miatt).
- Az információ eljuttatásának módja: a hivatalos üzenőfal használata, a technikai értekezlet, a csapatvezetők vagy a Lovasok Képviselőjének értesítése, a terep előtti lovasok találkozója, vagy akár a terep startja. A választott módszer(ek) függenek az információ típusától, sürgősségétől stb., de minden esetben meg kell erősíteni az információt a hivatalos üzenőfalon. **Az információkat a verseny honlapjára is felteheti a SzB, a változások követésére WhatsApp csoportot hozhat létre.**

2.3 Akadálybírók számára

- a) Lényeges, hogy az akadálybíróknak kiosztott lap úgy legyen kialakítva, hogy azon abszolút pontosan és a lehető legegyszerűbb módon tudja jelölni az előforduló hibákat, és azok számát, pl. esés, megállás, körözés, kitörés stb.

MILITARY MEMORANDUM

- b) Nagyon ajánlott kétpéldányos papírt használni, így egy példány az akadálybírónál marad, miután az eredetit összeszedték, és az eredményszámító irodába küldték. Szintén nagyon ajánlott nem előre kinyomtatni az indulási sorrendet az akadálybírók papírjaira.
- c) Helyet kell hagyni a megjegyzéseknek, vagy egy vázlatos rajznak, ami szintén nagyon ajánlott vitás kérdésekben.
- d) Nagyon ajánlott, hogy az akadálybíró feljegyezze minden ló idejét az akadályában, különösen az első és az utolsó akadály idejét érdemes feljegyezni. Ez sokat segíthet az időméréssel kapcsolatos panaszok megoldásában.
- e) Az összetett akadályoknál, és a több alternatívás akadályoknál a TD kérheti, hogy az akadálybírónak legyen az akadályról olyan vázlat, amire csak be kell rajzolni, hogy a ló milyen vonalon ment, felírja az azonosítót stb. és a megjegyzéseket. Ez nagymértékben segíti az esetleges vitás kérdések rendezését.
- f) Az esésekről, bukásokról szóló jelentések formanyomtatványát a TD osztja ki, szedi össze, és juttatja el a FEI-nek. A jelentéseket az akadálybíró nyelven kell megírni.
- g) Lásd még XIII. melléklet „Akadálybírók eligazítása”.

3. A FELSZERELÉS ELLENŐRZÉSE

A terep startjánál egy-egy steward ellenőrzi a versenyzők sarkantyúját, pálcáját és egyéb felszerelését.

4. IDŐMÉRÉS

- a) A TD ellenőrzi és jóváhagyja az időmérő berendezéseket, azt is ellenőrzi, hogy a használt időmérési módszer megfelel a Szabályzatnak.
- b) Ellenőrzi a szervezettséget a terep startjánál (starter és egy starter asszisztens). Ha fotocellát használnak a startnál, abban az esetben, ha a lovas még nem haladt át a startvonalon, a starternek kell jelzést adni a gépnek az időmérés megkezdésére a „start” szóra.
- c) Fontos, hogy mindig kell manuális stoppert is használni a fotocella, vagy más időmérő berendezés kiegészítésére.
- d) Fontos az időmérés minden eredményét azonnal jelenteni az időmérésért felelős csapatnak, főleg az eltéréseket, hogy azokat minél gyorsabban lehessen kezelni.

5. EREDMÉNYSZÁMÍTÓ IRODA

Az előzetes eredményeket folyamatosan számolni kell a terepverseny ideje alatt, biztosítani kell, hogy gyorsan elérhetőek legyenek a versenyzők számára, és át kell adni azokat közzétételre (lásd a 6. pontban).

Az előzetes eredmények az akadálybírók rádiós, vagy papír jelentéseit vehetik alapul. Ha kiadjuk a lovasoknak, gyors visszajelzést kaphatunk a számukra váratlan akadálybírói döntésekről, vitás kérdésekről, így gyorsan lehet intézkedni az ügyben.

A megfelelő jóváhagyások után a végső eredményt a lehető leghamarabb nyilvánosságra kell hozni.

6. AZ EREDMÉNYEK KIHIRDETÉSE

- a) A közönség tájékoztatásért, az eredménytábla frissítésért, a sajtó tájékoztatásáért és az istállók informálásért felelős személyekhez csak nagyon korlátozott számú forrástól juthat információ, olyan forrásoktól, amelyeket a SzB/TD előre meghatároz.
- b) Az előzetes eredményeket a lovak célba érkezését követően a lehető leggyorsabban közzé kell tenni a közönségtájékoztató rendszeren (hangosbemondó), az eredménytáblán (és az istállókban).
- c) Előzetes eredménylistát is ki lehet adni a verseny közben, de mindig fel kell tüntetni a kiadás pontos idejét, és egyértelműen szerepelni kell rajta az „Előzetes eredmény” kifejezésnek.

- d) Az eredmények mindaddig nem válnak véglegessé, amíg az összes akadálybíró lapját, és az időmérők eredményeit le nem ellenőrizték. A végleges eredménylista kiadásának időpontját fel kell tüntetni az kiadott eredménylistákon.
- e) A TD hitelesíti a végső eredményt létrehozó eljárás folyamatát, és neki, vagy a vezetőbíróknak kell jóváhagynia a végső eredményt, mielőtt a Hivatalos Személyeknek, versenyzőknek és a közönségnek szétosztják.
- f) Megjegyzés: a végső eredmény kihirdetése után a Szabályzat szerint 30 perc van a felmerülő panaszok és kifogások bejelentésére. Ha bármely kifogás az eredmény módosításához vezet, akkor természetesen újabb kifogások merülhetnek fel. Itt újra a korrektség és az egyenrangú bánásmód kell, hogy vezesse a döntéshozókat, az időhatárokkal kapcsolatban is.

7. ELLENŐRZÉS ÉS KOMMUNIKÁCIÓ

A tereppálya hatékony kontrollja egy tapasztalt pálya-ellenőrrel (kontroller), jó kommunikációval és a Hivatalos Személyek és a vészhelyzeti ügyeletek jól szervezettségével oldható meg (lásd a 8. pontot).

7.1 Pálya-ellenőr (kontroller)

Egy tapasztalt hivatalos személyt kell kinevezni „Pálya-ellenőrnek”; szüksége lesz segítőkre a rádió adóvevők, telefonok stb. figyelésére. A feladatai közé tartozik:

- a) Létrehoz a SzB-gal együtt egy kommunikációs tervet a terep-versenyre
- b) Minden pillanatban pontosan tudnia kell, hogy a pályán lévő lovak a pálya mely részén, akadályánál vannak
- c) Neki kell döntenie a startok felfüggesztéséről, a pályán bekövetkezett fennakadás miatt
- d) Neki kell döntenie a pályán lévő lovak **megállításáról**
- e) Neki kell hívni a szükséges ügyeletes szolgálatot,
- f) Tartania kell a kapcsolatot a TD-vel, és a Bírói testülettel, tájékoztatni kell őket minden kialakuló helyzetről,
- g) Szükség szerint igazítani kell az időbeosztást. Ehhez alternatív tervek is kellene, ha a pályán valamilyen fennakadás van, hogyan tudja behozni az időt

Az ellenőrző központ elhelyezkedése a verseny területétől függ.

7.2. Kommunikáció – minimum előírások

A kontroll és a start közötti külön kommunikációs csatornának kell működni, hogy biztosítva legyen a hatékony és gyors kommunikációt

- a) Minden terepakadálnak kapcsolatban kell lennie a kontrollal, akár közvetlenül, akár a szektorokon keresztül.
- b) A kontrollnak minden megállító ponttal kapcsolatban kell lennie, vagy azokkal az akadályokkal, amelyeknél megállíthatók a lovasok.

7.3. Kommunikáció – optimális eset

- a) Rádiós adóvevő kapcsolat a kontroll és a Start, valamint a Cél között.
- b) Rádiós adóvevő kapcsolat a terep minden akadálya és minden szektora, **az akadály javító csapat** és a kontroll között.
- c) Külön állatorvosi és orvosi csatorna – de kapcsolatban a kontrollal
- d) Adminisztratív csatorna – pl. a Bírói Testület, TD, CD stb. számára
- e) Csatornák, az eredményszámító iroda, a versenyiroda, a sajtó és a TV között.
- f) Külön adminisztratív csatornák a nem versennyel kapcsolatos dolgokhoz – pl. a közönség kontrollálása, parkolás stb.
- g) A Szabályzatban megkövetelt zárt rendszerű tv csatorna (CCTV), vagy más elérhető biztonsági eszköz a pálya megfigyelésére.

MILITARY MEMORANDUM

Mindig figyelni kell arra, hogy egyik rádiós frekvencia se legyen túlterhelve. Ha minden kommunikációs csatorna működik, a közönségtájékoztató rendszer, a sajtó, TV stb. könnyen hozzájuthat a kívánt információkhoz.

7.4 Szektorok létrehozása

- a) A tereppályát legjobb szektorokra osztani, amelyek mindegyike meghatározott akadályokat foglal magában. A szektorok száma a pálya elhelyezkedésétől függ – különös tekintettel arra, hogy a pálya egyes részeire milyen gyorsan lehet eljutni.
- b) Minden szektorba kell egy orvos, mentő, akadályjavító csapat, állatorvos és ló-mentő. A szektor stewardnak kell összehangolni az ügyeletes szolgálatokat, szükség esetén ő kommunikál a kontrollal.
- c) Minden szektor steward köteles jelentést tenni a bírói testületnek, ha veszélyes lovaglást tapasztal, ahogy az akadálybírók is teszik.

8. ÜGYELETES SZOLGÁLATOK

Minden versenyen (hosszú vagy rövid) bizonyos minimum követelményeknek kell megfelelni-ezeket a lovasok és a lovak, a Hivatalos Személyek és a közönség biztonsága, és a korrekt bírászkodás szükségessége alapján határozták meg.

Magasabb szintű versenyeken, vagy ahol nagyobb tömegű közönség, sajtó stb. megjelenése várható, további intézkedéseket kell tenni.

8.1. Terep részfeladat

Az orvosi segítség rendszerét ki kell dolgozni a terep versenyre, szoros összhangban a helyi mentőszolgálattal, különös tekintettel a balesetek ellátására képzett speciálisa képzett csoportok elérhetőségére. Ezeknek a csoportoknak általában saját szervezeti felépítésük és eszközeik vannak, és kidolgozott tervük van sérültek elszállítására. A cél, a versenyen előforduló bármilyen baleset, legfőképp a sürgős esetek pontos és hatékony ellátása.

b) Az ideális sürgősségi ellátás egy nagyobb lovastusa versenyen a következőkből állhat össze: jelen van egy Advanced Trauma Life Support ("ATLS") minősítéssel rendelkező szakorvos, egy Pre-Hospital Trauma Life Support (PHTLS) minősítéssel rendelkező szakápoló vagy egy Trauma Nurse Core Curriculum ("TNCC") minősítéssel rendelkező ápoló (illetve a felsorolt minősítések adott országban érvényes megfelelőjével rendelkező egészségügyi személyzet) az alábbi helyszíneken:

- i) terepen szektoronként (2-5 szektor a terep elrendezésétől függően): baleseti ellátásban képzett elsősegélynyújtó csapatok a megfelelő felszereléssel.
Megjegyzés: paravánt minden szektorhoz kell biztosítani.
- ii) elsősegélynyújtó központ, és minden terepakadály könnyű elérésére alkalmas, lehetőleg „off-road” viszonyok közt alkalmas menőautók a megfelelő felszereléssel, pl. négykerék meghajtású mentő képzett sofőrrel a terep start/cél területén.
- iii) biztosítani kell a sérültek gyors kórházba szállítását – ha közúton ez túl időigényes (pl. hosszú vagy az zsúfolt út), meg kell szervezni a légi mentést.
- iv) elsősegélynyújtó központ a nézőknek és/vagy a versenyzőknek
- v) az istállóknál.

Megjegyzés: a terep céljában lévő állatorvossal nem lehet számolni, ha a terepen kell ellátni lovat, mert neki a verseny lebonyolításában más a feladata.

Terep viszonyok közt alkalmas lómentőket, pl. négykerék hajtású járműveket kell használni, állatorvos irányításával. A legjobb lómentők speciálisan erre a célra kialakított, hevederekkel, csörlővel, paravánokkal ellátott járművek.

c) Sokkal egyszerűbb minimális ügyeletes szolgálat szükséges kisebb versenyeken:

- Jelen vannak orvosok, mentők, állatorvosok, és ló-mentők, számuk a terület elhelyezkedésétől, nagyságától függ.
- Terv a sérült lovas elszállításra, ide tartozik, hogy értesíteni kell a helyi kórházat és egyéb ehhez kapcsolódó ügyeleti szerveket arról, hogy verseny lesz.

- Lehetőség az elhullott lovak elszállítására
- Paravánok
- Ló elaltatáshoz szükséges eszközök és eljárás
- Akadály-javító csapatok a szükséges felszereléssel, eszközzel és járművel
- Hatékony kommunikáció – lásd fent

d) **Akadály-javító csapatok:**

Tapasztalt, teljesen felszerelt és az akadályok szétszedésére, javítására képzett csoportokra van szükség. A terep minden szektorában kell, hogy legyen ilyen.

9. A KÖZÖNSÉG ELLÁTÁSA

- Parkolók
- Étkezési lehetőség
- WC-k
- Biztonsági szolgálat – elsősorban az akadályoknál, és a pálya útvonalak átjáróinál
- Elsősegély helyek (vöröskereszt)
- Jelzőtáblák a nézőknek
- A tereppályát a hivatalos pályabemutató után meg kell nyitni a közönségnek. Csak gyalog lehet beengedni a nézőket.

Ahol nagy tömeget várnak, gondoskodni kell az akadályok védelméről - pl. kordonozással - különösen az elugrási és a landolási részekben.

- Információs standot kell felállítani a programmal, az eredményekkel és a startlistákkal
- Jól informált bemondó, aki folyamatosan tájékoztatja a nézőket, és megismerteti velük a sportág jellegzetességeit.

Megjegyzés: A közönség számára teljes mértékben tilos a tereppályára autóval vagy lóval belépni. Szigorúan csak a SzB által felügyelt személyek kaphatnak erre engedélyt.

10. A TEREP VERSENY FŐPRÓBÁJA

A terep részfeladat elpróbálása kicsiben, de teljes szervezési próbával már sokszor hasznosnak bizonyult, különösen új versenyek esetén.

Ennek egyik módja, hogy egy nagy területen kijelölnek egy tereppályát, sokkal kisebb méretben, mint az eredeti, valamint a Hivatalos Személyek és segítők állomáshelyét.

Egy gyalogos, aki a versenyzőt testesíti meg, végig megy az egész pályán. Ki kell próbálni az időmérőket és a kommunikációs kapcsolatokat, mindezeknek tökéletesen kell működni. Ennek a módszernek az a nagy előnye, hogy kicsiben és kis költséggel mindenkinek megmutatja, hogy mi lesz a szerepe az egész folyamatban, és hogy hogyan kell működni a rendszernek. Mindenki megtudja, kivel kell konzultálnia, hová kell küldeni a jelentéseket stb. Ugyanakkor a vezető Hivatalos Személyek megismerhetik a munkatársaikat. Fontos a TD jelenléte.

11. ÚTMUTATÁS A SZABÁLYOK ALKALMAZÁSÁHOZ

A szabályok értelmezése a bírálat egyik legfontosabb összetevője.

11.1 Terep – a lovas és a ló erőnléte

Minden versenyzőt, aki a verseny területén lévő gyakorlás, vagy a versenyzés közben lóról esik, vagy lóval bukik, a verseny Egészségügyi szolgálat vezetőjének kell megvizsgálnia, mielőtt egy másik lovat lovagolna, vagy díjugratásban indulna (Lovastusa Szabályzat 523.3).

Azonban más jellegű esemény miatt is felmerülhet a Bírói Testületben az a kérdés, hogy a ló vagy a lovas alkalmas-e a verseny folytatására. Ilyen esetben az alábbi eljárást kell követni:

- a) az akadálynál lévő hivatalos személy megállítja a versenyzőt, és odahívja az orvosi, vagy az állatorvosi ügyeletet. Feljegyzi a megállítási idejét. (547.7.1), azaz azt az időt, amíg nem engedik folytatni a versenyt. Ezt az időt aztán levonják a versenyző idejéből.

MILITARY MEMORANDUM

- b) Orvos vagy állatorvos vizsgálja meg a lovas/ló kondícióját.
 - c) Az orvos vagy az állatorvos a véleményéről jelentést tesz a bírói testületnek, a kontrollcentrumban.
 - d) A bírói testület az orvosi/ állatorvosi javaslatnak megfelelően cselekszik.
- Ha a versenyző folytathatja a versenyt, a hivatalos személy feljegyezi azt az időt, amíg nem mehetett tovább; ezt azután levonják a versenyző tényleges idejéből.

11.2 Változtatások a pályán – 537.2 cikkely

- a) Csak kivételes esetekben lehet változtatni a pályán, pl. ha a hőmérséklet és a páratartalom együttesen haladják meg az ajánlott szintet (lásd az V. mellékelt javaslatát), vagy ha a terep előtt az időjárási viszonyok miatt romlik a talaj minősége. Ennek előkészítésére a TD a CD-vel és a SzB-al együtt elő kell, hogy készítsen egy alternatív tervet a tereppálya kritikus részeire, ide értve a méretek változtatását is. Ez nagyban megkönnyít minden, utolsó pillanatban alkalmazott változtatást tereppályán; a SzB még alternatív időbeosztást is készíthet előre, amit gyorsan szét tud osztani a változtatás eldöntése után. Fontos, hogy a lovasoknak lehetőségük legyen bejárni a pályát, ha az eredeti pályatervtől bármilyen eltérés van. A versenyzőket a lehető leghamarabb értesíteni kell – a hivatalos üzenőfalon, a Lovasok Képviselőjén keresztül, és a lovasok találkozóján (technikai értekezlet).
- b) Ha egy akadály annyira veszélyessé válik a verseny során, hogy ki kell venni, a Bírói Testületnek és a TD-nek módosítani kell a hibapontját minden olyan versenyzőnek, aki megpróbálja megugrani az akadályt.

Javasolt az ilyen akadálynál korábban előfordult minden hibát törölni (pl. megállás, kitörés), de a kizárt, vagy versenyt feladott versenyzőket nem kell visszajuttatni a versenybe. Az is előfordulhat, hogy minden versenyzőnek módosítani kell az alapidejét.

11.3 Korai startolás

Hacsak nincs más utasítás, minden startnak pontosan a kiadott időben kell megtörténnie. Ha azonban a versenyző néhány pillanattal korábban startol el, akkor pontosan fel kell jegyezni a start időpontot, és azonnal jelezni kell az időmérőknek a kontroll központba.

Ha a starter úgy érzi, hogy a korai start inkább a ló jelentős kontrollhiányának köszönhető, mintsem a lovas figyelmetlenségének, ezt jelentenie kell.

11.4 Késve startolás

Ha egy lovas késve érkezik a starthoz, a pálya-felügyelőnek (kontrollernek) és a starternek együtt kell döntenie arról, hogyan intézkedjenek, esetleg a Bírói Testülettel konzultálva, ha a kizárás lehetősége is felmerülhet.

Soha nem szabad versenyzőket 1 percen belül indítani.

11.5 Előzés

A hivatalos személyeknek nem szabad elfelejteniük, hogy a versenyzők gyakran egyáltalán nincsenek tudatában, hogy egy másik versenyző lehet közvetlenül mögöttük.

Ha két lovas közelíti meg ugyanazt akadályt, ha lehet a hivatalos személynek a korábbi versenyzőt kell feltartani, és a gyorsabbat kell elengedni. Nagyon figyelni kell arra, hogy túlbuzgó beavatkozással ne zavarjuk egyik versenyzőt sem!

Az ily módon feltartott versenyzők idejét fel kell jegyezni, amit aztán a terep teljesítésének teljes idejéből le kell vonni (545.7 cikkely).

11.6 Megállított versenyző újraindítása

Ajánlott, hogy az újraindítás ideje az legyen, amikor a lovas „repülő starttal” áthalad a megállítási ponton, miután az újra induláshoz megkapta a start jelet.

11.7 Alapidó

- a) Rendkívül fontos, hogy tereppálya hossza pontosan ki legyen mérve. Azon az útvonalon kell mérni, ahol egy átlag ló/versenyző halad, ha egyenesből ugrik meg mindent.
- b) Csak kétféle elfogadott távolságmérő eszköz használható:
 - Mérőkerék gumi abronccsal, vagy

- Mérőszalag

11.8 Az erő kifejtések száma

Lásd: 547.6 cikkely és „FEI Terep útmutató hivatalos személyek számára”.

11.9 Akadályok alternatív elemekkel **547.5 cikkely**

Ha egy akadály egy erő kifejtéssel ugorható meg, de két, vagy több erő kifejtéses alternatívája van, ezek mindegyikét egy elemként kell jelölni betűkkel.

Minden alternatív elem az adott szint megengedett méretein belül kell, hogy legyen.

A „fekete zászlós” módszer (547.5.3 cikkely) nagy segítség ehhez, a TD és a CD intelligensen felhasználva könnyebb vonalakat és alternatívákat hozhat létre.

Összetett akadályok esetén a versenyzőnek lehetősége van arra, hogy egyik vonalról átmenjen a másikra, feltéve, hogy A után B, utána C elem következi, és nem sérti meg sehol a szabályokat.

Nagyon ajánlott, hogy amennyiben egy akadálnál megengedett a körözés hibapont nélkül (lásd **549.3** cikkely), akkor az egyértelműség kedvéért ki kell adni egy rajzot arról, hogy pontosan mi engedélyezett.

11.10 Akadályok mérete – **547.3 és 547.4 cikkely és B Melléklet**

Fontos, hogy az akadályok minden része pontosan legyen mérve.

Az 547.3 cikkely szerint minden akadálnak az engedélyezett méreteken belül kell lenni azon a vonalon, ahol a CD elképzelése szerint ugorják a lovak az akadályt. Az akadályok mérésével kapcsolatban lásd még: Terep útmutató hivatalos személyek számára.

11.11 Vizes akadályok mérete

Lásd Lovastusa Szabályzat 547.3.3 cikkely és Terep útmutató hivatalos személyek számára.

11.12 Az akadályok **mérése – 547.4 cikkely, Terep útmutató hivatalos személyek számára**

A CD és a TD mindenekelőtt vegye figyelembe a pályán alkalmazott leugró típusát, és kapcsolódását a többi akadályhoz, és azt, hogy pálya egészének milyenek a jellemzői.

Az olyan mélybeugrás, ahol lejtős részre kell landolni a lónak, sokkal kevésbé terheli meg fizikailag, mint amikor sík részre kell landolnia.

11.13 További, kizárással járó hibák – **548.3 cikkely**

Ha a kizárás a Bírői Testület belátására van bízva, az azt jelenti, hogy az elkövetett „vétség” súlyosságának foka szerint kell döntenük, azaz, hogy vajon a versenyző szert tett-e valamilyen előnyre.

11.14 Az ellenszegülés/kitörés/ zászló kívül ugratás definíciója – **548.1 és 549.2**

Lásd Lovastusa Szabályzat 548.1 és 549.2 és Keskeny frontú akadályok bírálata GYIK.

11.15 Hivatalos személyek kötelezettségei/TD és Bírői testület – **515.2-3 cikkely**

- A TD feladata, hogy az akadályhibákkal, időtállépésekkel stb. kapcsolatos összes vitás esetben elkezdje a vizsgálódást, bizonyítékot gyűjtsön, ami alapján a Bírői Testület döntést tud hozni. A Bírői Testület tagjai lehetőleg ne kezdjenek el rögtön vizsgálódni az ilyen ügyekben.
- A TD soha nem intézkedhet anélkül, hogy a vezetőbírónak tanácsot adott volna. Az ügyek tisztázásánál előfordulhat, hogy egyértelmű tényekkel találja szembe magát, és csupán a szabályok félreértelmezéséről van szó a lovas, vagy egy Hivatalos Személy részéről. Ilyen esetben javaslatot tehet a vezetőbírónak, ő jogosult változtatni a hibapontokon, ha szükséges.
- Ha a Bírői Testület egyik tagja saját maga szemtanúja egy incidensnek, tehet, és esetleg kell, is, hogy tegyen lépéseket, de nem változtathat egy Hivatalos Személy döntésén, csak vész helyzetben. Felkérhetik arra, hogy tanúként, mint szakértő mondja el az esettel kapcsolatos véleményét, ha kifogás miatt meghallgatásra kerül sor.
- A Bírői Testület minden tagja együtt van jelen a meghallgatásokon (lásd III. IV. melléklet). Ezért lehetőleg kerülniük kell minden olyan döntést, ami fellebbezéshez

MILITARY MEMORANDUM

vezethet. Ha az egyik bíró szemtanúja is volt egy esetnek, akkor a meghallgatáson nem a bírói testület tagjaként, hanem szakértő tanúként kell jelen lennie.

IV. RÉSZ: DÍJUGRATÓ VIZSGA

1. FEJEZET – TECHNIKAI SZEMPONTOK

A 2020. január 1-től érvényes Lovastusa Szabályzat szerint a díjugratás részfeladat legfőbb célkitűzése, hogy „bebizonyosodjon, hogy mind a ló, mind a lovas jól képzettek a díjugratásban” és a ló elég fitt a verseny folytatásához.

Hangsúlyozni kell, hogy a díjugratás részfeladat célja semmi esetre sem önmagában „győztest találni a díjugratásban”, hanem a fenti célkitűzés elérése.

1. PÁLYA TERÜLETE

- Ellenőrizni kell, hogy a pálya teljes területe körbe legyen zárva. A bejáratnál kell egy sorompóval/kapuvallal kell beengedni a versenyzőket; ezt minden versenyző belépése után be kell zárni, és ki kell nyitni, amikor a versenyző elhagyja a pályát.
- Ellenőrizni kell a pálya talaját; olyan talaj megfelelő, mint amilyen egy átlagos lovas versenyen. Be kell tömni a lyukakat. Ha nagy esőzés van, vagy nagyon kemény a pálya talaja, homokot lehet odakészíteni az akadályok elugrási és landolási oldalához.

2. PÁLYA

- Ajánlott, hogy egy megfelelő minősítéssel rendelkező díjugrató CD segítse a lovas CD-t a díjugratás részfeladatban, aki nemzeti, vagy nemzetközi pályatervező lehet, a versenyszám szintjének megfelelően (lásd 513. cikkely).
- A TD-nek el kell kérnie a CD-től a pálya tervét a pálya felépítése előtt, a pályarajz alapján meg kell beszélnie a pályát a tervezővel és el kell fogadnia a tervet. Oda kell figyelni arra, hogy a pálya vonalvezetésében legyen elég kézváltás, legyenek vonalak távolságokkal; kötelező áthaladási kapuk nem megengedettek.
- A TD ellenőrzi, hogy az akadályok vonalvezetése és helyzete megfelel-e a pályarajznak és hogy a pálya hosszát jól mérték-e ki. A pályahosszt azon az íven kell mérni, ahol egy átlag ló feltehetően megugorja az akadályokat. Azaz sem túl szűk, sem túl bő fordulókkal.
- A TD ellenőrzi az alapidőt és a megengedett időt.

3. AKADÁLYOK

- Ellenőrizni kell, hogy az akadályok száma és az erő kifejtések száma megfelel a Szabályzatnak.
- Ellenőrizni kell, hogy az akadályok standard díjugrató akadályok, azaz alakjukban és megjelenésükben meghívósak, változatosan, és a környezethez illően építettek. Az akadályelemeknek és a felépítményeknek egyaránt üthetőnek kell lenniük, de nem lehetnek olyan könnyűek, hogy a legkisebb érintésre leessenek. Ugyanakkor ne legyenek annyira nehezek sem, hogy esetleg a ló bukását okozzák. Az akadály leveréséhez szükséges erő legyen egyforma nagyságából minden akadály esetén.
- Ellenőrizni kell az akadály felépítményét; ellenőrizni kell, hogy a kanalak sem túl mélyek, sem túl sekélyek – 2,5 cm mélység ajánlott; a Díjugrató Szabályzatnak megfelelően a széles akadályok hátsó rúdjaihoz biztonsági kanalakat kell használni. Ellenőrizni kell, hogy rombolás esetén minden akadály újraépíthető-e a következő versenyzőknek anélkül, hogy az a felépítmény szilárdságát befolyásolná. A mesterséges kőfalak esetén ellenőrizni kell, hogy a verhető részek elég nehezek legyenek, hogy ne essenek le a legkisebb érintésre, és, hogy pontosan illeszkedjenek egymáshoz, így az akadály verése esetén könnyen visszarakhatók a pontos helyükre.
- Mivel alternatív akadályok is megengedettek, ellenőrizni kell, hogy azok megfelelőek, jól ki vannak zászlózva, és jól vannak betűkkel és számokkal jelölve, a terepakadályok kapcsán tárgyalt „fekete zászlós módszer” szerint.
- Ellenőrizni kell az akadályok méreteit (magasság, szélesség, frontoldali szélesség stb.) Legalább az akadályok 2/3-nak maximális magasságúnak kell lennie (552. cikkely).

MILITARY MEMORANDUM

Megjegyzés: a Díjugrató Szabályzatnak megfelelően az akadály 5 cm-rel lehet nagyobb a megengedett maximális magasságánál, ha egyenetlen a talaj, vagy ha úgy helyezkednek el a lyukak a kitörőn. Ezt a szabályt nem lehet arra használni, hogy szándékosan nagyobb pályát építsünk, - de ha pl. egy 3, vagy 4 csillagos versenyen 1,23 m vagy 1,28 m között választhatunk egy akadály kapcsán, az 1,28 m is jó lehet.

- f) Ellenőrizni kell, hogy az akadályok jellemzői megfelelnek a Szabályzatnak.
- g) Ellenőrizni kell, hogy a kitörők megfelelőek.
- h) Ellenőrizni kell, hogy minden vizes akadály felett legyen rúd.

4. JELZÉSEK

- a) A Start és a Célvonalat jobbról piros, balról fehér zászló és „START”, „CÉL” tábla jelzi.
- b) A startvonal és a célvonal nem lehet 15 m-nél távolabb, és 6 m-nél közelebb az első és az utolsó akadályhoz. (Díjugrató Szabályzat 204.6 cikkely).
- c) Zászlókkal kell kijelölni az akadályok szélét, amelyek arra kötelezik a lovast, hogy az akadály teljes szélességét ugorja meg. Bizonyos esetekben (oxerek, vagy triple-bar, nyitott árkok stb.) két vagy több pár zászlóra lehet szükség.
- d) Ellenőrizni kell az akadályok számozását és betűzését, különös tekintettel az alternatívákra.

5. TARTALÉK ANYAGOK

Ellenőrizzük, hogy van –e elég tartalék akadályelem.

6. BÍRÓI TORONY

Ha a díjugratást állandó díjugrató pályán tartjuk, nincs gond. Ha ideiglenesen kialakított pályán tartjuk, ellenőrizzük, hogy minden bírójól jól lát minden egyes akadályt. Legyen eléggé emelt, és legyen megfelelő rossz időjárás (eső, szél) esetén is. Általában 6 embernek, plusz egy számítógépnek kell helyet biztosítani.

7. A PÁLYA ÁTVÉTELE

- a) A TD-nek meg kell beszélnie és el kell fogadnia a pályatervező tervét, mielőtt a pálya megépítése megkezdődik, ami normál esetben a díjugratás előtti napon történik.
- b) A TD-nek meg kell néznie a pályát legkésőbb a díjugrató szám előtti este, ha az a következő reggel van, vagy a díjugratás napjának reggelén, ha az délután van.
- c) A Bírói Testület legkésőbb a díjugratás megkezdése előtt 1 órával véglegesen átveszi a pályát a TD-vel, ekkor már úgy kell kinéznie a pályának, ahogy a versenyen.
- d) 15 perccel a start előtt a „pálya nyitva” kell, hogy legyen a versenyzők számára (536.3 cikkely). Ettől az időponttól semmilyen változtatást nem lehet tenni a Bírói Testület engedélye nélkül.

2. FEJEZET – ADMINISZTRATÍV FELÉPÍTÉS ÉS SZABÁLYOK

1. HIVATALOS SZEMÉLYEK

- a) 1 pályatervező az asszisztenseivel
- b) pályaszolgálat: visszahelyezik a levett rudakat, kiegyengetik a talajt, kicserélik a széttört akadályokat, nyitják és zárják a bejáratot
- c) Melegítő stewardok, hatékonyan intézik a lovak beküldését a pályára
- d) 1-2 időmérő
- e) 1 írnok a bíróknak
- f) 1 eredményszámító, vagy eszköz az eredmény továbbításához az eredményszámítóknak
- g) szükség lehet egy olyan képzett személyre, aki jelzi a bíróknak, ha egy általuk nem látott akadálynál hiba történt (zászlóval).

2. PÁLYARAJZ

- a) Pályarajzot kell kifüggeszteni a melegítőben, az istállóknál és a pálya bejáratánál legalább 30 perccel az első start előtt. Legyen belőle másolat a bírói toronyban a bírók és a TD számára.
- b) A pályarajznak összhangban kell lennie a Díjugrató Szabályzattal. A start- és a célvonalat egyértelműen kell jelezni, ugyanígy minden akadály megugratásának irányát, a pályahosszt, az alapidőt, valamint a megengedett időt.

3. PÁLYANÉZÉS

A versenyzők és a csapatvezetők legkésőbb 15 perccel az első start előtt bejárhatják a pályát. Nincs joguk semmilyen változtatáshoz. Az akadályok megugrása gyalog tilos. A versenyzők a Díjugrató Szabályzatnak megfelelően rendes versenyöltözékben jelenhetnek meg a pályabemutatón.

4. IDŐMÉRÉS

- a) Olyan elektromos időmérőt kell használni, aminek a pontossága lehetőleg 0,01 sec.
- b) A Díjugrató Szabályzatnak megfelelően az időmérőnek képesnek kell automatikusan mérni a lovas startja utáni 45 másodperces visszaszámlálást.
- c) A bíróknál is kell, hogy legyen egy manuálisan stopper.

5. FOTÓZÁS

Képeket a versenypályán csak a TD felügyeletével lehet készíteni, aki gondoskodik arról, hogy a fotózás ne zavarja a lovakat.

6. CSENGŐ ÉS MEGÁLLÍTÓ FIGYELMEZTETÉS

- a) A csengő (vagy más figyelmeztető jelzés) legyen olyan hangos, hogy a lovas a pálya minden részén jól hallja. Ezt a TD-nek kell ellenőrizni.
- b) Legyen kéznél egy mechanikus csengő is, arra az esetre, ha az elektromos csengő elromolna.

MILITARY MEMORANDUM

7. BELOVAGLÁS A PÁLYÁRA

Közöljük a lovasokkal, hogy belovaglaskor köszöntsék-e a bírókat, és ha jelen vannak, az államfőt, vagy egyéb VIP személyeket, vagy sem.

8. ORVOSOK, ÁLLATORVOSOK, KOVÁCSOK, MENTŐK ÉS LÓMENTŐK

Ellenőrizzük le, hogy ki vannak jelölve, jelen vannak, és készen állnak arra, hogy szükség esetén beavatkozzanak a díjugrató pályán (pl., hogy a ló-mentő fel van kapcsolva a vontató járműre, és a sofőr a járműnél van a kulccsal!!). Legyenek kéznél paravánok, amelyeket gyorsan elő lehet venni szükség esetén.

9. AZ EREDMÉNYEK BEMONDÁSA ÉS KIADÁSA

A versenyzők eredményét a lehető leghamarabb be kell mondani, miután teljesítették a pályát. Az eredményeket a hivatalos üzenőfalra is ki kell függeszteni.

A díjugratás befejeztével ki kell adni a végleges eredményt (a TD jóváhagyásával), amely minden versenyző részletes eredményét tartalmazza (Végleges eredmények); a dokumentum tartalma és formája meg kell, hogy feleljen a FEI által meghatározott formának.

10. A BÍRÓI TESTÜLET

A Bírói Testület felelős a díjugratás elbírálásáért. Ha úgy döntenek, igénybe vehetnek egy képzett díjugrató bírót. Bajnokságokon és Játékokon kötelező FEI listáról hívni díjugrató bírót. Ha a bírók közül legalább egy olyan van, aki nem bírál rendszeresen díjugrató versenyeken, jó, ha van egy olyan tapasztalt személy, aki kezeli az órát és a csengőt.

Ha 3 főből áll a Bírói Testület, hasznos lehet, ha egy tagja a melegítőben felügyel.

11. MELEGÍTŐ CHIEF STEWARD

A melegítő Chief Steward, és a hozzá beosztott stewardok ellenőrzik, hogy a lovasok felszerelése és viselkedése szabályos-e. A melegítőben maximum 10 cm-rel magasabb akadályt lehet ugratni, mint a versenypályán.

12. INDULÁS SORREND

- a) A díjugratás indulási sorrendjét rögtön a második lószemle után közzé kell tenni és szét kell osztani; ez a lovasoknak, a stewardoknak, és más Hivatalos Személyeknek, a médiának és a közönségnek is fontos.
- b) Ha ugyanaz a lovas két lovat lovagol ugyanabban a kategóriában, és a lovak között nincs 8 helynyi különbség, úgy kell módosítani az indulási sorrendet, hogy a rosszabb helyen álló ló startján változtassunk: legalább 8 lovas legyen a két ló között.

13. ÚTMUTATÁS A SZABÁLYOK ALKALMAZÁSÁHOZ**13.1 Általános – 551. cikkely**

A tereppályák nehézségi foka nőtt, technikásabbak a pályák, főleg a kombinációkat és az azokban alkalmazott távolságokat tekintve (azaz keskeny frontú akadályok, íves vonalak stb.) A Lovastusa Szabályzat szerint az ugró részfeladat célja, hogy bizonyossá váljon, „hogy a ló és lovas elég jól képzett a díjugratás követelményeihez”. A Lovastusa Szabályzat az utóbbi időben rövidebb és technikásabb díjugrató pályákat követel meg, ami azonban még megfelel a verseny nehézségi fokának, és a fenti céloknak.

13.2. Az alapidő megváltoztatása (a pályahossz mérése) [Díjugrató Szabályzat 204.3. cikkely](#)

A díjugratás indulási sorrendje a terep végén kialakult eredmény alapján fordított sorrend szerint történik hosszú formátumú versenyszámokban. Ez azt jelenti, hogy az első lovas, aki az ugrópályán indul, nem biztos, hogy a leginkább motivált az alapidő elérésére. A Bírói Testületnek ezt is figyelembe kell venni. Emiatt kifejezetten kívánatos, hogy a TD és CD minden pályát lemérjenek, ellenőrizzék a pályahosszt. Erősen ajánlott, hogy az első néhány lónál jelen legyenek a bírói toronyban.

13. 3. Alternatív akadályok – [Lovastusa Szabályzat 552.1](#) és [Díjugrató Szabályzat 215. cikkely](#)

Minden alternatív akadálynak az adott kategóriában megengedett mérethatáron belül kell lennie és feketezászlós szabálynak megfelelően kell zászlózni és számozni. A TD engedélyt adhat külön kizászlózott alternatív akadály építésére is, de csak akkor, ha véleménye szerint ez javít a pályán. [Lásd Díjugrató Szabályzat 215. cikkely.](#)

V. RÉSZ

1. DÍJÁTADÁSI CEREMÓNIA

A tapasztalatok szerint a SzB-nak szabad kezét kell adni a díjátadási ceremónia szervezésében, hogy a saját igényeiknek, kívánalmaiknak megfelelően legyen. Ugyanakkor az összes FEI Bajnokságon, Játékokon és Sorozaton a FEI által kialakított díjátadási protokollt kell követni.

Néhány segítő javaslat:

- a) A díjátadási ceremónia legyen a lehető legrövidebb. A verseny befejezése után, amint lehet, eredményt kell hirdetni.
- b) A lovasok általában lóháton vesznek részt, de megengedhető, hogy az első három helyezett lovas/csapat dobogóra álljon.
- c) A díjátadási ceremónián lóval kell részt venni (kivéve, ha nagyon rossz az időjárás).
- d) A díjátadás sorrendje általában a következő:
 - csapat
 - majd egyéni helyezettek
 - i. A SzB köteles az egyéni indulók legalább 25%-a közt pénzdíjat osztani; az első helyezett díja nem haladhatja meg a teljes pénzdíj **egyharmadát** (FEI Általános Szabályzat **127. cikkely**)
 - ii. Javasolt, hogy amennyiben egy hosszú formátumú versenyen minden lovas, aki teljesítette a versenyt, kap emlékplakettet, mindannyian legyenek ott a díjátadáson. Azt azonban el kell fogadni, hogy a nem helyezett lovasok már a díjátadás előtt távozni akarnak a versenyről.
 - iii. Az is nagyon ajánlott, hogy egyéni indulók esetén legalább a 3 legjobb ló tulajdonosát hívják be a díjátadási ceremóniára.
 - iv. A lovasok általában jobban értékelik a jól szervezett, nem túl hosszúra nyúló díjátadást.

Megjegyzés FEI bajnokságokra:

Javasolt átnézni a FEI ajánlásait az érmek, egyebek átadási protokolljára vonatkozóan; ezek időről időre változnak.

I MELLÉKLET – LÓSZEMLE

Az alább leírt eljárás és elrendezés a **hosszú formátumú versenyszámok** első és második lószemléjének lebonyolítására vonatkozik, **rövid versenyszámok** esetén a Szabályzatban kell utánanézni, hogy pontosan milyen lószemle kell (524.2.3).

Lószemle (lásd Állatorvosi Szabályzat 1011 cikkely)

A SzB a TD-vel és az Állatorvosi Szolgáltatások Vezetőjével (VSM) időben végig kell, hogy gondoljon minden szükséges feltételt a lószemléhez. Ide tartozik:

- a) a szemle talaja olyan legyen, hogy a lovak versenyzésre alkalmasságának vizsgálata minden ló esetén változatlan és fair elbírálást biztosítson. A talaj felszíne legyen szilárd, sík, tiszta és csúszásmentes, melyet szükség szerint és megfelelő módon karban kell tartani a lószemle során.
- b) nagyjából 30 m kell a lépésben és ügetésben történő lószemléhez: fedeles lovardában végzett lószemlék esetén az Állatorvos Küldött előzetes engedélyével lehet kisebb a távolság.
- c) a területet kordonokkal tökéletesen el kell zárni a közönségtől, és stewardokkal kell biztosítani, hogy a lovak időben jelenjenek meg a szemlén és minél gyorsabban vezessék el őket a szemle után.
- d) a lovak gyülekezésére kijelölt terület legyen biztonságos távolságra szemle helyszínétől és elég tágas a versenyszám típusa és a felvezetendő lovak száma szerint.
- e) a holding box egy szeparált, elkordonozott terület, ideális esetben a szemle helyszínének közelében, és ha megoldható, a szemle helyszínéről nem látható helyen. A holding box talaja hasonló kell, hogy legyen, mint a szemle helyszínének talaja.
- f) mindent meg kell tenni a nézők, lovasok és lovak biztonsága érdekében, biztonságos távolságot kell biztosítani a nézők és a lovak között.

1 felvezető terület elrendezése és a szükséges eszközök

Az **Állatorvos Küldött** a felvezető folyosó közepe mellett áll, és onnan figyeli a lovak mozgását lépésben és ügetésben. A holding box pontos helye, a lovak bevezetésének és kivezetésének helye és a közönség helye változhat, a versenyhelyszín adottságaitól függően.

- a) A teljes területet kordonnal körbe kell zárni, a nézőket el kell különíteni a lovaktól. Egyrészt azért, hogy a lovakat ne zavarják, másrészt általános biztonsági követelmény minden olyan esetben, sok ló gyűlik össze kis területen.
- b) A terület felszínére vonatkozó legfontosabb követelmény, hogy vízszintes, szilárd felszínű legyen, és változatlan maradjon minden lónál. Legalább 30 m hosszú.
- c) Holding Box. A Holding Box legyen távolabb a nézők területétől. Legyen elég nagy ahhoz, hogy 3-4 lovat lehessen benne kézen sétáltatni, talaja legyen olyan, mint a lószemle felvezető folyosójának talaja, ahol az Kezelő Állatorvos meg tudja nézni lovat ügetésben.
- d) Az első és második lószemle során, amikor újra ellenőrizni kell a lovak adatait az útlevelek alapján, biztosítani kell az ellenőrző személyek számára asztalt, székeket és ha szükséges, védelmet az időjárástól.

Megjegyzés: a lovak részletes ellenőrzése a FEI útlevél alapján az első lóvizsgálatkor kell, hogy megtörténjen, a lovak versenyre érkezésekor.

2 SZEMÉLYI KÖVETELMÉNYEK

- a) A „Lószemle Bizottság” a Bírói Testületből és az Állatorvos Küldött/Külföldi Állatorvos Küldöttségéből áll.
- b) Egy Holding Box Állatorvos a Holding Boxban, aki köteles a vizsgálati eredményekről beszámolni a Lószemle Bizottságnak. A félreértések elkerülése miatt ugyanazok az állatorvosok csak ugyanazt a szerepet tölthetik be mindkét lószemle során.
- c) Legyen elég steward, ahhoz, hogy biztosítani tudják a lovak biztonságos, megfelelő sorrendben és időben történő felvezetését.
- d) Egy steward felügyeli a Holding Boxot.
- e) Egy bemondó mikrofonnal stb.
- f) Intézkedni kell a trágya eltávolításáról a lószemle ideje alatt.

3 ELŐZETES EGYEZTETÉS

- a) Erősen ajánlott, hogy a Bírói Testület és az Állatorvosi Bizottság (Állatorvos Küldött + Holding Box Állatorvos) összeüljenek egy rövid egyeztetésre a TD-vel az első lószemlét megelőzően, hogy megegyezzenek a lószemle lebonyolításáról, egyebekről.
- b) Nagyon fontos, hogy a Lószemle minden esetben egyértelmű és érthető szabályok alapján történjék, és hogy minden esetben a helyes eljárást kövesse.

4 IDŐBEOSZTÁS, FELVEZETÉSEK SORRENDJE

- a) Az első lószemle a nemzetek sorrendjének sorsolása és a hivatalos pályabemutató után, de az indulók bejelentése előtt történjen.
- b) Olyan versenyszámokban, ahol csak egyéni indulók vannak és a startlistát már meghatározták, a lovakat indulási sorrendben kell felvezetni (kivételt lehet tenni azoknál a lovasoknál, akik több lóval indulnak, hogy egymás után mutathassák be a lovaikat). Egyéb esetben minden nemzet a nemzetek sorrendjében meghatározott rend szerint vezeti fel a lovait. A lovakat a második lószemlén ugyanabban a sorrendben kell felvezetni, mint az első lószemlén.
- c) Egy jól szervezett lószemlén átlagban 1 percet vesz igénybe egy ló vizsgálata, de részletes időbeosztást nem kell kiadni. Ha azonban egy versenyen több kategória is van, érdemes az egyes kategóriák első lovának felvezetési idejét meghatározni és a versenyzőkkel tudatni – annak érdekében, hogy elkerülhető legyen számukra a hosszas várakozás.
- d) A második lószemlét legalább egy órával a díjugrató vizsga megkezdése előtt be kell fejezni.

5 KONFERÁLÁS

- a) Annak érdekében, hogy a közönség jobban megértse, mi történik a lószemle alatt, érdemes a következőket elmondani, mielőtt megkezdődik a felvezetés:

„Az első/második lószemle célja az, hogy meghatározza a Lószemle Bizottság, melyik ló alkalmas a versenyzésre/díjugratásra. Az Önök által is látható Lószemle Bizottság a Bírói Testület (két) három tagjából, és egy FEI által delegált Állatorvos Küldöttből áll. Ha a bizottság bármelyik ló esetén úgy ítéli meg, hogy az állapota nem elég jó a versenyzéshez, kizárhatja a lovat, vagy további állatorvosi vizsgálatra a Holding Boxba küldheti. A vizsgálat eredménye nagymértékben befolyásolja, hogy a bizottság engedi-e a lovat versenyezni, vagy a versenyt folytatni. A vezetőbíró tisztelettel megkér minden nézőt, hogy tartózkodjanak a tapstól a lovak felvezetése során.”
- b) A konferanszié mondja be a ló és lovasa nevét, nemzetiségét, és startszámát, valamint azt is, hogy megfelelt-e a szemlén, vagy meg kell vizsgálni a Holding Boxban.

6 LÓADAT NYOMTATVÁNY

Ajánlott minden ló esetén kitölteni egy táblázatot a lényeges állatorvosi eredményekről. Ez a táblázat legyen hozzáférhető minden lószemlén és vizsgálaton, és az éppen vizsgálatot végző állatorvos frissítse a benne található adatokat. A lovasoknak is legyen hozzáférésük, ha meg akarják nézni.

7 A FELVEZETÉS (ÁLLATORVOSI SZABÁLYZAT 1038)

- a) A Lószemle Bizottság ragaszkodjon hozzá, hogy minden lovat helyesen vezessenek fel, kantárral (és nem kötőfékkal), hogy megfelelően meg tudják vizsgálni. Ügetésben, laza száron kell a lovakat felvezetni. A lovasnál szükség esetén lehet egy max. 120 cm-es pálca.
- b) A Bizottság 5-10 méterre a megjelölt felvezetési startvonal után helyezkedjen el. Minden lovat lépésben kell eléjük vezetni, és ott négy lábon megállítani. Az Állatorvos Küldött gyorsan megvizsgálja a lovat, általában anélkül, hogy megérintené.
- c) Ezután a lovat lépésben el kell vezetni a bizottságtól kb. 10 méterre, majd ügetni kell vele a felvezető folyosó végéig, ott jobbra vissza kell fordítani, és visszafelé kell ügetni, a Bizottság előtt is. Ajánlott jelölni – pl. egy cserép virággal, hogy hol kell jármódot váltani, jobbra fordulni.
- d) **A 1038.6. cikkely szerint a Lószemle Bizottság döntése az Állatorvos Küldött véleményén kell, hogy alapuljon. A vezetőbíró ezután a Bizottság tagjaival röviden egyeztet.** Ha rögtön mindannyian egyetértenek, a lovat átengedik, vagy nem engedik át, erről jelzést ad a konferansziénak a vezetőbíró (ha nincs konferanszié, ő maga mondja be az eredményt). A teljesen egyértelműen sánta, vagy rossz kondícióban lévő lovat nincs értelme Holding Boxba küldeni. Csak akkor kell a lovat Holding Boxba küldeni, ha nincs egyetértés a Bizottság tagjai között, vagy ha kétséges az eset. **Szavazategyenlőtlenség esetén a Vezetőbíró véleménye dönt.**
- e) Ha a Bizottság tagjai között nincs egyetértés, vagy ha hajlanak arra, hogy ne engedjék át a lovat, még egyszer fel kell vezetni ügetésben mindkét irányban, kivéve, ha súlyosan sánta. A

MILITARY MEMORANDUM

Bizottságnak figyelembe kell vennie, hogy arról kell döntenünk, vajon a ló alkalmas-e a versenyzéshez, vagy sem, nem pedig arról, hogy megfelelne-e egy lehetséges vevő egészségügyi vizsgálatának!

- f) Főképp a **második** lószemlén át kell engedni a kisebb sérüléseket szerzett lovakat, ha a sérülésnek várhatóan nem lesz hosszú távú következménye, és nem okoz egészségkárosodást, feltéve persze, hogy a ló nem sánta oly mértékben, vagy nincs olyan állapotban, hogy a versenyt ne tudja folytatni.
- g) A Bírói Testület tagjai közötti eszmecserét bizalmasan kell kezelni, ezért gondoskodni kell arról, hogy a közönség hallótávolságon kívül legyen.
- h) Ha két Lószemle van, mindkét Lószemlét ugyanazon a helyen kell megtartani.

8 ELJÁRÁS A HOLDING BOXBAN

- a) A Holding Boxban tartózkodó személyek számát korlátozni kell: csak azok legyenek ott, akiknek ott kell lenni: 1 Holding Box Állatorvos, a versenyző és/vagy a lóápoló, steward, a versenyző saját állatorvosa és **csapatvezetője** egy stewarddal.
- b) A Holding Boxban lévő lovat senki sem érintheti meg a **Holding Box állatorvoson** és a versenyzőn, vagy a lóápolón kívül – azaz a versenyző saját állatorvosa csak megfigyelheti, de nem érintheti, nem vizsgálhatja meg a lovat. A lóra szükség esetén lehet takarót tenni.
- c) Csak egy Holding Box Állatorvos lehet a Holding Boxban.
- d) A **Holding Box** állatorvos minden olyan rutin vizsgálatot elvégezhet a lovon, amit szükségesnek ítél meg a sántaság megállapításához, de a lehető legkevésbé legyen a tevékenysége zavaró. Csak passzív hajlító próbát végezhet. Nem engedélyezett aktív hajlító próbát végezni. Van olyan, hogy a Holding Állatorvos képes diagnózist felállítani a jármód szabálytalanság okáról, tudja, mi okozza, más esetben lehet, hogy nem tudja.
- e) A Holding Box Állatorvos közvetlenül a Bizottságnak kell, hogy jelentsen a megállapításairól, **de nem mond arról semmit, hogy a ló alkalmas-e a versenyzésre.**
- f) Nem szabad a saját véleményét közölnie a Felelős Személlyel, mert ez zavart okozhat az újabb felvezetésnél. A döntés a Lószemle Bizottság dolga, a Holding Box, Állatorvos nem dönthet helyettük, ennek még a látszatát is kerülnie kell. Ha azonban egyértelmű, hogy a lónak nincs esélye arra, hogy átmenjen a kondíció vizsgán, mert folyamatosan sánta, vagy egyértelműen nincs olyan állapotban, hogy folytassa a versenyt, diplomatikusan közölheti meglátását a Felelős Személlyel, hogy a lovat visszaléptethesse, ha úgy kívánja.

9 A LÓ ÚJRA FELVEZETÉSE A HOLDING BOXBÓL

- a) Ha nagyon sok ló indul a versenyen, a Lószemle Bizottság dönthet úgy, hogy a szemle korai szakaszában Holding Boxba küldött lovakat a szemle közben újra vizsgálja, elkerülendő a hosszas várakozást. A TD felügyeli az újra felvezetés idejét, a Bizottsággal és a Holding Box Állatorvossal egyeztetve.
- b) Amikor a Bizottság készen áll az ismételt szemlére, a Holding Box Állatorvosnak minden ló esetén jelentést kell tennie a Bizottságnak. A Holding Box Állatorvos tehet javaslatot a Bizottságnak, de nincs szavazati joga.
- c) Ezután a lovat újra fel kell vezetni ügetésben, ha a Bizottság úgy kívánja. **A lovasnak lehetősége van kihúzatni a lovat a versenyből, ha úgy dönt.** Mielőtt a bizottság végső döntést hoz, az Állatorvos Küldött/Külföldi Állatorvos Küldött megvizsgálhatja a lovat, ha akarja.
- d) A Lószemle során semmiféle fellebbezésnek helye nincs.

II MELLÉKLET - FEI TD JELENTÉS

A TD jelentés űrlap letölthető a FEI honlapról: <https://inside.fei.org/fei/your-role/officials/eventing/forms>

A TD a verseny végeztével köteles haladéktalanul értesíteni a FEI-t minden büntetésről és minden súlyos balesetről.

A jelentés magában foglalja a különböző Hivatalos Személyek által a TD irányításával szolgáltatott információkat, amelyeket a verseny végét követő 10 napon belül el kell küldeni a FEI-nek

1. A versenyigazgató tölti ki: a versenyre vonatkozó adatok.
2. A technikai küldött tölti ki: a verseny értékelése.
3. Részletes kommentek (pályák, általános benyomás & javaslatok: a technikai küldött tölti ki a többi hivatalos személlyel egyeztetve).
4. Az útleveél szabálytalanságokkal kapcsolatos döntéseket, a panaszokat, fellebbezéseket, kifogásokat, büntetéseket, diszkvalifikálásokat, veszélyes lovaglásokat és ló bántalmazásokat, a Sárga Figyelmeztető Lapok másolatát (ha a verseny során kapott versenyző sárga lapot) a vezető bíró vagy a FEI Chief Steward tölti ki az esettől függően, és a TD jelentéssel együtt elküldik a FEI-nek.
5. A referenciaként használható információkat tartalmazó, esésekről és balesetekről szóló jelentés – ezt a részt (Lovasok esése és lovak bukása) **kötelező** kitölteni az Egészségügyi Szolgálat Vezetőjének és ha szükséges a Kezelő Állatorvosnak.
6. Jelentés bármilyen törhető/deformálható eszköz aktiválódásáról.
7. A TD-nek kell beküldenie a **Lovastusa Esés/Bukás Nyomtatvány-t (Eventing Fall Farms)**: minden, a verseny közben előforduló minden ló bukásról vagy lovas esésről külön jelentést kell írni. A nyomtatványt az akadálybíróknak vagy más hivatalos személyeknek kell kitölteni, pontos és teljes kitöltését a TD-nek kell ellenőrizni. A TD dolga az akadálybírók tájékoztatása a nyomtatvány kitöltésének módjáról és jelentőségéről.
8. A TD-nek kell beküldenie az **Akadályok leírása (FENCE DESCRIPTION)** űrlapot: minden versenyszám tereppályájára külön űrlapot kell kitölteni a Pályatervezőnek, a TD-nek kell ellenőrizni a kitöltést.
Megjegyzés: Kérjük figyeljenek oda, hogy az akadály szám/elem és a lovas neve/száma azonosítható legyen az űrlapon.
9. A TD-nek kell beküldeni az **Akadály Analízis (Fence Analysis)** jelentést, amely tartalmazza a kombinációk elemeit és alternatíváit, a FEI által megadott kódok szerint.
10. A TD-nek kell beküldeni minden olyan akadály fényképét és ha lehet videófelvételt, ami összefüggésbe hozható ló bukással.
11. A Bírói Testület jelentését a vezető bíró tölti ki, tartalmazza a megjegyzéseket és/vagy minden olyan büntetést, amit a verseny során vetettet ki a bírói testület.
12. Chief Steward jelentése.
13. Lovasok képviselőjének jelentése.

Ellenőrző lista a verseny értékeléséhez

Terület	Szempontok	Pontszám 1-5	Megjegyzések a javítanivalókkal kapcsolatban
Lószemle	Talaj, elkülönítés a közönségtől, melegítő		

MILITARY MEMORANDUM

	és holding terület, hivatalos személyek, dokumentumok.		
Díjlovaglás	Talaj, pálya, betűk, bírói bódék, elkülönítés a közönségtől. Hivatalos személyek, teszt lovaglás, felszerelések ellenőrzése.		
Terep melegítő/cél terület Felszereltség	Terület, talaj, akadályok (száma és típusa), közönség elkülönítése, felszereltség lovak számára (víz, patkolókovács, jég), hangosítás		
Terep	Pálya, talaj, akadályok, jelzések, elkülönítés a közönségtől, mérés, terv		
Terep Az adminisztráció szervezése	Hivatalos személyek, dokumentumok, időmérés, az akadályok és a talaj minőségének fenntartása		
Terep kontroll-központ	Rádiós irányítás, egyértelmű felelősségi körök meghatározása, felszereltség		
SBKT	Súlyos baleset kezelési terv, előkészítés, egyértelmű felelősségi körök meghatározás, kommunikációs terv		
Díjugratás	A pályaépítés színvonala, a talajminőség fenntartása, az akadályok színvonala, startlista (közzététel és a FEI szabályok betartása), terv		
Általános	A versenyhelyszín kialakítása és az előkészületek a versenyre		
Versenyiroda	Személyi feltételek, felszereltség, versenyzők/közönség tájékoztatása, időbeosztások közzétevése.		
Eredmény-számítás	Személyi feltételek, eredmények készítése, eredményközlés		
Díjátadás	Eredményközlés, szervezethez, időbeosztás, a Stewardok feladatának egyértelmű meghatározása		
Kommunikáció	Kommunikáció a SzB-gal és kommunikáció a hivatalos személyek között		
Istállók	Boxok, mosóhelyiségek, ellátás, iroda, biztonság		
Orvosi ellátás	Mindennapos ellátás, sürgősségi esetek		
Állatorvosi ellátás	Mindennapos ellátás, sürgősségi esetek		
Gyakorlás, tréning	Általános gyakorló, galopp, ugró és díjlovaglós bemelegítő területek.		
Sajtó	Sajtó és média centrum sajtófőnök, wifi hozzáférés		
Közönség	Forgalom, parkolás, ellátás, bemutatók, konferálás, program, informálás,		

ANNEX III – ÚTMUTATÓ A FEGYELMI MEGHALLGATÁSHOZ

Fontos, hogy az Általános Szabályzatnak megfelelően a lovasok, a média, a közönség és minden egyéb, a lovassportban érdekelt fél időben értesüljön a FEI fegyelmi folyamatairól és a panaszok, fellebbezések eredményéről, beleértve azokat is, amelyekkel egy versenyen a hivatalos személyek foglalkoztak. Mindez fontos a tiszta és átlátható sport imázsa miatt, ahol a ló jóléte a legfontosabb.

Amennyiben valakire versenyen történő fegyelmi eljárás miatt büntetést ró ki a bírói testület vagy az illetékes hivatalos személy(ek), a tényt a lehető leghamarabb nyilvánosságra kell hozni mind a versenyen résztvevő lovasok, mind a média és a közönség felé. Javasolt, hogy a TD írjon egy rövid nyilatkozatot, amit a vezetőbíró hagy jóvá. A nyilatkozatot a lovasoknak a verseny hivatalos üzenő felületein (istállók, versenyiroda stb.), a médiának pedig a sajtóirodán keresztül lehet eljuttatni.

A nyilatkozatnak csak a tényekre kell korlátozódni – az illető személy neve, a tényállás, a kihágásra vonatkozó cikkely száma, a döntéshozó testület (pl. bírói testület) megnevezése, a cikkely száma, amely alapján a döntésüket hozták és a meghozott döntés – pl. „Sárga lapot kapott”, „A lovaszt diszkvalifikáltuk”, „A tényállást jelentettük a FEI Főtitkárnak, abból a célból, hogy bíróság elé vigye az ügyet (a... cikkely alapján)” stb. stb.

Javasolt, hogy az illetékes testület elnöke és/vagy a technikai küldött legyen felkészülve arra, hogy válaszolnia kell a jogi folyamattal és annak következményeivel kapcsolatos kérdésekre, de nem kell válaszolnia az esetre vonatkozó tényekkel vagy ítélettel kapcsolatban.

1. UTALÁSOK AZ ÁLTALÁNOS SZABÁLYZATBAN

a) A bírói testület kötelezettségeit az *Általános Szabályzat 159. cikkelye* rögzíti.

2. ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

a) Bizonyos típusú fegyelmi ügyekben a Bírói Testület (vagy a testület egyik tagja), meghallgatás nélkül dönt. Például, ha a Bírói Testület egy tagja a helyszínen diszkvalifikál valakit a ló súlyos bántalmazása, kimerült ló lovaglása, **veszélyes lovaglás** stb. miatt.

b) Minden egyéb esetben, ha a lovas fegyelmi büntetést érdemel, fontos, hogy legyen egy meghallgatás, amit korrekt módon kell levezetni, hogy a lovasnak lehetősége legyen magyarázatot adni a tetteire.

3. BÜNTETÉSEK

A Lovastusa lejegyzett figyelmeztetésekkel és a Sárga figyelmeztető lappal kapcsolatban lásd Lovastusa szabályzat 527. cikkely és Általános Szabályzat 164. cikkely.

4. A MEGHALLGATÁS LEBONYOLÍTÁSA ÉS ELŐKÉSZÍTÉSE

a) Kell keresni egy megfelelő, nyugodt helyet, ahol a lehető leghamarabb meg kell tartani a meghallgatást. Általában a legjobb megoldás az, ha a Bírói Testület kijelöl egy időpontot, a TD keres megfelelő helyet, tájékoztatja a lovas, a panasztevőt (ha volt ilyen), és koordinálja az ügyet. A TD nem nyilváníthat semmiféle véleményt a lovasnak, így az ügy várható kimeneteléről sem mondhat semmit.

b) A részletes, követendő eljárást úgy kell ismertetni a versenyzővel, hogy érthető és egyértelmű legyen számára, hogy a legteljesebb mértékben korrekt eljárásnak vetik alá.

c) Az egész meghallgatást a lehető legfesztelenebbül kell levezetni, de oly módon, hogy egyértelmű legyen, hogy a Bírói Testület korrekt módon és elfogultság nélkül az igazság kiderítésére törekszik.

5. A FEGYELMI MEGHALLGATÁS LEBONYOLÍTÁSA

- a) Ha a bírói testület panaszt kap egy lovasra, vagy saját maga tapasztal valamilyen vétséget, tájékoztatnia kell a lovast, hogy meg akarja hallgatni egy bizonyos ügyben – pl. a pálca túlzott használata miatti érkezett panasz okán.
- b) A lovasnak meg kell mondani, hogy magával hozhatja a csapatvezetőjét, ha van, vagy egy másik, általa választott személyt. El kell neki mondani azt is, ha bármiféle bizonyítékkal tud a Bírói Testület elé állni, lehetősége van ezt megtenni, és ha van tanúja, magával hozhatja (ebben a TD segíthet neki).
- c) A TD-nek kell gondoskodnia arról, hogy a tanút(k) (ha fontos), és a panasztevő megjelenjen.
- d) A meghallgatást elején a lovas jelenlétében először a panasztevőt kell meghallgatnia, vagy ha a Bírói Testület egyik tagja szemtanúja volt az ügynek, neki kell elmagyaráznia, miért történik a meghallgatás.
- e) Ezután meg kell hallgatni a lovast, és mindkét oldal esetleges tanúit.
- f) Ezután meg kell kérdezni a lovast, hogy van-e valami hozzáfűznivalója az elhangzottakhoz.
- g) Majd a Bírói Testületnek meg kell kérnie mindkét felet, hogy hagyják el a helyiséget, amíg meghozzák a döntésüket, és kiszabják a büntetést (I69. cikkely). A Bírói Testület meghívására a TD jelen lehet, hogy tanácsot adjon, de nem cselekedhet úgy, mintha tagja lenne a döntéshozó szervnek. Semmilyen egyéb Hivatalos Személy (pl. állatorvos, Chief Steward), nem adhat tanácsot a büntetésre és nem vehet részt a megbeszélésen.
- h) Végül a Bírói Testület behívja a lovast, és tájékoztatja a döntéséről, amit írásban rögzíteni kell, alá kell íratni a vezetőbíróval, és hivatalos jelentésekkel együtt el kell küldeni a FEI-nek.

6. ÚTMUTATÓ A BÜNTETÉSEKHEZ

Az Általános Szabályzat (164. cikkely) és a Lovastusa Szabályzat (527. cikkely) 4 különböző fokú büntetésről rendelkezik. Ezeket a büntetéseket ki lehet osztani egyesével, de akár egymással kombinálva is, a kihágás súlyosságától függően.

1. Sárga figyelmeztető lap (Általános Szabályzat 164.3. és Lovastusa Szabályzat 527 cikkely)

Ennek a büntetésnek a célja, hogy figyelmeztesse a lovast, hogy nem ismételheti meg a helytelen viselkedést. Vonatkozik az olyan jellegű inkorrekt viselkedésre, mint a ló bántalmazás, a betartandó szabályok figyelmen kívül hagyása, a fejtvedőkre vonatkozó szabályok be nem tartása.

A sárga lap használata lehetővé teszi a korábbi helytelen viselkedés/vétség egyszerű nyomon követését, ugyanannál a versenyzőnél előforduló további esetek megítéléshez.

2. Lovastusa feljegyzett figyelmeztetés (Lovastusa Szabályzat 527. és Általános Szabályzat 164.2 cikkely)

Speciális, kizárólag lovastusában használt szankció.

Megjegyzendő, hogy „nem hivatalos figyelmeztetést” soha nem lehet alkalmazni! Ha a bírói testület szerint figyelmeztetni kell a lovast, Lovastusa feljegyzett figyelmeztetés (lásd Általános Szabályzat 164.2. cikkely) vagy Sárga figyelmeztető lapot kell adni neki a felelős személy értesítése után.

3. Pénzbírság (164.5 cikkely)

Pénzbírság alkalmazható ló bántalmazás (526.2) és az azonosító szám nem hordása esetén (535.1).

Különösképpen azokban az esetekben megfelelő büntetés a pénzbírság, ahol az elkövető gondatlanságból cselekedett (Általános Szabályzat 164.5).

4. Diszkvalifikálás (Általános Szabályzat 142. 159-161,164.6 169 és Lovastusa Szabályzat 528.3. cikkely)

- Ezt a büntetést ló bántalmazás és veszélyes lovaglás súlyos eseteire kell alkalmazni.

7. MI A MEGFELELŐ BÜNTETÉS?

- A 164. cikkely és a Lovastusa Szabályzat 6. fejezete ad némi általános útmutatást a kérdés eldöntéséhez.
 - Nem lehet az egyes kihágásokat gyors és kemény módon büntetni, mivel minden eset más és más súlyú.
 - Az olyan kihágások, mint durva viselkedés Hivatalos Személyekkel, vagy a szabályok ismeretének hiánya, ami nem jelent veszélyt vagy csalást másokkal szemben, a súlyuknak megfelelően kezelendők, de nem tekintendők olyan súlyos kihágásnak, mint a ló bántalmazása
 - Általában minden olyan esetet, amikor lovat bántalmaz a versenyző, súlyosnak kell tekinteni. Nem szándékos kisebb „bántalmazás” csak sárga lapot vonhat maga után, de az egyéb eseteket büntetni kell. Ha lovat még nem zárták ki, vagy nem adta fel a versenyző a versenyt, a diszkvalifikáció komoly büntetés. Ha már versenyen kívül van, pénzbírságot lehet kiszabni.
 - Súlyos eseteket, pl. a ló szándékos, és/vagy az önkontroll elvesztéséből eredő bántalmazását a FEI főtitkárának kell jelenteni.
-

IV MELLÉKLET – ÚTMUTATÓ A VERSENYZŐK KÉRDÉSEI ÉS PANASZAI ESETÉN

1. HIVATKOZÁSOK AZ ÁLTALÁNOS SZABÁLYZATBAN

- a) A Bírói Testület kötelezettségeit a 159. cikkely határozza meg.
- b) Fontos különbséget tenni a kérdés (a lovas valamilyen döntés kapcsán az ügy tisztázása miatt kér felvilágosítást), és az írásban benyújtott fellebbezés, vagy kifogás között (163. cikkely).
- c) A Bírói Testület a leggyakrabban azzal az esettel találkozik, hogy a Versenyző szóbeli felvilágosítást kér egy ügyben, ami néha óváshoz vezet; a következő útmutatás segíthet az ilyen esetek kezelésében, de semmi esetre sem helyettesítheti, vagy módosíthatja az Általános Szabályzatban leírt szöveget. Az egyszerűség és világosság kedvéért az alábbi szövegben a „panasz” kifejezés használjuk az „Óvás” és a „Kifogás” kifejezésekre is.

2. A KÉRDÉSEK KEZELÉSÉNEK MÓDJA

- a) A Versenyző felteszi a kérdését (akár szóban) a Versenyirodán, vagy a Szervező Bizottság által megadott egyéb helyen, a kérdés beérkezésének idejét és helyét rögzíteni kell.
- b) A Versenyiroda ellenőrzi a kérdés leglényegesebb pontjait, és tájékoztatja a TD-t, aki kivizsgálja az ügyet, és elmagyarázza a Versenyzőnek az álláspontját. A TD-nek kötelessége részletesen tájékoztatni a Bírói testületet a történetekről.
- c) Az esetek többségében nem kell hivatalos írásos választ adni.
- d) Ha a versenyző nem elégedett a TD válaszával, tovább folytathatja az ügyet egy írásban benyújtott panasszal, amit aláírva, és a szabályzatban meghatározott óvási díjjal együtt kell leadnia.
- e) A Versenyirodán feljegyzést kell írni a panasz benyújtásának idejéről és helyéről, és értesítenie kell a TD-t.
- f) Ne feledjük, hogy írásos panasz esetén **kötelező** meghallgatást tartani, csak akkor lehet ettől eltekinteni, ha írásban visszavonásra kerül a panasz.
- g) A végeredmény kihirdetése után 30 perc áll rendelkezésre a szabályok szerint arra, hogy panaszt tegyenek a versenyzők. Természetesen bizonyos panaszok a végeredmény megváltoztatásához vezethetnek, ami újabb panasz felmerülését eredményezheti. Ekkor is korrekt és egyforma bánásmód határozza meg a döntésekre szánt idő hosszát.

3. A MEGHALLGATÁS ELŐKÉSZÍTÉSE ÉS FORMÁJA

A III. Mellékletben leírt módszerek és elvek érvényesek itt is. Általában a TD és a Versenyiroda koordinálja az ügyet, és biztosítja a tanúk jelenlétét (a teljesség igénye nélkül: – akadálybíró, steward, tanú a közönség soraiból, Felelős Személy, Csapatvezető, videó vagy más felvétel lejátszó berendezés stb.)

4. A MEGHALLGATÁS MENETE

- a) A FEI szabályok szerint a TD a Versenyirodával közösen összehívja a meghallgatást, ahol Bírói Testület kivizsgálja a panaszt. Minden érdekelt felet értesíteni kell – Versenyző (Felelős Személy), tanúk, Akadálybíró, TD, Steward.
- b) A meghallgatás menetét úgy kell elmagyarázni a Versenyzőnek, hogy az egyértelműen megértse. Azt is el kell neki mondani, ha bármely bizonyítéka van, ami a bírók elé kíván tárni, vagy ha tanúja van, el kell hoznia, be kell mutatnia.
- c) A Bírói Testületnek meg kell hallgatnia a versenyző panaszát, majd meg kell hallgatni az akadálybíróktól, szemtanúktól származó bizonyítékokat.
- d) Ezután a Bírói Testület megkér minden érdekelt felet, hogy hagyják el a helyiséget, amíg meghozzák a döntést. A Bírói Testület kérésére a TD benn maradhat, hogy tanácsot adjon a bíróknak, de nem lehet része a döntéshozatalnak.
- e) A Bírói Testület döntését ezután írásban és szóban is közölni kell a versenyzővel.

5. FELLEBBEZÉS (162. CIKKELY)

- a) Ha a versenyző még mindig nem elégedett, fellebbezést nyújthat be.
- b) A fellebbezés meghallgatásának menete és elve hasonló, mint a panasz esetén tartott meghallgatásnak.
- c) Azonban a bírói testület bizonyos döntései ellen nem fogadható el fellebbezés – ezeket a 159.6.1-4. cikkely határozza meg.

A következő áttekintés segít ebben. Nem fogadható el fellebbezés (162.2 cikkely):

- a) a Bírói Testület döntése ellen a 161.2. cikkely által lefedett esetekben, a versenyen konkrétan megtörtént dologra vonatkozó döntések ellen, vagy hogy milyen pontokat adtak a versenyző teljesítményéért (díjlovaglás). **lőszemle.**
- b) **Nem lehet fellebbezni a bírói testület döntése elleni fellebbezések kapcsán a FEI Bíróság (FEI Tribunal) által hozott döntésekkel szemben.**
- Példák (a teljesség igénye nélkül): levert-e egy akadályt a ló, ellenszegült-e a ló, bukott-e a ló, lovas leesett-e, kombinációban körözött, kitört, vagy ellenszegült-e a ló, milyen időt mértek számára, vagy hogy egy akadályt időn belül ugrott-e meg, a szabályok szerint a lovas által lovagolt útvonal miatt kapott-e időbüntetést.

6. MEGJEGYZÉSEK

- a) A Bírói Testület és a Fellebbviteli Bizottság a verseny minden szakaszának befejeztével fel kell, hogy vegye a kapcsolatot a Versenyirodával, és elérhető kell, hogy legyen (a helyszínen) a verseny vége után még egy órán keresztül.
 - b) Az akadálybírók, a stewardok, az időmérők, eredményszámolók stb., a Versenyiroda közvetlen közelében kell, hogy tartózkodjanak a terep után mindaddig, amíg a TD el nem engedti őket.
-

V MELLÉKLET – ÚTMUTATÁS KEDVEZŐTLEN IDŐJÁRÁSI VISZONYOK (HŐSÉG, MAGAS PÁRATARTALOM) ESETÉN TEENDŐ INTÉZKEDÉEKHEZ

I. ÚTMUTATÓ A LOVASOKKAL KAPCSOLATBAN

A következő ajánlások az 1996-os atlantai Olimpiai játékokig szerzett tapasztalatokon és kutatási eredményeken alapulnak.

A VERSENY ELŐTT

1. Legalább 7 napot kell hagyni az akklimatizációhoz.
2. Az egyéni erőnlét javítja az akklimatizációs képességet.
3. Az indulás előtt időben orvosi vizsgálatot kell elvégezni, hogy kiderüljenek a fennálló, vagy előfordulható egészségügyi problémák.
4. Ismert, hogy a kiszáradás teljesítménycsökkenést okoz, és veszélyes lehet. Ezért a lovasok számára ajánlatos a csapat orvosukkal és a Csapatvezetőjükkel konzultálva előre meghatározzák az egyéni folyadék szükségletet a verseny előtt és után. Legyen mindig elérhető megfelelő, jó ízű folyadék.
5. Meg kell jegyezni, hogy a szomjúság nem jelzi jól a hidratációs állapotot, amit a legjobban a feladat előtt és után végzett súlyméréssel lehet meghatározni. Ajánlatos saját vizes palackot magánál tartania a versenyzőnek, és meg kell tanulnia verseny előtt és közben is inni, bármikor, ha lehetősége van rá.
6. Fontos figyelmeztetése, hogy betegen, főleg lázasan vagy kiszáradva nem szabad részt venni a versenyen, mert nagyon veszélyes lehet.
7. Meg kell bizonyosodni az engedélyezett gyógyszerek hatásáról, mert néhány orvosság kedvezőtlenül befolyásolhatja a hőháztartást.
8. Kerülni kell a közvetlen napsütést, napellenzős, karimás sapkát, vagy kalapot kell hordani, napkrémet és napszemüveget kell használni. A ruházat legyen világos, laza, könnyű, nedvszívó anyagból.
9. A napszúrás, hőguta korai tünetei közé tartoznak a görcsök, kimerültség, gyengeség, fejfájás, és a hányinger. Romlik a koncentrációs képesség és az ítélőképesség.

A VERSENYEN:

1. **Fejvédő:** az elérhető leghatékonyabb, jól szellőző és nedvszívó **fejvédőt** kell hordani. A hőelnyelés megakadályozása miatt a legjobb, ha fehér vagy világos színű a bukó, a huzat szintén legyen világos, és ne gátolja a szellőzést. Ha már biztonságos, a lovas vegye le a **fejvédőt**, miután leszállt a lóról.
2. Gerincvédő: ha gerincvédőt hord a lovas, az ne gátolja a mozgásban, és olyan tervezésű legyen, hogy a test hő visszatartását a minimumra csökkentse.
3. A túlhevült, fáradt ló hibázhat, felbukhat, de ugyanez igaz a lovasra is. A lovast úgy lehet lehűteni, ha levesszük a kobakját, árnyékba ültetjük, lemoszuk az arcát hideg vízzel (amitől sokkal jobban érzi magát az ember, de a testhőmérséklet csökkentésének nem túl hatékony módja) és kínáljuk meg izotóniás itallal (izotóniás = a testnedvekkel megegyező koncentrációjú folyadék). A lovas viseljen világos, könnyű, laza, pamut ruházatot.

II. ÚTMUTATÓ A LOVAKKAL KAPCSOLATBAN

Felépülés repülőút, vagy szállítás után: A lószállítás (közúton, vagy repülővel) jelentős kimerültséget, kiszáradást okozhat, főleg hosszú repülőút után mutatták ki, hogy egy hét kell ahhoz, hogy a lovak visszanyerjék a szállítás előtti erőnlétüket és súlyukat (a súlyvesztés meghaladhatja a 20 kg-ot). A ló napi súlymérése a legjobb módja annak, hogy a felépülési időt ellenőrizzük: sokat segít, ha ismerjük a ló szállítás előtti súlyát. Az esetleges utazáskor fellépő betegségek, mint a kólika, vagy az utazási betegség nem tartoznak a Memorandum által

tárgyalt témák közé, de érdemes a lovat érkezés utáni napokban folyamatosan megfigyelni, hogy az állapotában nem történik-e változás, nincs-e jele betegségnek.

Akklimatizáció: Ha a versen helyszíne miatt a lovat mérsékelt éghajlatról forró, párás körülmények közé kell szállítani, feltétlenül időt kell szánni az akklimatizálódáshoz. Ez nem azt jelenti, hogy érkezés után ne lehetne elkezdni vele dolgozni; azonban a fizikai állapotát figyelembe véve a terhelését a megváltozott viszonyokhoz kell igazítani.

A tréning folytatása: Főképp, ha hosszú utazás után jutunk el a verseny helyszínére, és forró és/vagy párás a levegő, a szállítás kedvezőtlen hatásai, plusz az akklimatizáció miatt akár két hétbe is beletelhet, mire a ló visszanyeri a versenykondícióját. Ezért nagyon ajánlott a verseny helyszínére érkezni legalább 7-14 nappal a verseny megkezdése előtt. Ha ismerjük a ló normál súlyát (amit otthon könnyen megmérhetünk), nagyon hasznos, ha mérjük a kiszáradás okozta súlyvesztést, és ellenőrizzük a ló normál súlyának visszatérését. A testsúly 5%-nál nagyobb súlyvesztés veszélyeztetheti a ló teljesítményét, és kánikulában befolyásolhatja a test hőháztartását.

A hőmérsékleti viszonyok megfigyelése – WBGT index: A környezeti viszonyok figyelemmel kíséréséhez a FEI a lovastusa, a fogathajtás és a távlovaglás versenyekre való előkészület során a Wet Bulb Globe Temperature (WBGT) indexet ajánlja. A WBGT indexet az atlantai olimpia előtt vezették be, és az az előnye, hogy egy mérőszámban jelenik meg benne a levegő hőmérséklete, a páratartalom, a szél és a napsugárzás erősségének hatása. A WBGT indexet úgy számolják, hogy egy nedves hőmérővel megméri a hőmérsékletet árnyékban, 1,5 méterre a talajszinttől, általában egy fehér, jól szellőző fa dobozban. A Globe hőmérsékletet egy 15 cm átmérőjű fekete matt réz golyó belsejében mérik. A golyót a napsugárzás, vagy a földről visszaverődő sugárzás felhevíti, a szél pedig lehűti. Ezért a Globe hőmérsékletben kiegyenlítődik a napsugárzás és a szél hatása. A WBGT indexet a következőképpen számítják:

$$\text{WBGT Index} = 0.7 \times \text{nedves hőmérséklet } (^\circ\text{C, árnyékban}) \div 0.3 \times \text{Globe hőmérséklet } (^\circ\text{C, napon}).$$

Mivel mindkét hőmérséklet mértékegysége °C, a WBGT indexnek nincs mértékegysége, (azaz ez csak egy mérőszám, nem hőmérséklet).

Az 1. táblázat tartalmaz néhány ajánlást a WBGT index használatára vonatkozóan a lovastusa versenyek terepversenyének napján. Szükség lehet az ajánlások módosítására a különféle megterhelésű versenyek esetén, valamint a többi szakágnál (marathon hajtás, távlovaglás).

		Wet Bulb Globe Temperature (WBGT) from Temperature and Relative Humidity																														
		Temperature (°C)																														
Relative Humidity (%)	0	15	16	16	17	18	18	19	19	20	20	21	22	22	23	23	24	24	25	25	26	27	27	28	28	29	29	30	31	31	32	32
	5	16	16	17	18	18	19	19	20	21	21	22	22	23	24	24	25	26	26	27	27	28	29	29	30	31	31	32	33	33	34	35
	10	16	17	17	18	19	19	20	21	21	22	23	23	24	25	25	26	27	27	28	29	30	30	31	32	32	33	34	35	36	36	37
	15	17	17	18	19	19	20	21	21	22	23	23	24	25	26	26	27	28	29	29	30	31	32	33	33	34	35	36	37	38	39	
	20	17	18	18	19	20	21	21	22	23	24	24	25	26	27	27	28	29	30	31	32	32	33	34	35	36	37	38	39			
	25	18	18	19	20	20	21	22	23	24	24	25	26	27	28	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39					
	30	18	19	20	20	21	22	23	23	24	25	26	27	28	29	29	30	31	32	33	34	35	36	37	39							
	35	18	19	20	21	22	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39								
	40	19	20	21	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39									
	45	19	20	21	22	23	24	25	26	27	27	28	29	30	32	33	34	35	36	37	38											
	50	20	21	22	23	23	24	25	26	27	28	29	30	31	33	34	35	36	37	39												
	55	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	34	35	36	37	38													
	60	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	35	36	37	38														
65	21	22	23	24	25	26	27	28	29	31	32	33	34	36	37	38																
70	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	33	34	35	36	38	39	WBGT > 40															
75	22	23	24	25	26	27	29	30	31	32	33	35	36	37	39																	
80	23	24	25	26	27	28	29	30	32	33	34	36	37	38																		
85	23	24	25	26	28	29	30	31	32	34	35	37	38	39																		
90	24	25	26	27	28	29	31	32	33	35	36	37	39																			
95	24	25	26	27	29	30	31	33	34	35	37	38																				
100	24	26	27	28	29	31	32	33	35	36	38	39																				

Note: This table is compiled from an approximate formula which only depends on temperature and humidity. The formula is valid for full sunshine and a light wind

1 táblázat: Javaslatok a háromnapos verseny terepversenyére különböző szintű WBGT Index esetén.

WBGT	Javaslat
28 –nál kevesebb	<i>Nem szükséges változtatni a FEI által javasolt háromnapos versenyformán.</i>
28-30	<i>Kell tenni némi megelőző intézkedést, a lovak hőterhelésének csökkentése érdekében</i>
30-32	<i>A fentiek mellett további megelőző intézkedések szükségesek a lovak túlhevülésének megelőzésére.</i>
32-33	<i>Veszélyes hőmérsékleti viszonyok közt kell a lovaknak versenyezni, ezért a verseny további módosítására van szükség.</i>
33 felett	<i>Ilyen körülmények között <u>nem</u> lehet biztonságosan lebonyolítani a versenyt.</i> 1* A folytatás előtt állatorvosi véleményt kell kérni.

IV Útmutató a lovak hideg-vizes hűtéséhez

1. Miért melegszik fel a ló? A ló normál, végbélben mért testhőmérséklete 37-38 C°. Amikor az izmok dolgoznak, hőt termelnek. Minden izomösszehúzódásra felhasznált egységnyi energiánál nagyjából négyszer több energiavész el hőenergia formájában, mivel az energia átalakítása mozgássá nem túl jó hatásfokú folyamat.

2. Mi történik, amikor túlhevül a ló: a nagyon magas hőmérséklet (41C°felett) intenzív izzadáshoz, magas izzadságvesztéshez (víz és elektrolitok), kiszáradáshoz és mindezek következtében teljesítménycsökkenéshez, vagy még súlyosabb következményként hősokkhoz, vagy akár halálhoz is vezethet.

3. Hogyan tud lehűlni a ló?

3.1. Hőleadás: az izmokban létrejövő hőt a vérkeringés juttatja bőr felszínére. Ha a környező hőmérséklet hidegebb, mint a ló, ahogy a ló mozog a levegőn, vagy ha a levegő mozog a ló bőre körül, hőleadás jön létre a hőelvezetés miatt. Minél nagyobb a különbség a ló bőre és a környezet hőmérséklete között, vagy minél nagyobb a légmozgás (természetes szellő vagy ventilátor) annál nagyobb mértékű a hőleadás.

3.2. Párolgás: amikor izzadság párolog a lóról, hőleadás jön létre. Azonban a testről csöpögő izzadság nem ér sokat a hűtés folyamatában, lényegében elpazarolt folyadékvesztéset jelent. Az izzadás nagyon hatékony, ha a ló meleg de száraz körülmények között van, ugyanakkor a meleg és párás környezetben sokkal kisebb mértékű a bőr párolgása. Ennek az az oka, hogy a párolgás elsősorban a bőr és a környezet nedvességtartalmának különbségétől függ.

3.3. Légzés: lovak esetében a hőleadás kb. 15%-a légzésen keresztül történik. Részben ez az oka, hogy forró vagy forró és párás körülmények között miért magas a ló légzésszáma mozgás közben és mozgás után.

4. Bemelegítés vagy túlhevülés: a testhőmérséklet mérsékelt növelése önmagában nem káros. A lovakat edzés előtt be kell melegíteni. A meleg izmok jobban dolgoznak. Nagy melegben gyorsabban bemelegszik a ló.

5. Miért kell hideg vízzel hűteni a lovat? A lovak készségessége, hogy keményen dolgozzanak, és a korábbi hiányos tudásunk arról, hogy a különböző környezeti tényezők milyen hatással vannak a lóra, vezetett számos olyan versenyhez, ahol hősokkot kaptak lovak, így például az 1992-es Olimpiai Játékokon és az 1994-es Lovas Világjátékokon. A múltban sok kritikai érte a lovak jeges vizes hűtésének gyakorlatát nagy melegben, annak ellenére, hogy a hűtés

hasznos, ugyanakkor néhányan azt állították, hogy ez a fajta hűtés egyéb problémákhoz vezethet, pl. a ló lemerevedéséhez.

6. Milyen lovak számára hasznos a hideg vizes hűtés: bármely ló, bármely versenyen vagy versenyszámban, minden szinten, legyen az akár lovastusa ló, díjló, versenyló, pólópóni, távló, fogatló és gykmhana pónik és lovak.

7. Tények: a 40 °C fölötti hőmérsékletre felhevült és meleg környezetben, 26,5 °C felett versenyző és a verseny közben vagy a verseny után gyorsan visszahűtött ló sokkal kisebb valószínűséggel szenved el hősokkot, és sokkal gyorsabban regenerálódik, nem szárad ki és szinte biztosan jobban teljesít.

8. Hideg vizes technika: szükség lesz néhány nagy vödörré 40-50 liter víz és jég tárolásához, kisebb vödrökre, nagy szivacsokra és három segítőre – egy, aki fogja a lovat, és egy-egy, a ló mindkét oldalára, akik hűtik a lovat. Nem szükséges leszerelni a lovat. Kezdjük a hűtést, a ló végbélben mért hőmérséklet mérésével együtt. Bő, hideg vizes lemosást alkalmazunk a test minden részén, a hátulsó végtagokat is beleértve, mivel ez az a testtáj, ahol a legintenzívebben dolgoztak a nagy izmok, ezért itt különösen fel tud hevülni. Nem kell minden lemosás után azonnal kihúzni a maradék vizet, fontosabb folytatni a hidegvizes lemosást. Ha ki akarjuk húzni a vizet, gyorsan, egy-egy 30 mp-es hűtő periódus végén húzzuk ki, közben sétáltassuk a lovat kézen a hűtő periódusok közt. Majd folytassuk a ló hűtését 20-30 mp-en keresztül, sétáltassuk 20-30 mp-ig, aztán megint hűtés 20-30 mp-ig. A hűtés és a sétáltatás sorrendjét **FONTOS** betartani. A sétáltatás elősegíti a bőráramlást, a légmozgás segíti a párolgást. Ha lehet a hűtést és a sétáltatás árnyas helyen végezzük. Időnként ellenőrizzük a ló testhőmérsékletét lázmérővel. Lehetséges, hogy 10 perc alatt nagyjából 10 fokkal csökkenteni kell a ló hőmérsékletét. Nincs semmilyen bizonyíték arra, hogy bármilyen kárt okozna, ha hagyjuk a lovat inni egy keveset (kb. fél vödörrel) a verseny közben, pl. a fordulók között (díjjugratás), vagy hosszú bemelegítés közben (pl. díjlovaglás), inkább segít a ló visszahűtésében is és csökkenti a kiszáradást.

9. Mikor kell abbahagyni a visszahűtést: amikor a ló végbélben mért hőmérséklete 38-39 °C alá süllyed, amikor a bőre a sétáltatás periódus után érintésre hűvös (a farán), ha a légzésszám 30 alá csökken percenként, és ha elkezd a ló reszketni.

10. Ventilátorok. Forró és párás körülmények között a ventilátorok használata hatékony hűtést tesz lehetővé, ezért erősen javasolt.

Mi az, amit NEM szabad:

10.1. A végbélbe tilos jeget tenni FEI versenyeken.

10.2. Ne tegyünk kis jeges tasakokat a ló fejére, nyakára, farka alá, farára stb. Ehelyett koncentráljunk a ló testfelületének hűtésére minél nagyobb területen. A jeges vizes tasakok inkább gátolják a visszahűlést, mivel a tasak alatt akadályozzák a véráramlást.

10.3. Ne tegyünk vizes törülközőt a ló nyakára, farára. Bár a törülköző eleinte vizes és hűvös, nagyon gyorsan átmelegszik és gátolja a hőleadást, szigetelőként viselkedik.

10.4. A gél terep előtti túlzott mennyiségű alkalmazása gátolja az izzadást. A gél szigetelőként viselkedik, izzadásgátló és csökkenti a párolgást.

10.5. Ne hagyjuk a lovat sokáig egy helyben állni. Ha hideg vizes hűtést alkalmazunk, a hűtés folyamatát vigyük végbe teljesen, ne csak félig-meddig. A ló bőrén lévő hideg víz csökkenti az izzadást. Ennek az az előnye, hogy mivel a ló kevesebbet izzad, lassabban válik dehidratálttá.

10.6. Nincs káros hatása, ha hagyjuk, hogy verseny közben a ló kis mennyiségű vizet igyon (kb. fél vödörrel). Az intenzív mozgás előtt is benn kell hagyni a ló előtt a vizet a boxban 15-30 percre. A víz nagyon gyorsan kiürül a gyomorból. NEM SZABAD jeges hideg vizet adni a lónak! A legutóbbi kutatások szerint fontos, hogy legalább 4 órával az intenzív mozgás előtt kell a lónak abrakot adni szénával együtt.

10.7. Nincs semmilyen bizonyíték arra, hogy a hideg vizes hűtés egyéb problémákhoz, pl. a ló lemerevedéséhez vezet.

VI MELLÉKLET – MUNKALAP PÉLDÁNYOK

1. IDŐMÉRŐ LAPOK

N°:

Beérkezés:

Távozás:

Eltelt idő:

Alapidó:

X

Hibapontok:

N°:

Beérkezés:

Távozás:

Eltelt idő:

Alapidó:

X

Hibapontok:

N°:

Beérkezés:

Távozás:

Eltelt idő:

Alapidó:

X

Hibapontok:

N°:

Beérkezés:

Távozás:

Eltelt idő:

Alapidó:

X

Hibapontok:

N°:

Beérkezés:

Távozás:

Eltelt idő:

Alapidó:

X

Hibapontok:

N°:

Beérkezés:

Távozás:

Eltelt idő:

Alapidó:

X

Hibapontok:

5. CI Eredménylap

VERSENY: DÁTUM:

Helyezés	Helyezési státusz	Lovas FEI ID	Lovas keresztnév	Lovas családnév	Nemzetiség	Ló FEI ID	Ló teljes név	Díjlovaglás hibapont	Terep akadályhibák	Terep időhiba	Ugró akadályhibák	Ugró időhiba	Össz. hiba	Pénzdíj ha van

MILITARY MEMORANDUM

Aláírás

VII MELLÉKLET – TD ÉS VERSENYRENDEZŐI ELLENŐRZŐ LISTA

Az alábbi lista csak emlékeztetőül szolgál – a „hogyan” és „mit” kérdésekre a Szabályzat, és a Memorandumban szolgál részletes válasszal.

HIVATALOS SZEMÉLYEK	IGEN	NEM
Értesítettük-e a az alábbi személyeket levélben arról, hogy a bírói testület melyik napon, hány órákor, hol veszi át a pályákat?		
- A bírói testület minden tagja		
- A TD		
- A pályatervező (CD)		
- A pályaépítő		
- A Chief Steward		
- Az Állatorvos Küldött		
- Az Állatorvosi Szolgálatok Vezetője		
<u>ADMINSZTRÁCIÓ</u>	IGEN	NEM
Az indulási sorrend sorsolása a FEI szabályoknak megfelelően történik?		
Minden időpont, megjegyzés, utasítás és értesítés közzé lesz téve írásban vagy szóban egy FEI hivatalos nyelvén (angolul)?		
A versenyiroda területén az üzenő tábla angolul informálja versenyzőket?		
A szabályoknak megfelelően szétosztásra kerülnek a megkülönböztető karszalagok és a beléptető biléták?		
Az istállókba és a 10 perces boxba a szabályoknak megfelelő lesz a beléptetés?		
A hivatalos személyek költségtérítése megtörténik a verseny közben, vagy a verseny végeztével?		
<u>LOGISZTIKA</u>	IGEN	NEM
Az alábbiak megfelelőek?		
- A versenyzők és a lóápolók szállása		
- A hivatalos személyek szállása		

MILITARY MEMORANDUM

- Étkezés a versenyzőknek és a csapatvezetőknek		
- Étkezés a hivatalos személyeknek?		
Van-e biztosítva jármű mindenki számára, akinek szükséges?		
Van-e a hivatalos személyekért felelős személy?		
Van-e adó-vevő rádiója		
- A TD-nek?		
- A bírói testületnek?		
- Az állatorvosi bizottságnak?		
- A Chief Steward-nak?		
- A pályatervezőknek?		
- A pályaépítőknek?		
SAJTÓ ÉS MÉDIA (lásd még VIII. melléklet)	IGEN	NEM
Utánanéztek-e a FEI által megadott irányelveknek, és követik-e azokat?		
Megfelelő helyen van-e a Sajtó sátor?		
Van-e a Sajtó sátorban: megfelelő csatlakozás a számítógépeknek, wifi hozzáférés		
Profi-e a sajtóért felelős személy?		
Megfelelő-e az újságírók fogadása (helyiség, székek, asztalok, karosszékek, étel, ital stb.)?		
ORVOSI ÉS ÁLLATORVOSI SZOLGÁLAT	IGEN	NEM
Van-e több mentő a terep részfeladatra, kizárólag a versenyzők ellátására?		
Van-e több orvos a terep részfeladatra?		
Van-e több állatorvos a terep részfeladatra (akik nem az Állatorvosi Bizottság tagjai)		
ISTÁLÓK	IGEN	NEM
Elég tágasak-e?		
Felügyelik-e a belépést éjjel-nappal?		

MILITARY MEMORANDUM

Van az istállóban megfelelő tűzoltó berendezés?		
Megfelelően izolált-e a betegistálló?		
Megfelelően izoláltak-e a dopping vizsgálatához használt boxok?		
A lóápolók szállása az elzárt istállóterületen kívül van?		
A lószállító utánfutók és kamionok az elzárt istállóterületen kívül lesznek?		
Van-e elég vízcsap és mosdási lehetőség?		
Van-e üzenőfal az istállók számára?		
Szerepel-e rajta az információ angolul is?		
<u>GYAKORLÓ TERÜLET</u>	IGEN	NEM
Van-e elég nagy terület:		
- Idomító edzéshez?		
- Ugró edzéshez?		
- Gyors munkához (galopp)?		
- Sétához?		
Ki vannak-e zászlózva az akadályok?		
Lesz-e elég steward?		
<u>LÓSZEMLÉK - A lószemle területe</u>	IGEN	NEM
Sík?		
Kemény felszínű?		
Megfelelő (nem csúszós)?		
Dekorált?		
Látható a közönség számára?		
Van elég hely a közönségnek?		
Megfelelő távolságra van-e a közönségtől?		
Megfelelő-e a Holding Box területe?		
Rendelkezik-e a Holding Box Állatorvos a Szabályzatnak megfelelő képesítéssel?		

MILITARY MEMORANDUM

DÍJLOVAGLÁS	IGEN	NEM
Sík a talaj?		
A betűk és jelzések elhelyezése pontos?		
A versenyterület megfelelően díszített?		
Van-e a tv operatőrök számára elkülönített hely?		
Megfelelő-e a bírók bódéja?		
Beszélnék és írnak-e ugyanazon a hivatalos nyelven az írnokok, mint a bírók?		
A közönség a Szabályzatnak megfelelően kellő távolságra van-e a négyyszögtől?		
A melegítő négyyszög talaja hasonló-e a versenynégyyszögéhez?		
Ellenőrizni fogják-e a zablákat és a sarkantyúkat?		
Lesz-e tesztlovas?		
Megfelelő lesz-e a bemondó?		
Bemondják-e minden versenyző eredményét, mihelyt véglegesítették?		
Lesz-e jelen Díjlovagló Chief Steward?		
TEREP MELEGÍTŐ	IGEN	NEM
Lesz-e melegítő steward a pálcák, sarkantyúk ellenőrzésére?		
Lesz a helyszínen patkolókovács?		
Lesz-e állatorvosi felügyelet a melegítőben?		
Elég tágas a melegítő?		
Megfelelően körbezárt a melegítő?		
Megfelelően felügyelik a belépést?		
TEREP RÉSZFELADAT	IGEN	NEM
Ellenőrizni fogják-e a felszerelést , sarkantyúkat és a pálcákat?		
Gyalog lesz-e a terepbemutató?		
Van-e a terepért felelős Chief Steward?		
Összhangban van-e az erő kifejtések száma a Szabályzattal?		

MILITARY MEMORANDUM

Összhangban van-e a mélybeugrások száma a Szabályzattal?		
A TD ellenőrzi, és újra ellenőrzi-e a terep hosszát?		
Teljesen elkészül-e a terep, mielőtt a Bírói Testület átveszi (zászlózás stb.)?		
Jól helyezkednek-e el a megállítási pontok, legalább egy technikailag könnyű akadály előtt?		
Megfelel-e a Szabályzatnak a start és a cél?		
Összhangban van-e a teljes terep a versenykiírással?		
Megfelelő-e a terep talaja?		
A TD személyesen méri-e meg az akadályokat?		
Megfelel-e a verseny csillagos szintjének a terep nehézségi szintje?		
Van-e szállítójármű lovak eltávolítására?		
Megfelelő-e a terep végén lévő ló vizsgáló elhelyezkedése?		
Van-e víz?		
Van-e jég?		
DÍJUGARTÁS - A pálya átvétele	IGEN	NEM
Újra ellenőrzi-e a TD a pályahosszt?		
Elég nagy-e az ugrópálya?		
Kielégítő-e a talaj?		
Összhangban van-e a pálya a Lovastusa Szabályzattal?		
Jó-e az akadályelemek minősége és tartóssága?		
Vannak-e biztonsági kanalak az oxerekhez?		
Összhangban vannak-e a Szabályzattal a díjugrató eredménylapok?		
A Szabályzatnak megfelelően kizászlózták-e az akadályokat piros és fehér zászlókkal?		
Megfelel-e a Szabályzatnak a start és a célvonal?		
A Szabályzatban meghatározott határokon belül van-e a melegítő akadályok mérete?		
Helyükön vannak-e a zászlók?		

MILITARY MEMORANDUM

Lesz-e lábvédő , sarkantyú és pálca ellenőrzés?		
Lesz-e jelen Steward?		
Megmérte-e az akadályokat a TD?		
EREDMÉNYHIRDETÉS	IGEN	NEM
A Szabályzatnak és a versenykiírásnak megfelelően kerülnek-e szétosztásra a pénzdíjak és a tiszteletdíjak?		
ÖSSZESEN:		

VIII. Melléklet – MEDIA ÚTMUTATÓ kivonat

1. Sajtóiroda

Működési határidők

A sajtóirodának a verseny méretével és jelentőségével arányosan kell működnie, legalább hat hónappal a verseny előtt meg kell kezdeni a működését. Ideális esetben kilenc hónappal a verseny előtt ki kell nevezni a Sajtófőnököt.

Az alábbi táblázat részletezi a legfontosabb határidőket: Időszak	Tevékenység
6 hónappal a verseny előtt	<ul style="list-style-type: none"> • A feladatok tervezése • A sajtó akkreditációs folyamat előkészítése • Szállás foglalások előkészítése, több szoba előfoglalása a média számára előre kialakított áron, lehetőleg két különböző hotelban, ár opciókkal. • Média levelező lista készítése/frissítése • Előzetes információk eljuttatása a médiának • A média tevékenységek előzetes terve • Személyzet toborzás • Sajtólétesítmények, helyszínek tervek (Sajtóközpont, tribünök stb.)
3 hónappal a verseny előtt	<ul style="list-style-type: none"> • Kimenő információk (sajtóközlemények, hírek) • Előzetesek megjelenése a szaksajtóban • A verseny honlapjának frissítése
2 hónappal a verseny előtt	<ul style="list-style-type: none"> • Az akkreditációk visszaigazolása az akkreditált médiának • Kimenő információk • Honlap frissítés • A TD által jóváhagyott Fotós és

MILITARY MEMORANDUM

	kameraman elhelyezkedések egyzetetése
1 hónappal a verseny előtt	<ul style="list-style-type: none">• Információk a lovasokról, versenyről• Sajtóanyagok készítése• Verseny alatti média tevékenységek részletes terve (sajtótájékoztatók, bejárások stb.)• Útmutató a személyzetnek• Honlap frissítés
1 héttel a verseny előtt	<ul style="list-style-type: none">• A sajtóközpont beindítása; a személyzet képzése és a tevékenységek, felszerelések tesztelése (technológia és telekommunikáció stb.)
A verseny alatt	<ul style="list-style-type: none">• Sajtószolgálat irányítása• A honlap napi frissítése
1 héttel a verseny után	<ul style="list-style-type: none">• Záró jelentés• Sajtómegjelenések gyűjtése és értékelő jelentés• Záró megbeszélés

Akkreditáció

A média minden tagját azonosítani kell ezért rendes akkreditációs rendszert kell felállítani.

AZ AKKREDITÁCIÓ FOLYAMATA

Az akkreditációnak hat-három hónappal a verseny kezdete előtt meg kell kezdődnie és minden médiának már a verseny kezdete előtt el kell küldeni az akkreditációt, vagy kapnak egy speciális belépőt, amivel beléphetnek a Sajtóközpontba, ahol megkapják a akkreditációjukat. Ez lehetővé teszi, hogy a Sajtófőnök tervezni tudja a Sajtóközpont méretét és felszereltségét. A Sajtófőnöknek külön figyelmet kell szentelnie arra, hogy minden akkreditációs kérelmet befogadjon. A FEI Press Relations csapata kérésre örömmel ad tanácsot a folyamattal kapcsolatban. A közvetítő médiára vonatkozó speciális követelményekkel kapcsolatban lásd 7. rész, Útmutatások közvetítésekre. A verseny szponzorainak vagy partnereinek kommunikációs igazgatói, a helyi hatóságok és egyéb szervezetek (Nemzeti Szövetségek, FEI) szintén kommunikálnak a versenyről és kaphatnak sajtó akkreditációt, de a Sajtóközpontban és a Sajtó tribünön elsőbbséget kell biztosítani a média tagjainak. Javasolt, hogy az akkreditáció során kapják meg a hotel foglaláshoz és ha van ilyen, a zárható szekrény foglaláshoz szükséges űrlapot.

BELÉPÉSI JOGOSULTSÁG

A verseny szintjétől függetlenül a sajtó akkreditáció az alábbi területekre ad belépési jogosultságot:

- Sajtóközpont.
- Sajtótribün.

MILITARY MEMORANDUM

- Melegítő pályák.
- Büfék, étkezők (ha van, a közönség számára nem nyitott étkezőkbe is)
- Mixed zóna vagy lovasok lelátója.

12 év alatti gyerekek és kutyák nem léphetnek a Sajtóközpontba, mivel ott munkavégzés folyik.

BELÉPÉS AZ ISTÁLLÓKBA

A FEI Szabályzatokkal összhangban a sajtóakkreditáció nem ad belépési jogot az istállók területére. A FEI-nek szigorú szabályai vannak a média képviselőinek istálló területekre való belépési jogát illetően, elsősorban a lovak biztonsága és jóléte, másrészt a lovak által esetlegesen okozott balesetek megelőzése okán, a média képviselőinek védelme miatt.

Javasolt, hogy még vezetett bejárást se szervezzenek, mivel nehéz az ilyen látogatásokat felügyelni és zavarhatják az istálló normális működését. Mindig a lovak jóléte a legfontosabb szempont.

Azonban, ha a FEI engedélyez egy-egy vezetett bejárást (az ilyen bejárást előzetesen egyeztetni kell a FEI-vel), egy pillanatra sem lehet felügyelet nélkül hagyni az istálló területén a média egyetlen tagját sem, mert veszélybe sodorhatják akár a lovakat, akár saját magukat.

VERSENYPÁLYA

A sajtóakkreditáció két esetben adhat belépési engedélyt a versenypályára:

- A Szervezővel egyeztetve az akkreditált fotósok és tv stáb speciális, megkülönböztető jelzést viselve (mellény, karszalag) engedélyt kap a belépésre;
- Az akkreditált nyomtatott média a Szervező által meghatározott időpontban szervezett pályabejáráson lesétálhatja a pályát. Ezt úgy kell megszervezni, hogy a lovasok zavartalanul tudjanak pályát nézni.

SAJTÓTÁJÉKOZTATÓK

Igény esetén sajtótájékoztatót kell szervezni és hírértékű tényeket kell nyilvánosságra hozni a média számára.

A sajtótájékoztató témáját és főbb pontjait, valamint a legfontosabb résztvevőit előre közölni kell a médiával.

A verseny különböző szakaszaiban lehet összehívni sajtótájékoztatót. Elvileg szervezni kell egyet a verseny előtt (beharangozó) és akár többet a verseny közben (a nagyobb versenyszámok végén vagy pl. egy-egy részfeladat után).

BEHARANGOZÓ SAJTÓTÁJÉKOZTATÓ A VERSENY ELŐTT

A beharangozó sajtótájékoztató(k) az alábbiak szerint épülnek fel: Média Útmutató – VIII. Melléklet

- A Szervező bemutatása
- A program és a résztvevő versenyzők ismertetése
- Technikai szempontok (versenypálya, pályatervezés stb.)
- A média érdeklődésére számot tartó személyek
- Információk a sajtóiroda működésével kapcsolatban
- Szponzorok

SAJTÓTÁJÉKOZTATÓ(K) A VERSENY ALATT

Minden Versenyszám és/vagy versenynap végén a sajtónak lehetőséget kell biztosítani a versenyzőkkel, edzőkkel, tulajdonosokkal, hivatalos személyekkel, pályatervezőkkel, a Szervező Bizottság képviselőivel és a szponzorokkal való találkozásra.

A sajtótájékoztatót a lehető leghamarabb meg kell tartani a Versenyszám végeztével, elegendő idő biztosítva a verseny hivatalos közvetítőjének vagy más akkreditált közvetítőknél arra, hogy interjút készítsenek a győztes versenyzővel. Javasolt, hogy a verseny elején adjunk egy általános tájékoztatást a médiának a sajtótájékoztatók általános rendjéről, amelyben közöljük a sajtótájékoztatók napját, időpontját, tárgyát és ahol lehetséges, a résztvevőit.

A verseny jelentőségétől és a sajtó részvételétől függően meg lehet tartani a sajtótájékoztatók az érdekelt felek közötti informális beszélgetés szervezésével is (lovasok, technikai küldöttek stb. és a sajtó között).

RÉSZVÉTEL

A sajtóiroda egy tagja felel azért, hogy értesítse a lovasokat és a fontos személyeket, hogy várják őket a sajtótájékoztatóra, és amikor eljön az ideje, rögtön elirányítja őket a sajtótájékoztató helyszínére az eredményhirdetés és a tv interjúk után.

2. SAJTÓLÉTESÍTMÉNYEK

Kulcsfontosságú tényező működő és kényelmes munkafelátételeket biztosítani. Minden, bármilyen szinten rendezett nemzetközi versenyen munkára alkalmas helyet kell nyújtani a sajtó számára. A sajtólétesítmények mérete a verseny jelentőségétől és az akkreditált média számától függ.

SAJTÓKÖZPONT

Egy átlagos sajtóközpont az alábbi területekből áll össze:

NYILVÁNOS TEREK

- Fogadó asztal
- Biztonsági/tároló helyek
- Újságíró munkaállomások
- Fotós munkaállomások
- Információs helyek (fakkok/tálcák startlistákkal, eredményekkel, szállítási/shuttle időpontokkal)
- Interjúk/sajtótájékoztatók helyszíne

PRIVÁT TEREK

- Sajtófőnök irodája
- Hivatalos fotós irodája
- Honlap szerkesztő irodája
- Szerkesztő munkatársak munkaállomása

BELÉPTETÉS

A Sajtóközpont elhelyezkedését egyértelműen kell jelezni. Belépés csak a média akkreditált képviselőinek és a felügyelt személyeknek (szervezők, lovasok, csapatvezetők, FEI és Nemzeti Szövetségek sajtófőnökei) engedélyezett. Az akkreditációt a Sajtóközpont bejáratánál kell ellenőrizni.

NYITVATARTÁSI IDŐ

A sajtóközpontnak legalább egy órával az első versenyszám kezdete előtt ki kell nyitnia és nyitva kell maradnia legalább három órával az utolsó versenyszám vége után. Nagyon fontos, hogy az újságírók és a fotósok a sajtóközpontban tudják befejezni a munkájukat.

MÉRET

A sajtóközpont méretét az akkreditált média számához kell igazítani.

MUNKAÁLLOMÁSOK

A munkaállomás legalább egy méter személyenként, munkaállomásonként egy elektromos csatlakozóval és egy vezetékes internet csatlakozással, ha nincs elérhető Wi-Fi.

A fotósoknak is szükségük van munkaállomásra, lehetőleg egy számukra kijelölt részen. Javasolt a fotósok számára vezetékes internet csatlakozást biztosítani. Ha erre nincs lehetőség, előre kell szólni, hogy hozzanak saját internet hozzáférést.

A munkaterembe lépést szigorúan ellenőrizni kell a bejáratnál. A laptopokat és a fényképezőgépeket könnyű ellopnia és míg a fotósok maguknál tartják vagy biztonságos tárolóba zárják a gépüket, az újságíróknak is tudniuk kell, hogy a laptopjaik biztonságban vannak a sajtósobában, amíg ők a sajtótribünön vagy a verseny más helyszínén tartózkodnak. Lehet tanácsolni a média képviselőinek, hogy hozzanak olyan lezárót, amivel rögzíteni tudják a laptopot az asztalhoz, a Szervezőknek pedig érdemes átgondolni, hogy lopásbiztosítást kötnék. A másik megoldás, hogy biztosítunk jónéhány lezárót és egyértelműen kijelentjük, hogy a média minden képviselője a saját tulajdonáért felelős.

AMINEK LENNI KELL

- Asztalok és székek
- Megfelelő világítás

MILITARY MEMORANDUM

- Wi-Fi//vezetékes internet
- Zárható szekrények az újságíróknak és nagyobb zárható szekrények a fotósoknak (terjedelmes felszerelés). Ajánlott méret: 80 cm magas x 45 cm hosszú x 45 cm széles
- Dugaljak
- Mosdók (lehetőleg a sajtóközpont közelében)

JÓ, HA VAN

- TV monitorok (ha van zártláncú tv közvetítés) élő adással
- Folyamatos azonnali eredmények
- Pihenő sarok frissítőkkel és harapnivalókkal
- Elektromos és modem adapterek

KIEGÉSZÍTŐ LEHETŐSÉGEK (OPCIONÁLIS)

- Szállítási lehetőség (shuttle szervíz)
- Szállás lehetőségek – információs asztal
- Turista információs pont
- Posta
- Bank
- Autó bérlet

Sajtótájékoztató helyiség

A verseny jelentőségétől és a sajtó jelenlététől függően a sajtótájékoztatót meg lehet tartani hivatalos formában, moderátor vezetésével vagy az érdeklődése számot tartó személyek és a sajtó közötti informális beszélgetés formájában.

BELÉPTETÉS

Fontos versenyeken ajánlott elkülönítve beléptetni a versenyzőket és a média képviselőit. Lásd Média Útmutató VIII. Melléklet.

MÉRET ÉS ÜLŐHELYEK

A sajtótájékoztató helyszínét leggyakrabban színház stílusban alakítják ki, pódiummal a felszólalók számára. Az ülőhelyek számát az akkreditált média számától függően kell tervezni (kb. minden ötödik akkreditált sajtó/egy szék).

A PÓDIUMON KELL, HOGY LEGYEN:

- Asztal (terítővel)
- Székek
- Víz
- Névtáblák
- Sajtófal szponzor logókkal/verseny logóval

A verseny méretétől függően szükség lehet hangosító felszerelésre és televíziós emelvényre:

AUDIO

- Mikrofonok (a pódiumra és legalább egy vezeték nélküli mikrofon a hallgatóknak). Annyi mikrofon legyen, amennyi elég a nyilatkozók száma és a hallgatóság mérete alapján.
- Audio csatlakozás (TV, rádió).

TV

- Egy legalább 30 cm magas, 1 m széles és 2,5 m hosszú, a terem végében, a nyilatkozók pódiumával szemben elhelyezett emelvény.

SAJTÓ PARKOLÁS

A verseny helyszínétől és a sajtóközponttól ésszerű távolságra parkolóhelyeket kell fenntartani az akkreditált sajtó számára. Ez különösen a tv stábok és a fotósok miatt fontos, akiknek rengeteg felszerelést kell magukkal cipelni.

IX MELLÉKLET – SÚLYOS BALESETEK

1. ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

A verseny előkészületeihez tartozik, hogy a TD-nek meg kell győződnie arról, hogy a Szervező Bizottság létrehozott egy súlyos baleset kezelő tervet, amit a saját szervezeti felépítéséhez és a körülményeihez igazít. A terv valószínűleg a X. Melléklet példája szerint épül fel.

Ez a terv arra való, hogy segítséget nyújtson a szervezők számára felkészülni a legsúlyosabb lovas balesetre. A terv (vagy bizonyos részei) felhasználhatók más balesetknél is pl., ha egy ló nagy horderejű helyzetben szenved súlyos balesetet.

2. A VEZETŐBÍRÓ SZEREPE

A verseny vezető hivatalos személyeként a vezetőbíró feladata, hogy segítsen és tanácsot adjon a Szervező Bizottságnak vészhelyzet során, de az ügy kezeléséért a SzB felel.

Szintén neki kell megszervezni halálos baleset esetén egy rövid és szigorúan bizalmas jelentés megírását a FEI-nek.

- A vezetőbíró feladata, hogy 24 órán belül átvizsgálja a rendelkezésre álló információkat. Ilyen információ lehet az állatorvosi és/vagy orvosi jelentés, a balesettel kapcsolatos akadály(ok) mérete, típusa, szemtanúk beszámolója, TV vagy videofelvétel, a talaj állapota, és minden olyan egyéb faktor, ami magyarázatot adhat a balesetre és annak súlyosságára.
- A TD nem lehet tag, de segíti a bizottság munkáját és tanácsot ad. Tag lehet egy tapasztalt lovas, a pályatervező, bíró, állatorvos, orvos, edző, vagy a csapatvezető.
- A vezetőbírónak jelentést kell írnia a FEI-nek a bizottság megállapításairól, feljegyzést kell írnia minden, az ügygel kapcsolatos folyamatban lévő vizsgálatról.

MILITARY MEMORANDUM

- A FEI Lovastusa Bizottsága a lehető leghamarabb tárgyalja az ilyen típusú jelentéseket abban az esetben, ha a kivizsgálás bármilyen általános érvényű javaslatát át kell adnia a Nemzeti Szövetségnek, a Szervező Bizottságnak és a Hivatalos Személyeknek. **X MELLÉKLET - FEI LOVASTUSA SÚLYOS BALESETET KEZELŐ TERV 2020.**

Az alábbi linken érhető el: <https://inside.fei.org/fei/your-role/organisers/eventing/downloads>

Verseny: Neve és dátuma kitöltendő

Tartalom:

Bevezetés

a. Válságstáb és terv súlyos baleset esetére (a média kommunikációt is beleértve)

b. Súlyos baleset kezelése (logisztika)

c. Vizsgáló testület és információgyűjtés

TERV SÚLYOS BALESETET ESETÉRE

1. BEVEZETÉS

E dokumentum szándéka, hogy felkészítsük a SzB-ot a „haladéktalan cselekvésre” vészhelyzet esetén pl., ha a versenyen egy versenyző, vagy egy ló súlyos balesetet szenved. Könnyen elérhető hivatkozási alapként alakítottuk ki, hogy segítségével fel lehessen állítani egy válságstábot a verseny megkezdése előtt, útmutatóul szolgál a követendő eljárások tekintetében és segíti az első nyilatkozatok, jelentések megfogalmazását.

A terv a helyi, országos intézkedések kiegészítéséül szolgál. Lehetnek olyan helyi követelmények a balesetek jelentéséről, ami nem szerepel a jelen dokumentumban.

A súlyos balesetekre vonatkozó tervnek az a feladata, hogy segítségével elkerülhető legyen a szervezeti krízis, és hogy azáltal kontrollálja a vészhelyzeteket, hogy proaktív módon előkészül az ilyen esetekre.

FONTOS – akár lovat, akár lovast ér súlyos baleset, mindenképpen komoly hatással van a lovastusa szakágra. **A spekulációk és félretájékoztatás elkerülése végett** minden krízishelyzetet konzekvensen kell kezelni.

A válságstáb (SIMT Serious Incident Management Team) olyan személyekből kell, hogy álljon, akik könnyen mozgósíthatók verseny közben. A szándék az, hogy a verseny folytatódjék, ezért a TD-t értesíteni kell és szükség esetén az ő közreműködésére is szükség lehet, de a TD ne legyen a válságstáb tagja.

Amennyiben lovassal történik súlyos baleset, haladéktalanul értesíteni kell a FEI Lovastusa Igazgatóját. Ilyenkor a FEI támogatást és segítséget nyújt a kommunikációhoz annak érdekében, hogy konzisztens információk kerüljenek nyilvánosságra.

A) VÁLSÁGSTÁB ÉS TERV SÚLYOS BALESET ESETÉRE

1. Válságstáb

Funkció	Név	Telefon
A válságstáb vezetője/Szóvivő		
FEI Lovastusa Igazgató (ha jelen van)	Catrin Norinder	+4178 7506139 (FEI mobil)
Technikai Küldött vagy a képviselője		
Egészségügyi szolgálat vezető vagy a képviselője		
Állatorvos Küldött vagy a		

MILITARY MEMORANDUM

képviselője		
Szervezők sajtóösszekötője		
FEI sajtóösszekötője (ha jelen van)		
Család képviselője		
Asszisztens		
Rendőrség (ha szükséges)		

2. A koordinációs értekezletek az alábbiak szerint történnek, a terep nap előtti utolsó napon (együtt vagy külön-külön, a szervezéstől függően):

1. Kiemelt versenyeken súlyos baleset kezelő koordinációs értekezlet: **dátum, időpont, helyszín**

Részvétel: mindenki, aki részt vesz a súlyos baleset logisztikai kezelésében– ideértve a TD, Szervezők, terep kontroller, mentőszolgálat, állatorvosi szolgálat, kommentátorok, istállóvezető, rendőrség, szektor stewardok (ha szükséges), akadály javító csapatok stb.

Súlyos baleset koordinációja - előzetes értekezlet (logisztika)		
Dátum	Időpont	Helyszín

2. Válságtáb: **dátum, időpont, helyszín** (az első koordinációs találkozó után kell szervezni)

Részvétel: csak a válságtáb tagjainak

Válságtáb előkészítő csapat (kommunikáció és koordináció)		
Dátum	Időpont	Helyszín

3. Válságtáb gyűlések

Súlyos baleset esetén a válságtáb vezetője szükség szerint sms vagy WhatsApp csoport üzeneten keresztül összehívja a tagokat. Verseny közben csak nagyon kivételes esetekben kell összehívni a válságtábot, akkor, ha az Egészségügyi Szolgálat Vezetője életveszélyes sérülést jelent valamely lovasnál. Minden esettel a helyzet súlyosságától függően kell foglalkozni. Ha lehetséges, lovat ért bármilyen súlyos balesettel kapcsolatban a versenynap végén üljön össze a válságtáb.

A hivatalos gyűlések a versenyhelyszín egy csendes irodájában legyenek, ahol minden szükséges eszköz és kommunikációs felszerelés rendelkezésre áll.

Súlyos balesetet követően a lehető leghamarabb ki kell adni egy rövid közleményt (a mintát lásd lejjebb) az alábbi adatokra szorítkozva: a ló és a lovas neve, amit a válságtáb vezetőjének és a FEI vagy a verseny sajtó kapcsolattartójának vissza kell ellenőriznie.

Bármilyen életveszélyes vagy halálos kimenetelű ló sérüléssel eseti alapon kell foglalkozni. Nem feltétlenül kell közleményt kiadni, de elérhetőnek kell lenni a média megkereséseire.

4. Általánosságban

A FEI technikai küldöttek elsődleges feladata, hogy folytassák a verseny lebonyolítását; A sajtónak kiadandó közlemény mintája alább olvasható.

5. Súlyosan sérült lovas

Az akadálybíró lecserélése: **Név és elérhetőségek**

6. Kapcsolattartás a sajtóval

MILITARY MEMORANDUM

- Kizárólag a kijelölt szóvivő, a FEI Sajtófőnök vagy a verseny Sajtófőnöke nyilatkozhat a sajtónak. További információk csak a válságstáb vezetőjének vagy szóvivőjének aláírásával adhatók ki (a leírt sajtóközleményt nem kell aláírni)
Megjegyzés: bármely, szenzitív információt tartalmazó nyilatkozatot legjobb az előkészített szöveg sablonok alapján összeállítani.

MILITARY MEMORANDUM

Szerveő Bizottság elérhetősége
FEI elérhetősége

Név és elérhetőségek
Catrin Norinder, email: catrin.norinder@fei.org

Mobil szám: +41 78 750 61 39

Rendőrség stb. elérhetősége

A törvényi által előírt vagy a kórházban javasolt irányelveket követve, a szokásos csatornákon keresztül

7. Eljárás

“VÖRÖS KÓD” vagy más kód használatával kell értesíteni a kontroll központot a válságstáb aktiválásához. A helyszín azonosításához be kell mondani az akadály számát. Ezután a válságstáb vezetője értesíti a stáb minden tagját a helyzetről és/vagy a találkozójukról.

8. Sajtónyilatkozat előkészítése

Miután leírtuk:

- Alaposan át kell olvasni, különösen azt kell ellenőrizni, hogy nem tartalmaz véletlenül felelősség elismerését.
- A válságstáb értesíti valamelyik vezető belső személyt (pl. szponzort, telek tulajdonost, állatorvost stb.) és megszerzi a hozzájárulást
- Ne változtassunk jelentősen a minta alapjául szolgáló szövegen. Maradjon a nyilatkozat rövid, tömör.
- Figyeljünk arra, hogy minden fontos kontakt (lásd korábban) ismerje a nyilatkozat tartalmát
- Figyeljünk arra, hogy a szóvivő neve és telefonszáma fel legyen tüntetve a nyilatkozat alján.
- Egyeztessünk a szponzorokkal, nem akarja-e valamelyikük eltávolítani a nevét a verseny támogatói közül. Valószínűleg az a legjobb megoldás, ha üres, azaz nem a fejléces papírra nyomtatjuk ki a nyilatkozatot, mert a fejlécesen esetleg szerepelhetnek a szponzor logók.

9. Írott nyilatkozatok minden olyan terepen történt esésről, ami orvosi vagy állatorvosi beavatkozást igényel, rövid sajtóközleményt kell előkészíteni és ki kell osztani a médiának (üzenőfal) és el kell juttatni a Szerveő Bizottság információs pultjához. Minden nyilatkozatnak tartalmaznia kell az alábbi információkat:

- A lovas neve, nemzetisége
- Ló neve (tulajdonosok)
- Az akadály típusa és sorszám
- Az esés típusa
- A szervezők vizsgálják a baleset körülményeit. A lovas vagy a ló orvosi vizsgálata folyamatban van. További információ esetén amint lehet, teljes nyilatkozat kerül kiadásra és sajtótájékoztatóra kerül sor.

Szóbeli nyilatkozat: lovas vagy ló orvosi vizsgálata folyamatban van, amint lehet, további információkat osztunk meg.

Ennek célja a közösségi média és a közönség spekulációinak lehető leghatékonyabb kivédése.

Semmilyen nyilatkozat nem adható a sajtónak, kivéve, ha a válságstáb vezetője és a FEI sajtófőnök arra engedélyt ad. Minden nyilatkozatot ellen kell jegyeztetni a válságstábbal.

Megjegyzés: lovas halálos balesetéről addig nem lehet információt kiadni a médiának, amíg abszolút biztos megerősítést nem kapunk arról, hogy a lovas legközelebbi hozzátartozóját értesítették.

10. Ha igény van rá, tartsunk sajtótájékoztatót

MILITARY MEMORANDUM

Ha igény merül fel, a versenynap végére szervezzünk sajtótájékoztatót, hagyjunk elég időt a szükséges információk összegyűjtésére. A média felé a válságstáb vezetőjének kell nyilatkozni (szóvivő) de fel kell készülni arra is, hogy a teremben elől legyenek azok a személyek, aki a technikai kérdésekre tudnak választ adni – pl. orvos, állatorvos, pályatervező, steward. A sajtótájékoztató legyen a lehető legrövidebb – lásd alább.

- Készítsük elő a sajtónyilatkozatot – lásd alább
- Halálos baleset esetén: egy tényszerű nyilatkozat kerül felolvasásra és csak néhány kérdést lehet engedélyezni.
- Lovat ért halálos baleset esetén, meg kell tudakolni, hogy a lovas hajlandó/képes-e találkozni a sajtó képviselőivel.
- Készítsük elő a szóban forgó lovas/ló életrajzát
- A helyzettől függően lehet személyes interjúkat intézni.

A sajtótájékoztató közben fel kell jegyezni a jelen lévő újságírók nevét.

Nagyon fontos: az írott és a szóban elmondott válaszoknak:

- Nyugodtnak
- Objektívnek
- Egyértelműnek és tényszerűnek
- Tömörnek
- Felelősségteljesnek és az ügghöz kapcsolódónak kell lenni.

11. Sajtónyilatkozat terjesztése (esettől függően)

Azon felül, hogy a sajtótájékoztatón jelenlévő médiának eljuttatjuk a sajtónyilatkozatot, a verseny honlapjára is fel kell tenni. Lovast ért halálos baleset esetén a FEI is megjelenteti a nyilatkozatot a saját honlapján és a link felkerül a FEI közösségi média oldalára is (Twitter).

A nyilatkozatot el kell juttatni:

- a helyi rendőrségnek és mentőszolgálatnak
- a verseny jogi és biztosítási tanácsadóinak
- a versenynek helyet adó helyszínek és a szponzoroknak
- a helyi hatóságoknak

12. Egyeztetés

Feloszlása előtt a válságstábnak egy belső egyeztetést kell tartani annak megerősítésére, hogy pontosan mi történt, és meg kell egyezniük a következő lépésekről. A technikai küldött koordinálja FEI-nek küldendő jelentéshez és a FEI Kockázatelemzési csoport által kért információkhoz szükséges vizsgálatot és a bizonyítékok begyűjtését (lásd alább).

A válságstábnak résztvevő minden személy neve és telefonszáma bekerül a TD jelentésébe, hogy a verseny után is elérhetőek legyenek további kérdések esetén.

SAJTÓTÁJÉKOZTATÓ:

13. Példák tájékoztató nyilatkozatokra

1. Példa néző vagy versenyző halálát bejelentő nyilatkozatra

Rövid közlemény:

Lóról esés során elszenvedett súlyos sérülés miatt orvosi vizsgálat alatt áll egy versenyző. Amint további információ áll rendelkezésre a versenyző állapotáról, tájékoztatást adunk ki.

Ha a halál ténye megerősítést nyert:

Nyilatkozat halálos balesetről aversenyen (a verseny neve, szintje, ország)

MILITARY MEMORANDUM

Legnagyobb sajnálattal kell megerősítenünk, hogy halálos baleset ért egy versenyzőt (ország) a mai nap során (dátum), averseny teljesítés közben (verseny neve, ország)

(A lovas és a ló neve) az (XX) akadályon szenvedett esést/bukást – az eset tömör leírása.

A helyszínen jelen lévő speciális mentőegységek (gyors/azonnali) beavatkozása után a versenyzőt (mentőhelikopterrel/mentővel) szállították kórházba, sajnos az életét minden erőfeszítés ellenére nem tudták megmenteni.

A lovat megvizsgálta a verseny hivatalos állatorvosa, a ló nem sérül/kisebb sérülést szenvedett a bal hátulsó lábán – információk a ló egészségügyi státuszáról.

A lovas rövid életrajza.

A FEI közleményt ad ki, amelyben kifejezi a legmélyebb sajnálatát a baleset miatt.

Közlemény a verseny rendezőtől/a nemzeti Szövetségtől.

Egy standard nyilatkozatot kell kiadni, az alábbi sorok egyikével.

▪ "Minden FEI versenyen maximálisan törekszünk és mindent megteszünk a lovak és lovasok biztonsága és jóléte érdekében.

Mr/Mrs/Miss _____ (a bírói testület vezetője) nyilatkozta: az egész sportág nevében szeretném kifejezni legmélyebb együttérzésem _____ (keresztnev) családjának."

vagy:

• "Rendkívül ritkán fordul elő, hogy egy lovas halálos balesetet szenved lovastusa versenyen; ami történt, tragikus veszteség mindannyiunk számára. A világ minden lovasának együttérzése és imája kísérelje e szomorú pillanatokban a lovas családját.

• A ló állapotát meg kell említeni (nem sérült, sérült...)

2. Példa lovat ért halálos balesetet bejelentő közleményre

A versenyen halálos baleset szenvedett egy ló, de a tulajdonos értesítéséig semmilyen további információt nem adhatunk ki.

"A legnagyobb sajnálattal kell közölnünk, hogy _____ (lovas neve és nemzetisége) által lovagolt és _____ tulajdonában álló (tulajdonos neve) _____ (ló neve) halálos balesetet szenvedett/el kellett altatni halálos baleset miatt, a _____ (a verseny neve, város, ország, szint és kategória) _____-kor (időpont) _____ (dátum).

_____ (ló neve), _____-éves herélt/kanca/mén _____ (a baleset leírása, pl.: megbotlott és átesett a 15. akadály rúdjaiban, eltört a gerince)"
A FEI Állatorvosi Szabályzatnak megfelelően a ló boncolásáról és dopping mintavételéről intézkedtünk."

Ha lehet (és tényszerűen igaz) jó, ha tartalmazza a közlemény az alábbiakat:

"a ló ellátását az akadálynál késedelem nélkül megkezdték, majd további vizsgálatokra a helyszínén lévő állatorvosi ambulanciára szállították ló mentővel."

Vagy: az állatorvosok a helyszínen azonnal ellátták a lovat, a lovas(név) is teljes orvosi ellátásban részesült, ő nem szenvedett komolyabb sérüléseket (csak akkor említsük, ha nem sérült komolyabban).

Minden FEI versenyen maximálisan törekszünk és mindent megteszünk a lovak és lovasok biztonsága és jóléte érdekében.

MILITARY MEMORANDUM

A verseny szervező bizottsága (verseny neve) és a FEI együttérzését és imáját küldi mindazoknak, akiknek körük volt a lóhoz.

Előfordulhat, hogy a sajtó kérdéseket tesz fel **az akadály méretéről**, ahol a baleset történt. **Ezt az információt nem szabad nyilvánosságra hozni, mivel erről a vizsgáló testület tesz jelentést.** Előfordulhat, hogy a sajtó egyik képviselője megméri az akadályt, de rosszul és vitatja az általunk megadott méreteket. Ezt elkerülendő az alábbi választ lehet adni:

▪ *"A pálya minden akadály a Szabályzatban meghatározott méreteken belül, van, további információt addig nem adható ki, míg a vizsgáló testület nem tisztázta a baleset körülményeit."*

Lehetőleg ne bonyolódjunk bele, hogy a baleset előtt hány ló teljesítette sikeresen az akadályt, de készüljünk fel a kérdésre, és tudjuk a választ.

B. SÚLYOS BALESET KEZELÉSE (Belső útmutató)

Teendők az akadálynál

1. Takarjuk el a baleset helyszínét, amíg bármiféle kezelés történik; pályakarbantartóknál legyenek paravánok.
2. Tegyük a lovaszt a lehető leghamarabb a mentőbe, és tegyük szabaddá a pályát, hogy a verseny folytatódhasson. **(Ha halálos baleset gyanúja merül fel, értesíteni kell a rendőrséget a verseny folytatása előtt. Lásd alább.)**
3. A pályakarbantartóknál legyen víz/ fogács/fűrészpor/homok, amit szükség esetén a talajra szórhatnak.
4. Az akadálybírókat le kell cserélni, és be kell vinni őket a verseny igazgatási központjába, ahol egy független jelentést kell írniuk. Ha van néhány tapasztalt lovas a szemtanúk közt, őket is kérjük meg, hogy menjenek a központba, és írjanak jelentést.
5. Az akadálybíróknak egy súlyos baleset után akár még hónapokkal is szükségük lehet tanácsadásra vagy segítségre.
6. A bemondó tájékoztassa a közönséget, hogy baleset miatt fennakadás van a versenyben, de részleteket ne közöljön. Ha egy baleset nem bizonyul olyan súlyosnak, mint ahogyan elsőre látszott, a bemondónak közölnie kell a közönséggel, hogy a ló és a lovas pl. jól van, saját lábukon visszamentek az istállóba.
7. **A bírói testületnek kell eldönteni, hogy kiveszik-e az akadályt a pályáról. Lovas halála esetén az akadályt érintetlenül kell hagyni addig, amíg a rendőrség nem vizsgálta és mérte le az akadályt és nem készítette el a fotókat.**
8. **Ezen felül a Szb-nak is ki kell jelölni egy, a TD által elfogadott személyt, akinek az a feladata, hogy legyenek fotók, felvételek az akadályról, és begyűjtsön minden releváns információt (ló és lovas felszerelések, elugrási és landolási pontok fotója stb.).**

Ló elhullása

- **Név kitöltendő** a fedeles lovardába szállítják és átmenetileg ott helyezik el.

MILITARY MEMORANDUM

- A boncolásra –**Név kitöltendő** állatkórházban kerül sor, a verseny Kezelő állatorvosa (lehetőleg patológus) végzi.
- A FEI Állatorvos Küldött (**Név kitöltendő**) útmutatása alapján dopping mintavételre kerül sor (vagy, ha jelen van a Kezelő állatorvos által)

Lovas halála:

1. A válságstábnak azonnal értesíteni kell a rendőrséget

- A rendőrség felveszi a kapcsolatot a legközelebbi hozzátartozóval, ennek tényéről értesítik a válságstábot.
- Összeállítják a tanúk nyilatkozatait
- Ha meg akarják vizsgálni az akadályt, az egyik vezető versenyszervezőnek kötelező velük tartani

2. A válságstábnak riadóztatni kell minden lényeges kontaktot (pl. földtulajdonos, FEI hivatalnokok, nemzeti szövetség hivatalnokai)

3. A válságstábnak küldenie kell egy képviselőt a kórházba (mobil telefonnal felszerelve):

- Ő legyen a válságstábbal a közvetlenkapcsolattartó. Ritkán fordul elő, hogy valakit a kórházba érkezés előtt holtta nyilvánítsanak, a válságstábnak viszont a lehető leghamarabb szüksége lesz az információra.
- Azonnali segítséget kell intézni szükség esetén a csapatvezetőknek, a lovas családjának és/vagy csapatának, barátainak és/vagy a ló tulajdonosoknak, pl. gondoskodni kell a lóról, vezetni kell a lószállítót stb.
- Fontos, hogy ez a válságstáb képviselője ne adjon ki információt a médiának vagy másoknak. Ha megkeresik és kérdéseket tesznek fel neki, azt kell felelnie az érdeklődőknek, hogy a verseny Sajtófőnökével kell felvenniük a kapcsolatot.

4. Gyűjtsünk információkat és állapítsuk meg a tényeket. Használjuk az **A űrlapot** a vizsgálathoz.

5. Semmilyen információ nem adható ki halálos baleset esetén a médiának mindaddig, amíg nem tudjuk abszolút biztosan, hogy a legközelebbi hozzátartozót már értesítették.

C. VIZSGÁLÓ TESTÜLET ÉS INFORMÁCIÓ GYŰJTÉS

Egy 3 főből álló (nem versenyző lovas, FEI jelenlegi vagy visszavonult hivatalos személy és egy harmadik, lovastusában jártas személy) **független vizsgáló testületet** kell kijelölni a SzB-nek és a TD-nek a terep előtt, hogy lefolytassák a baleset körülményeinek bizalmas vizsgálatát, és jelentésüket a TD koordinálásával eljuttassák a FEI Kockázatkezelési csoportjának további vizsgálat céljából.

Az összegyűjtött információkat és a jelentést a verseny után a lehető leghamarabb el kell küldeni a FEI Lovastusa Osztályára.

Vizsgáló testület	Név	Telefon
1. tag (a versenyen nem közreműködő hivatalos személy)		
2. tag (a versenyen nem versenyző lovas)		
3. tag (egy lovastusában tapasztalt személy)		

MILITARY MEMORANDUM

Begyűjtendő információk

- Az akadályról készült fotók (az elugrás és a landolás helyéről is), méretek
- A balesetről készült video felvétel (ha van)
- Fényképek a ló felszereléséről és szerszámairól
- Információk és/vagy fotók a lovas felszereléséről (fejvédő, body-protector)
- Írott és szóbeli tanúvallomások, az akadálybírótól is.

A űrlap – megerősítendő információk

1. Lovas, vagy néző halála/súlyos sérülése

Mr/Mrs/Miss _____ Családnév

Keresztnév _____ Kor _____ Nemzetiség _____

Hol él?

házas? Igen _____ Nem _____

gyerekek? Igen _____ Nem _____ ha igen, hány? _____

2. Ló

Neve _____ Kora _____ herélt- kanca- mén

Tulajdonos _____

3. Egyéb információ

Állatorvos érkezése _____

Orvos(ok) érkezése _____

Akadálybíró(k) _____

4. A baleset jellege

időpontja _____

az akadály száma/terület (pl: a tribünnél) _____

mi történt? (tények, nem a szóbeszéd) _____

hányan sérültek? _____

5. Sérülések

lovas _____

ló _____

a közönség tagja _____

6. Hogyan kezelik az esetet?

Kórház neve _____

7. Vannak beszámolók szemtanúktól? _____

Jelentés a tanúvallomásokról, ha releváns.

8. Háttér

Hány ló ugrotta meg sikeresen az akadályt a baleset előtt?

A lovas már megugratta ezt az akadályt korábban egy másik lóval? _____

MILITARY MEMORANDUM

Hányan fejezték be a pályát? _____

Hány első induló ment körbe a baleset előtt? _____

Hány lovas lépett vissza ? _____

9. Egyéb következtetések – Megjegyzés: nem a médiának

ok _____

kinek a hibája? _____

a biztonsági intézkedések megszegése? _____

Ellenőrizzük, hogy a lovas nyert-e pénzdíjat egy másik lóval –ezzel megelőzhetjük a zavart díjkiosztáskor.

10) Prognózis

Sérülések esetén mi a sérülések kimenetele? _____

Állatorvosi információk minden lovastusa versenyre:

A verseny helyszínén történt, ló elhullással végződő eseteket azonnal vagy a lehető leghamarabb jelenteni kell a FEI Állatorvosi Igazgatójának és az illetékes FEI szakági igazgatónak, a körülmények részletes leírásával.

Ez a ló elhullással végződő esetek Online állatorvosi jelentési kötelezettségét egészíti ki, amelyre 12 óra áll rendelkezésre. Az előzetes információkat azonnal el kell juttatni a FEI-nek. Ha bármilyen számítógépes probléma merül fel, ami miatt meghiúsul az online jelentés, e-mailben is lehet küldeni a FEI Fatalities címre.

Az SzB-nak arról is előzetes információt kell adni, hogy hol kerül sor a ló boncolására és meg kell erősíteniük, hogy a protokoll szerint járnak el a ló elszállításával kapcsolatban.

XI. MELLÉKLET – IDŐBEOSZTÁS PÉLDA

Példa időbeosztásra, hosszú formátumú versenyre csapatversennyel, 50-nél több indulóval

Hétfő

08:00	Istállók nyitva → Az érkező lovak első állatorvosi vizsgálata
11:00	TD érkezik, és megnézi a pályát

Megjegyzés: *a kisebb tapasztalattal rendelkező SzB és/vagy CD esetén ajánlatos 1-2 nappal előbb érkezni, hogy elég idő legyen a változtatások kivitelezéséhez.*

Kedd

12:00	A bírói testület összegyűlik, ebéd
13:00 - 16:00	A bírói testület megnézi a pályát a TD-vel és a CD-vel
17:00	Csapatvezetők gyűlése (TD, bírók, Chief Steward, állatorvosi küldött, SzB) → A nemzetek indulási sorrendjének sorsolása

Szerda

10:00	Technikai értekezlet a versenyzőknek
10:30	A pályák hivatalos megnyitása
14:30	Állatorvosi Bizottság gyűlése
15:00	A bírói testület gyűlése az állatorvosi bizottsággal
15:30	Első lószemle
17:30	Az indulók bejelentése → A lovasok indulási sorrendjének meghatározása

Csütörtök

08:30	Tesztlovas
09:00 - 12:45	Díjlovaslás
14:00 - 17:30	Díjlovaslás

Péntek

09:00 - 12:45	Díjlovaslás
14:00 - 17:30	Díjlovaslás
18:00	Lovasok eligazítása

Szombat

09:00 - 17:00	Terep
18:00	TD megnézi az ugró pályát

Vasárnap

08:00	2. lószemle
09:30	A bírók megnézik az ugrópályát
10:30	A versenyzők megnézik az ugrópályát
11:00	Díjugratás
15:00	Díjátadási ünnepség

Időbeosztás példa rövid formátumú versenyre, csak egyéni indulókkal

Péntek

08:00 Istállók nyitva
→ A lovak első állatorvosi vizsgálata érkezéskor
09:00 TD érkezik és megnézi a pályát
Megjegyzés: a kisebb tapasztalattal rendelkező SzB és/vagy CD esetén ajánlatos 1-2 nappal előbb érkezni, hogy elég idő legyen a változtatások kivitelezéséhez.

16:00 A bírók megnézik a tereppályát a TD-vel és a CD-vel
17:30 A TD megnézi az ugrópályát
18:00 Technikai értekezlet, a pályák hivatalos megnyitása
18:30 Bírók találkozója **az Állatorvos Küldöttel**
19:00 Bírók megnézik az ugrópályát a TD-vel és a CD-vel

Szombat

08:00 Tesztlovas
08:30 Díjlovaglás kezdete
14:00 Díjugratás kezdete
19:00 Lovasok eligazítása

Vasárnap

09:00 - 17:00 Terep
17:00 Díjátadási ünnepség

XII MELLÉKLET- TECHNIKAI ÉRTEKEZLET A VERSENYZŐKNEK

Érkezéskor a lehető legtöbb információt írásban kell átadni a Versenyzőknek és a Csapatvezetőknek. Ezeket az információkat nem kell megismételni a hivatalos eligazításon.

Az eligazítást a Szervező Bizottság tartja, célja, hogy létrehozza a kapcsolatot az SzB, a Versenyzők és a Hivatalos Személyek között, meghatározza a kommunikációs csatornákat, és felhívja a figyelmet minden technikai és adminisztratív dologra.

A technikai értekezlet legyen tömör, ne nyúljon túl hosszúra.

Egy tipikus eligazítás a következőképpen néz ki:

A Szervező Bizottság elnöke - üdvözli a lovasokat stb., kitér a fontosnak ítélt szempontokra, és bemutatja a Hivatalos Személyeket (Bírói Testület, TD, Pályatervező, Állatorvos Küldött, Chief Steward stb.)

Versenygazgató – elmondja a számára fontosnak tartott szempontokat, pl. a járművek használatának korlátozását a verseny területén, a tulajdonosok beléptetését stb.

TD elmagyarázza:

- *Kommunikáció –*
- Hol lesznek kitéve a hivatalos közlemények (hivatalos üzenőfal, istállók)
- Ki a Lovasok Képviselője
- Hol és mikor lesz terep előtt megtartott lovasok gyűlése
- **Kommunikációs eszközök a lovasokkal és a csapatvezetőkkel (WhatsApp csoportok, üzenőfalak, levélfakkok stb.)**
- *Emlékeztetők (többek közt a Lovastusa Szabályzat 524.3.2 Cikkely értelmezése)*
- A csapatállatorvosok vegyék fel a kapcsolatot az Állatorvos Küldöttel.
- Az orvosi információkat adják le a lovasok a versenyirodán.
- *Gyakorlási területek/mikor lehet sétálni a lovakkal*
- Ugratás – kapcsolatba kell lépni a Chief Stewarddal
- Lehetőleg jelentse be a bírói testület szándékát (0, 5 vagy 10 perc) (A lovasok gyűlésén kell megerősíteni)
- *A lóápolók mozgása a terepverseny napján*
- Jelentse be a megtett különleges intézkedéseket.
- *Az induló nemzetek indulási sorrendjének sorsolása az első lószemlén (ha szükséges)*
- *Bármilyen információ a tereppálya hivatalos megnyitójáról (hogyan, mikor.... stb.)*
- *Bármilyen egyéb információ, amit nem tartalmaz az információs csomag.*
- A Bírói Testület vezetője: néhány bátorító és óvatosságra intő szó, jó kívánságok stb.

VÉGE

XIII. MELLÉKLET AKADÁLYBÍRÓK ELIGAZÍTÁSA

1. Az akadálybírók megfelelő tájékoztatása és a róluk való gondoskodás nélkülözhetetlenül szükséges minden lovastusa verseny sikeres és szabályos lebonyolításához és a versenyzők és Hivatalos Személyek megelégedésére szervezett versenyhez.
2. Nincs két egyforma verseny, ahol ugyanazok az akadálybírók ugyanolyan szervezettségben dolgoznának, de bizonyos lényeges elemek mindig ugyanazok. Néhány versenyen kiadnak egy kézikönyvet az akadálybíróknak, amiben mindent részletesen tárgyalnak; ha van ilyen kézikönyvünk, szét kell osztani az akadálybírók között, mielőtt kijelöltük őket, hogy el tudjanak mélyülni a témában.
3. Ha csak lehet, tartsunk két eligazítást. Az elsőt egy vagy két héttel a verseny előtt, ahol végig mehetünk minden időigényes technikai részleten, és ahol lehetőséget kapnak az akadálybírók, hogy megismerjék az akadályukat. A másodikat a verseny reggelén kell tartani, amikor összegyűlnek az akadálybírók a felszerelésük, papírjaik, adóvevők stb. kiosztására. Előre meg kell beszélni és el kell magyarázni, hogy milyen a megfelelő öltözék, hogyan juthatnak ételhez, italhoz, fedett helyhez. Nagy segítség, ha az akadálybíró saját kényelmére maga mellett tarthatja az autóját a nap folyamán.
4. A technikai eligazítás tartalmi részének szempontjából a következő megközelítés jól működőnek bizonyul:

A feladatod: MEGFIGYELÉS/FELJEGYZÉS/JELENTÉS (M/F/J)

Nem vagy egyedül, csapatban kell dolgoznod, amely a pályafelügyelőből, szektor stewardból, TD-ből és a Bírói Testületből áll, akik mindannyian ugyanazért a célért dolgoznak.

- Elsősorban M/F/J –t kell tenni minden lóról, ami az akadályodnál megjelenik, de minden olyan eseménnyel kapcsolatban is, ami befolyásolja a versenyt – pl. túlzott pálca-használat, a talaj, vagy az akadály javításának szükségessége, útban lévő nézők, külső segítség stb.
- Baleset esetén maradj nyugodt, értesítsd a kontroll központot, mi történt, és válaszolj nyugodtan a kérdéseire – lezárult-e a pálya? Stb. Ő azokra a pontos és nyugodt válaszokra támaszkodik, amit addig kap, amíg az általa küldött a speciális segítség ki nem érkezik.
- Előfordulhat, hogy meg kell állítanod egy lovat, és újra kell indítanod – ennek van egy egyszerű eljárása. Minden esetben mérni kell, mennyi ideig tartod fel a lovat az akadályodnál.

Eszközeid: Szemed, feljegyzéseid, adóvevő, síp, piros zászló, stopperóra stb.
Emlékeztessük az akadálybírókat, melyik mire való.

A feladatod akkor kezdődik, amikor kiérsz az akadályhoz, és a pályafelügyelő ellenőrzi a rádióösszeköttetést veled.

A feladatod akkor zárul, amikor a TD kiadja erre az utasítást, általában 30 perccel azután, hogy a végső eredményeket nyilvánosságra hozták. Ha kifogás merül fel, várnod kell, amíg megoldódik a probléma.

El kell magyarázni:

MILITARY MEMORANDUM

- Hogyan kell kitölteni az akadály lapokat, és mit kell tenni velük
- Hogyan kell esési/bukási jegyzőkönyvet írni
- Hogyan kell használni az adóvevőt, milyen kifejezésekkel és fegyelemmel
- A síp használatát
- Mikor kell megállítani egy lovas
- Megállítási/újraindítási eljárását

Az akadályhoz érkezéskor:

- Találj egy helyet, ahonnan te (és a segítséged) az akadály minden lehetséges útvonalát jól belátod anélkül, hogy a lovas zavarnád.
- Ellenőrizd le, hogy időben észreveszed, ha jön a lovas, hogy a nézőket tudd figyelmeztetni – segít az adóvevő forgalmazásának figyelése!
- Ellenőrizd le, hogy az akadályod környékével kapcsolatos biztonsági intézkedéseket a nézők távoltartására megértetted – biztonsággal távol tudod tartani őket a versenyző útjából.
- Ellenőrizd le, hogy érted az alternatívákat (ha vannak), és hogy hogyan kell őket elbírálni. Ha kétségeid vannak, kérd a kontrollert, hogy adjon útmutatást – valószínűleg küld valakit, aki segít. Ellenőrizd le, hogy minden zászló és betű a helyén van.
- Végezz el minden adóvevős ellenőrzést, amire az eligazításban utasítást kaptál.
- **Modellez le egy balesetet a csapattal, tisztázzátok, kinek mi a teendője: rádiós kommunikáció, paravánok, lovas, ló, fotósok, nézők irányítása, lovas megállítási eljárása.**

A verseny közben:

- M/F/J minden történésről
- Ha egy ló ellenszegül, vagy körözik a lovas, az ő érdekében hangosan számoljunk „egy ellenszegülés”, „kettő ellenszegülés” stb. Ez sok további vitának veheti az elejét.
- Bármilyen kétséged merül fel, rajzold le, milyen vonalon ment a lovas az akadályon, és ezt jelentsd a kontrollernek – tanácsot fog adni, esetleg megkéri a TD-t, hogy ő is jöjjön ellenőrizni, vagy tisztázni az esetet.
- Ha egy lovas leesik, nem folytathatja a versenyt, ki van zárva, meg kell vizsgáltatnia magát a verseny hivatalos egészségügyi szolgálatvezetőjével.
- Ló bukása esetén **kizárják a kombinációt, nem folytathatják tovább a versenyt. A lovat meg kell mutatni az állatorvosnak.**

Bírálat:

- Hogyan jelöli a FEI ábrákkal az ellenszegülést, a körözést, a lovas esését, a ló bukását stb.
- Az akadályra lovaglás definíciója
- Ellenszegülés – a lovas ellenkezése vagy a ló szándékos lefordítása az akadályról
- A ló zászlók között ugrott? (feje, nyaka és vállai, lásd 549.2. cikkely)

Nagyon fontos, hogy a kevésbé tapasztalt akadálybírókat ne terheljük túl olyan hibák magyarázatával, ami nem fordulhat elő az akadályuknál (fekete zászlós alternatívák, a Bírói Testület belátására bízott ügyek stb.). Az ilyen kérdésekről legjobb, ha egyesével, esetleg az akadályánál, egy alkalmas Hivatalos Személy vagy a TD bevonásával igazítjuk el az akadálybírókat.

Az eligazítás zárásaként más, fontosnak tartott dolgok mellett mindenképpen ki kell térni arra, hogy minden akadálybíró egy csapat része és mi, a többi hivatalos személy azért vagyunk ott, hogy segítsünk nekik. Köszönjük meg előre a közreműködésüket.

XIV. MELLÉKLET – AZ EREDMÉNYEK KIHIRDETÉSE

Az eredményeket **legkésőbb 2 nappal** a verseny befejezését követően kell elküldeni a FEI-nek (FEI Lovastusa Szabályzat 507.2 cikkely) a FEI által megkövetelt formában. A FEI-nek el kell küldeni a végeredmény másolatát, hogy be tudja írni az adatbázisába az eredményeket.

Fontos, hogy a FEI honlapján megtalálható file formátumban és rend szerint küldjük az eredményeket, és hogy az eredménylistán helyesen és teljes névvel szerepeljenek a lovasok és a lovak, valamint a FEI azonosító számok, hogy a rendszer felismerje az eredményeket és helyesen tudja számolni a MER-t és az eredményeket.

A FEI Excel eredménytáblázatok és az eredmények magyarázata az alábbi linken tölthetők le:

<https://inside.fei.org/fei/your-role/organisers/eventing/downloads>

Az eredménylistán az alábbi információk megadása kötelező minden rövid és hosszú formátumú versenyre vonatkozóan:

- Helyezés (rangsor)
- Helyezési státusz = Eredmény, Kizárva, Visszalépett, Feladta, Diszkvalifikálva
- Versenyző FEI ID
- Versenyző keresztnév
- Versenyző családnév
- Versenyzik... színeiben (nemzet)
- Ló FEI ID
- Ló teljes neve
- Díjlovaglás hibapont (csak hibapontok és pozitív értékek)
- Terep akadály hibapont (csak hibapontok és pozitív értékek)
- Terep idő hibapont (csak hibapontok és pozitív értékek)
- Díjugratás akadály hibapont (csak hibapontok és pozitív értékek)
- Díjugratás idő hibapont (csak hibapontok és pozitív értékek)
- Összes hibapont (csak hibapontok és pozitív értékek)

Pénzdíj (ha van)

Pénzdíj pénzneme (ha van)

Terepen amennyiben egy lovast kizárnak vagy feladja a versenyt, az eredményben szerepeltetni kell a kizárást/feladást megelőző eredményét is.

Ezen felül a FEI meghatározott egy sorrendet a versenyt be nem fejezett lovak végeredményben történő listázására.

Ez a következő:

1. Díjugratásban kizárva
2. Díjugratást **feladta**
3. **Visszalépett a díjugratás előtt**
4. Kizárva a 2. lószemlén
5. **Visszalépett a lószemle előtt**
6. Kizárva a terepen
7. A terepet **feladta**
8. **Visszalépett a terepről**
9. Kizárva a díjlovaglásban
10. **Feladta a díjlovaglást**
11. **Visszalépett a díjlovaglás után**
12. Kizárva az 1. lószemlén
13. **Visszalépett az 1. lószemléről**

MILITARY MEMORANDUM

Holtverseny esetén a végeredményt tekintve (528.1.6. cikkely)

- A jobb tereperedmény számít (akadály + időhiba)
- A terepen az alapidő jobb megközelítése
- Jobb egyéni díjugrató eredmény (idő + verőhiba)
- Gyorsabb ugrópálya teljesítés
- Jobb összbenyomás pont díjlovaglásban.

Ha még mindig azonos az eredmény, holtversenyt kell hirdetni.